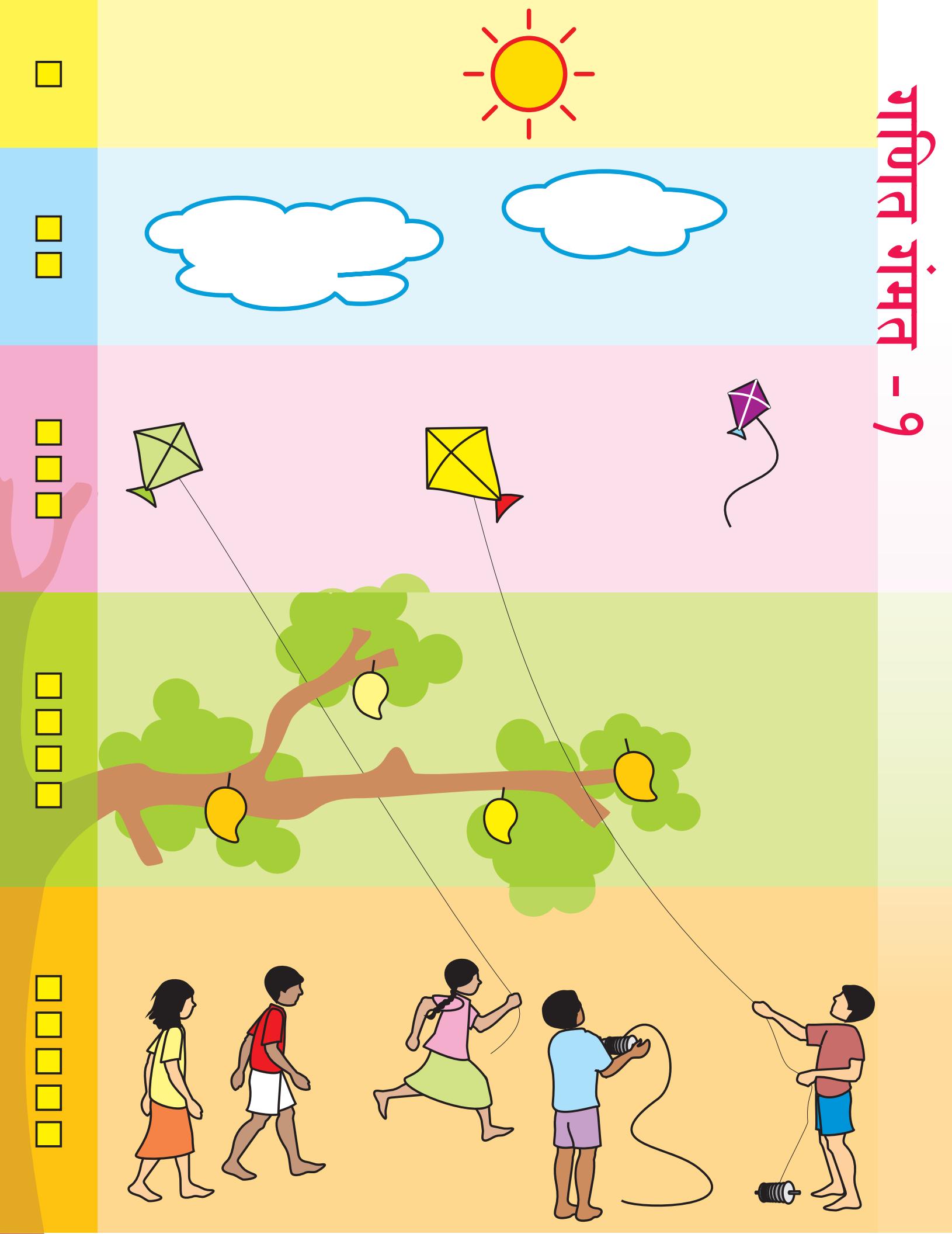

गणित ग्रन्त - १

सक्रिय जनगणित

गणिताच्या अनेक भाषा असतात.

हात आणि बोटांची भाषा
शब्दांची भाषा
आवाजांची भाषा
चित्रांची भाषा
वस्तुंची भाषा
आकारांची भाषा
आकृतीबंधांची भाषा
अंकांची भाषा

गणिताची एकच एक अशी भाषा नाही.

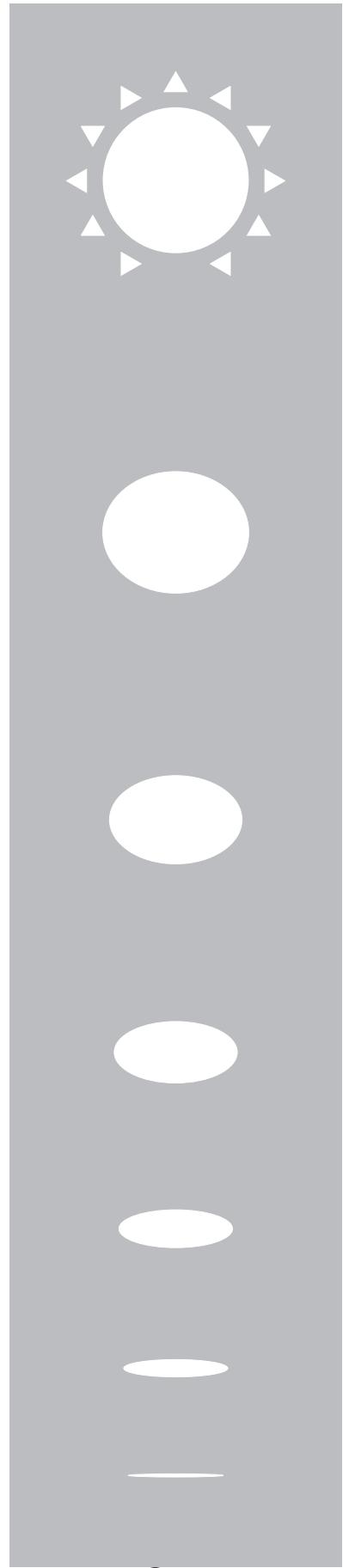
म्हणूनच फक्त खडूफळा किंवा कागद-पेन्सिल वापरला
ते शिकता येत नाही.
घोकंपट्टी करूनही ते येणार नाही.

गणिताच्या निरनिराळ्या सर्व भाषा शिकणं
हा या पद्धतीचा हेतू,
वस्तूभाषेसाठी साहित्य वापरायचं आणि मग
चित्रभाषा आणि अंकभाषा यासाठी
गणित गंमत.

या पद्धतीनं शिकणारं प्रत्येक मूळ
गणिताचा आनंद घेईल,
शोध घेईल,
समजून गणित शिकेल आणि
त्यावर प्रभुत्व मिळवेल.

- नवनिर्मिती

नवनिर्मिती

सक्रिय जनगणित

गणित गंमत १

संकल्पना व लेखन

डॉ. विवेक माँटेरो – गीता महाशब्दे
नवनिर्मिती साहित्यनिर्मिती टीम
सौ. कमल परब, सौ. माया नाडकर्णी, सौ. रसिका म्हामल, सौ. लता महाले,
श्री. गजानन नाईक, श्री. श्रीकांत देवीदास, श्री. खुशाली मामलेकर,
श्री. संभाजी राऊत, श्री. शंकर बुडके, श्री. मेघश्याम पालयेकर

नवनिर्मिती : सक्रिय जनगणित : गणित गंमत १

Navnirmiti : Sakriya Janaganit : Ganit Gammat 1

© डॉ. विवेक माँटेरो – गीता महाशब्दे

पहिली आवृत्ती : २००७

दुसरी आवृत्ती : २००८

तिसरी आवृत्ती : २००९

सर्व हक्क नवनिर्मितीकडे सुरक्षित

प्रकाशक : नवनिर्मिती

चित्रे व मांडणी : रसेल गोन्सालिवस

गीता महाशब्दे

सोनी यादव

व नवनिर्मिती साहित्यनिर्मिती टीम

नवनिर्मिती, पुणे ऑफीस – सक्रिय जनगणित मुख्य कार्यालय

✉ गुणवत्ता, 'उमेद',
५६४ ब/२, शनिवार पेठ, रमणबाग चौक,
ऑक्सिस बँक ए.टी.एम.च्या वर, पुणे – ४११ ०३०
☎ (०२०) २४४७१०८० / ९८५०३०३३९६

✉ geetamahashabde@gmail.com
navnirmitipune@gmail.com

नवनिर्मिती मुंबई ऑफीस

✉ 'डिस्कवर इट !'
ए – ३०४, प्रियदर्शिनी अपार्टमेंट्स,
पद्मावती पथ, आय. आय. टी. मार्केट गेट्समोर,
पवई, मुंबई – ४०० ०७६
☎ (०२२) २५७८ ६५ २० / २५९४ ०३ ६८

✉ Navnirmiti@yahoo.com

(खाजगी वितरणासाठी)

©VCM-GM-NN

प्रिय

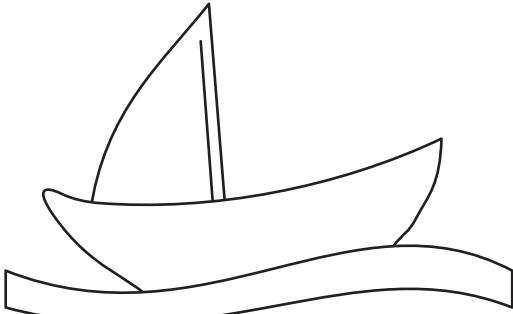
हे तुझं पुस्तक आहे.
गणिताचं पुस्तक.
यातलं सगळं तू स्वतः करायचं. शोधायचं, शिकायचं, वापरून पहायचं.
तुला नक्की आवडेल.
गमतीचं गणित करता करता गणिताची गंमत समजेल.

विवेककाका, गीताताई, रसेलदादा आणि

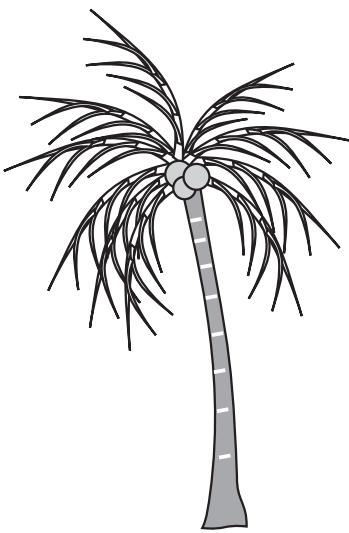
ताटाच्या आत पाव काढ.

ताटाच्या बाहेर उंदीर काढ.

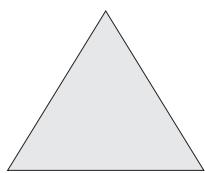
होडीच्या आत मुलगी काढ.

होडीच्या बाहेर पाणी काढ.

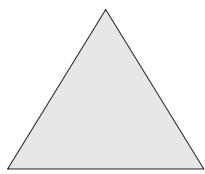

झाडावर आणखी नारळ काढ.

झाडाखाली मांजर काढ.

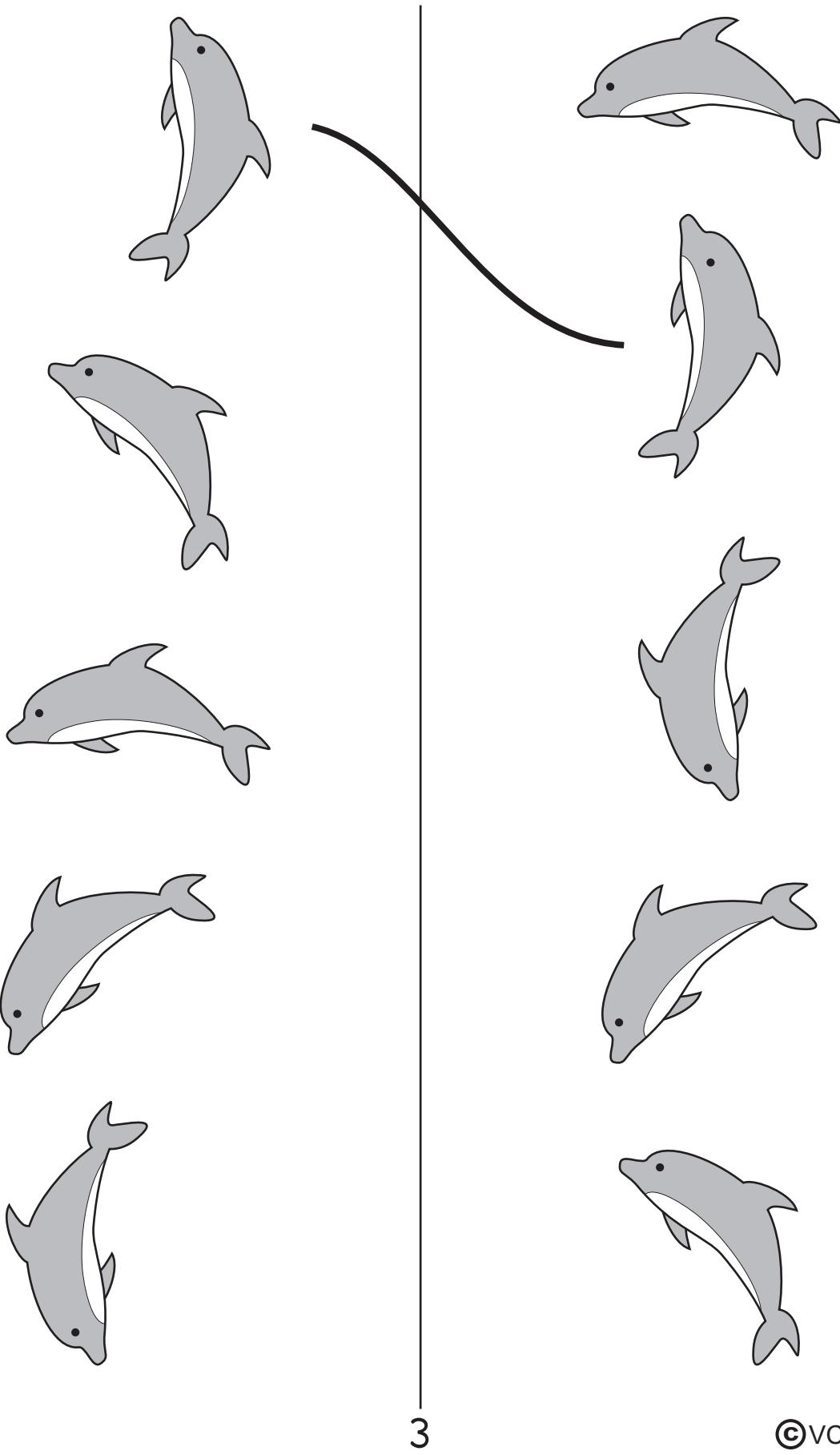

त्रिकोणाच्या आत गोल काढ.

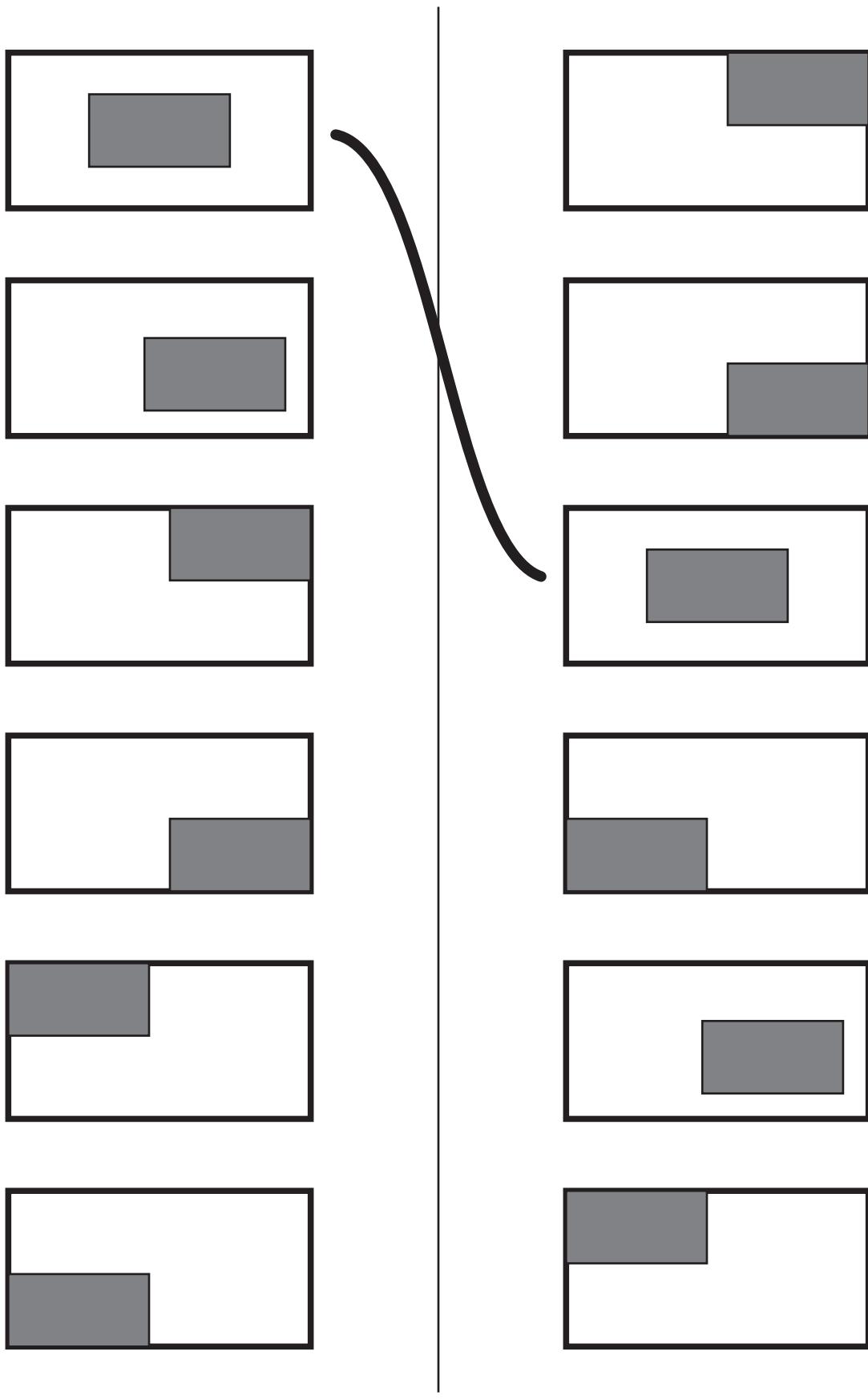

त्रिकोणाच्या बाहेर गोल काढ.

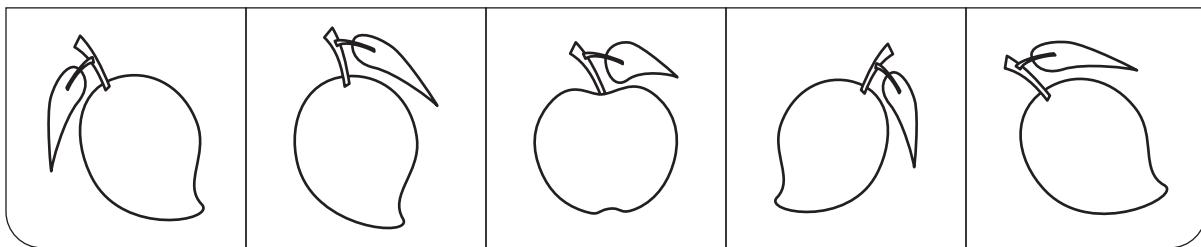
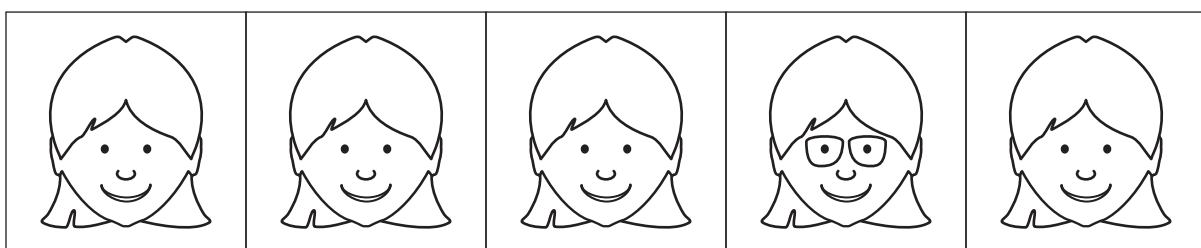
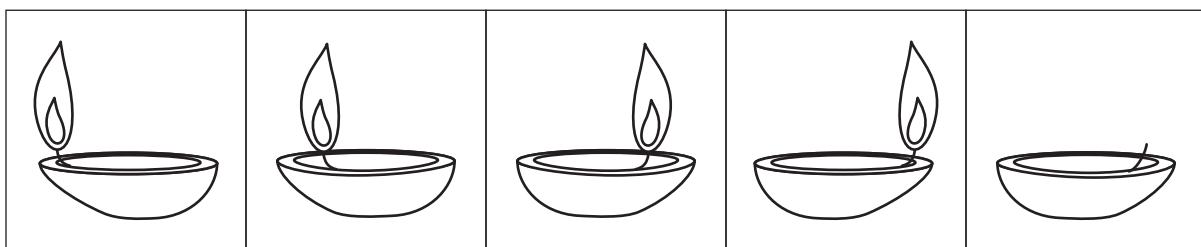
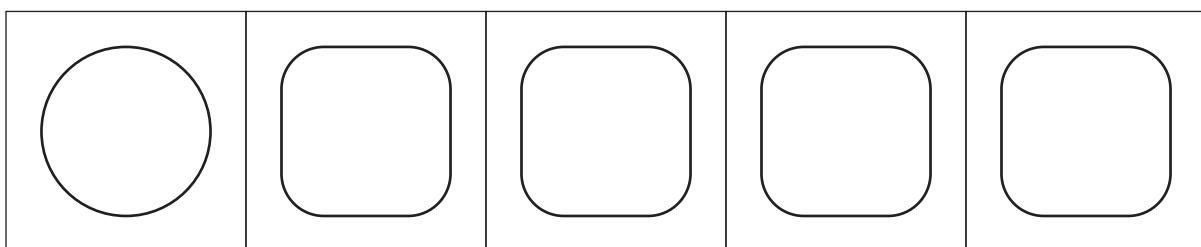
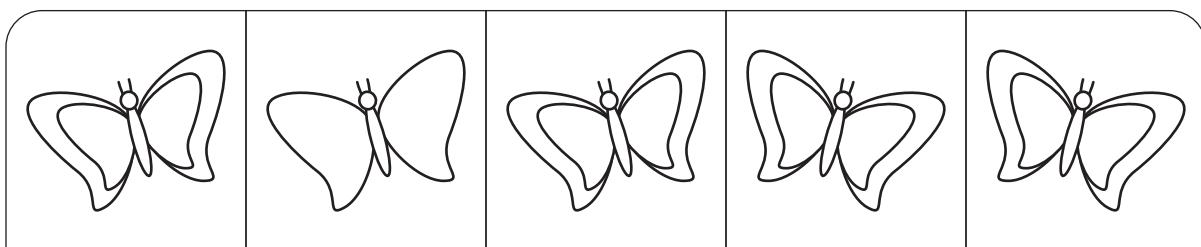
सारखे कोण? त्यांच्या जोड्या लाव.

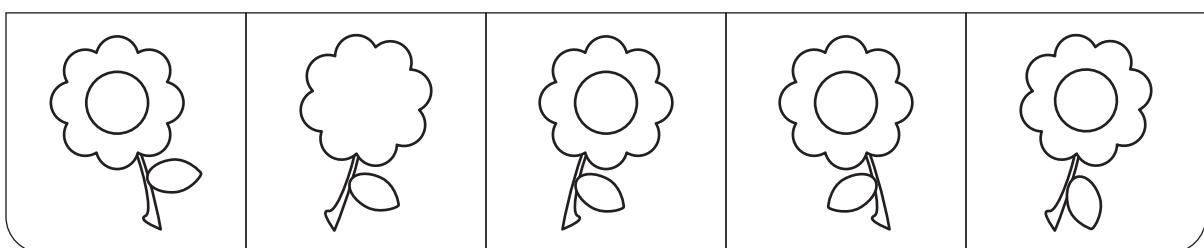
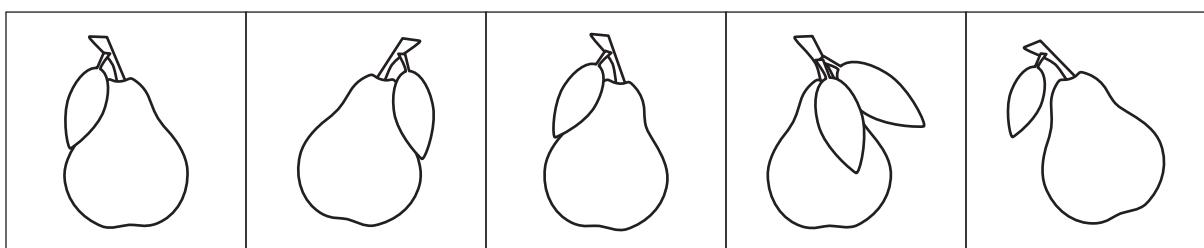
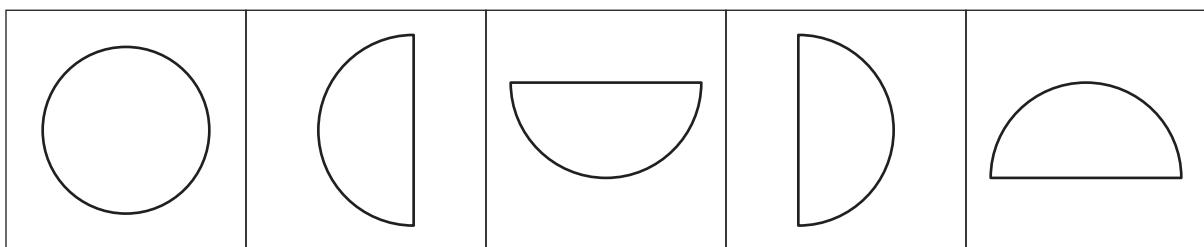
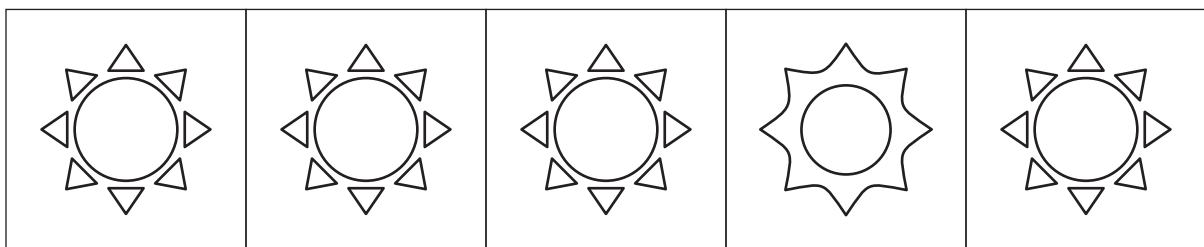
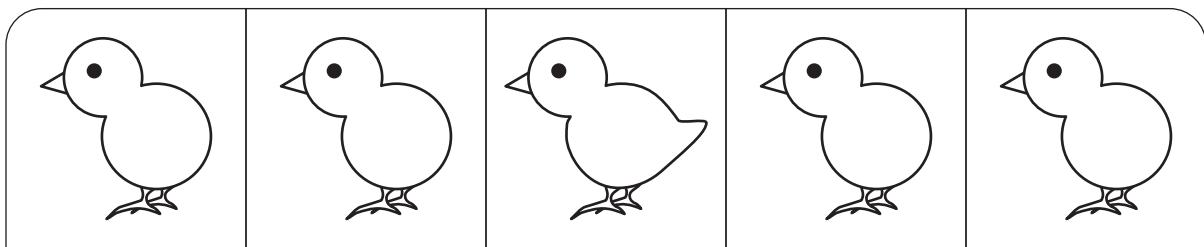
सारखे कोण? त्यांच्या जोड्या लाव.

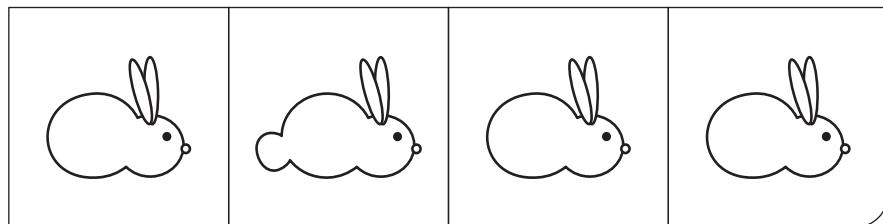
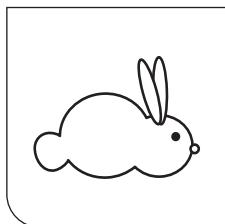
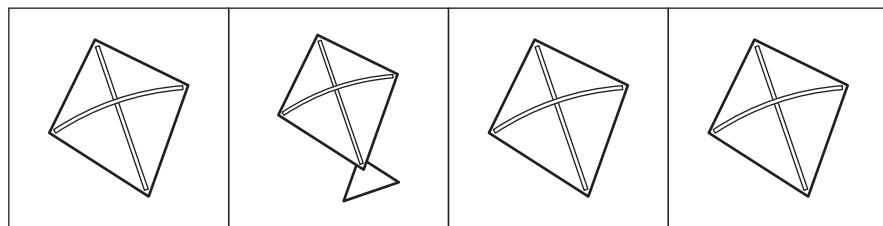
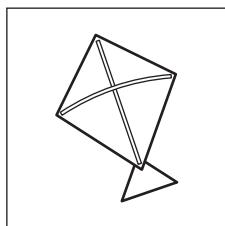
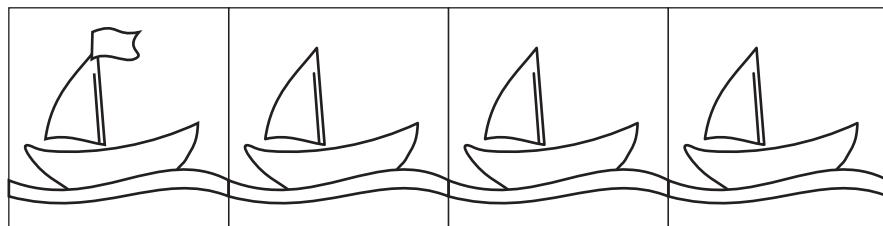
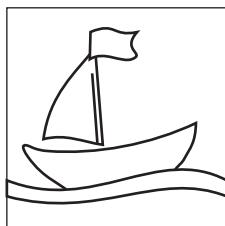
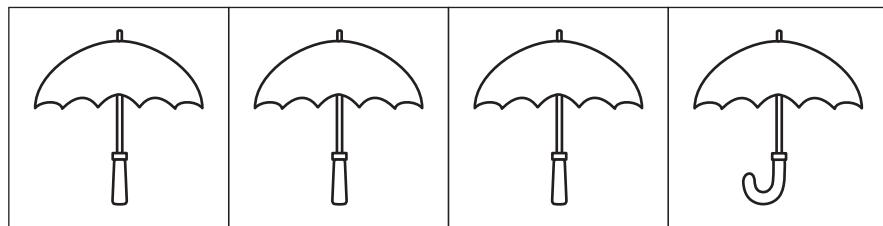
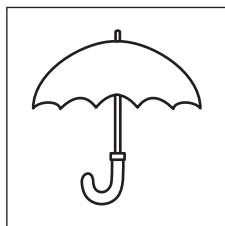
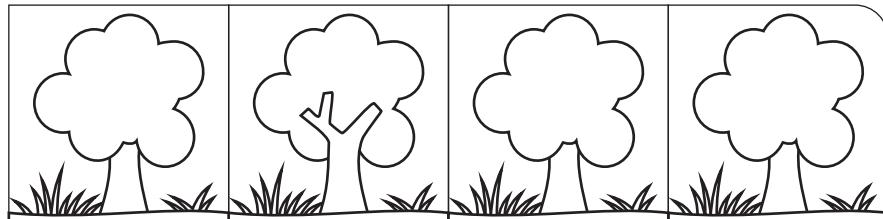
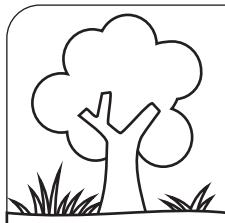
वेगळा कोण ? तो रंगव.

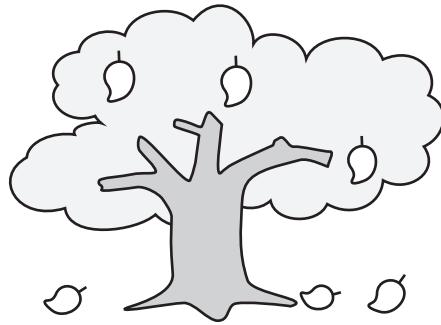
वेगळा कोण ? तो रंगव.

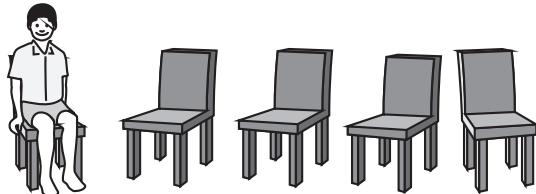
डावीकडच्यासारखं चित्र उजवीकडच्या चित्रांमधून शोध. ते रंगव.

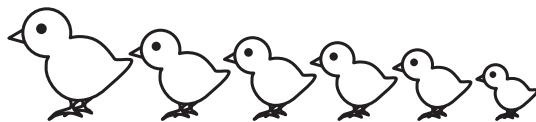
सूचनेप्रमाणे रंगव.

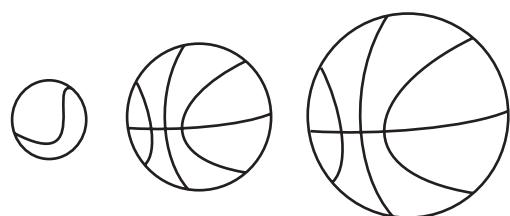
झाडावरचा एक आंबा रंगव.

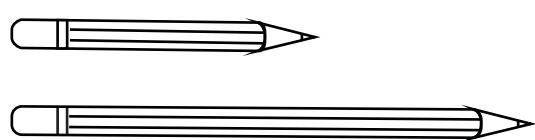
मुलाजवळच्या खुर्चीवर चेंडू काढ.

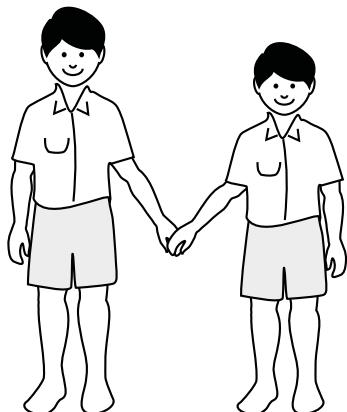
यातले सर्वात मोठे पिल्लू रंगव.

यातला सर्वात लहान चेंडू रंगव.

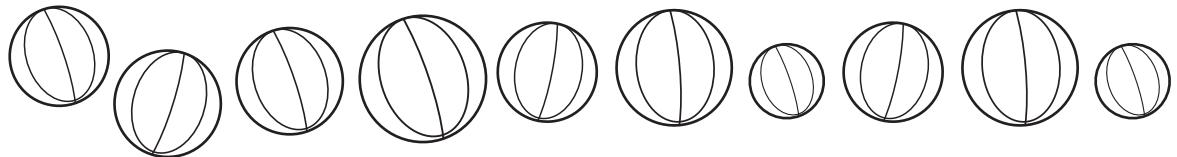
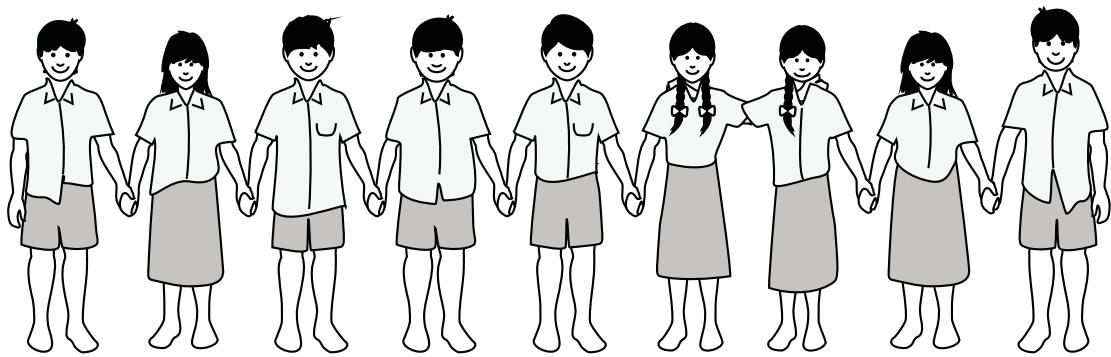

या पेन्सिलींपैकी लांब पेन्सिल रंगव.

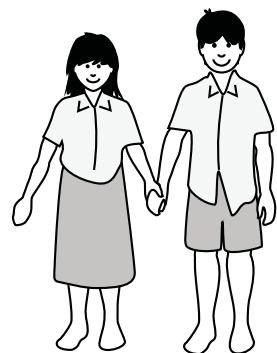
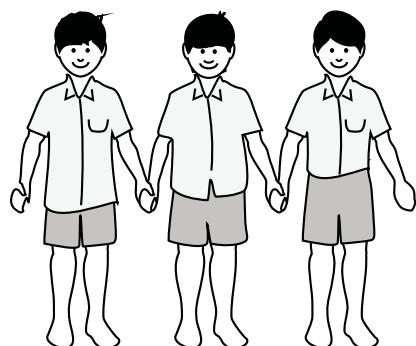
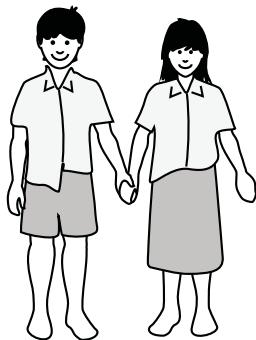

या दोघांपैकी उंच मुलगा रंगव.

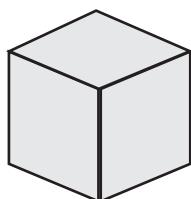
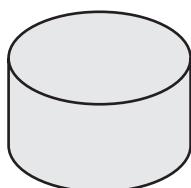
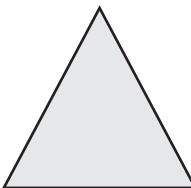
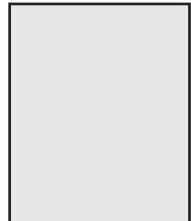
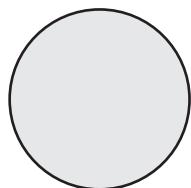
प्रत्येकाला १ चेंडू दे. रेघेने जोडी लाव. जो चेंडू उरला तो रंगव.

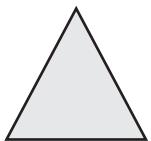
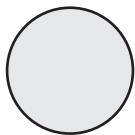
प्रत्येकासाठी १ चेंडू काढ. .

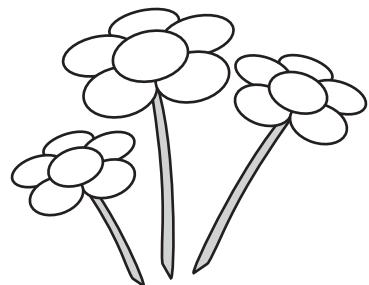
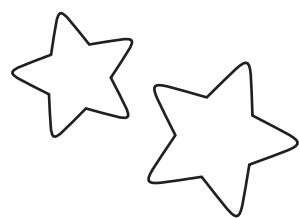
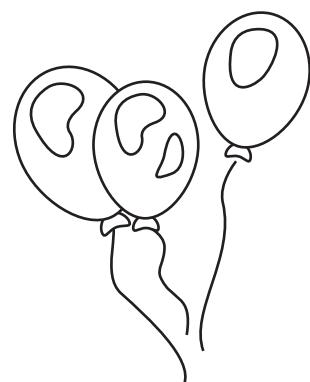
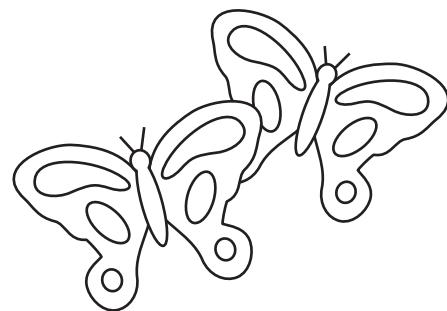
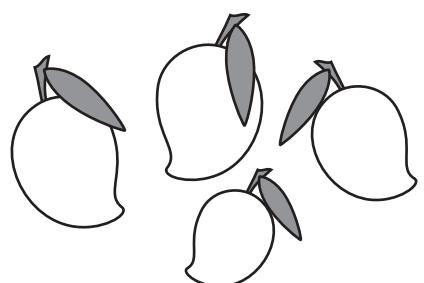
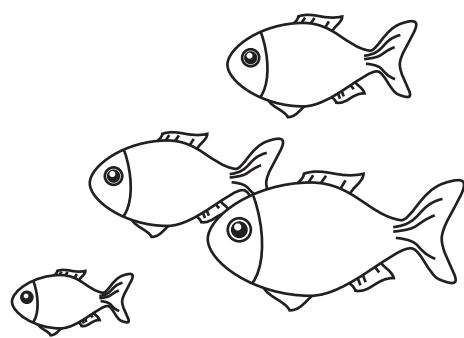
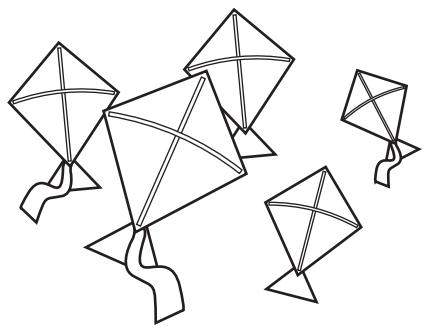
पुढे दिलेल्या आकारांच्या कोणकोणत्या वस्तू आपल्या आजूबाजूला दिसतात त्यांची
चित्रे काढ :

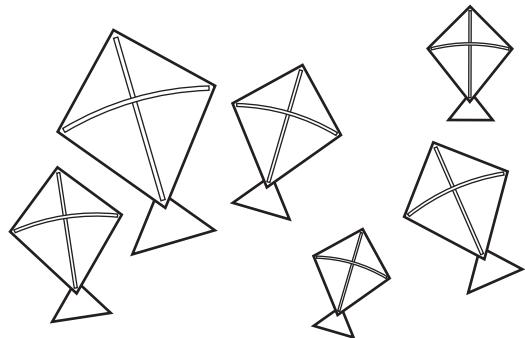
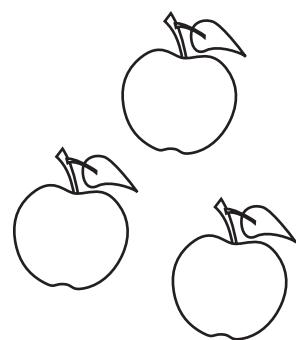
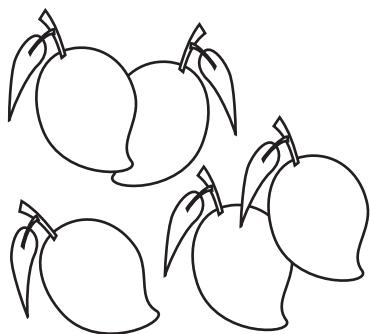
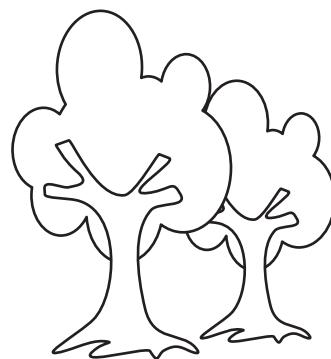
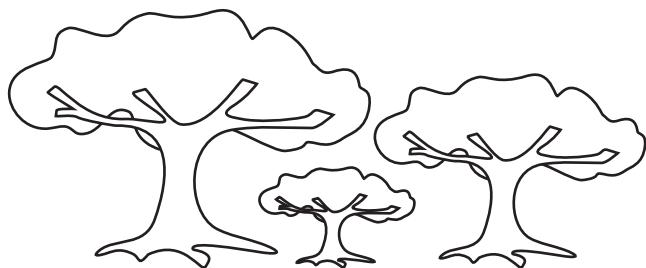
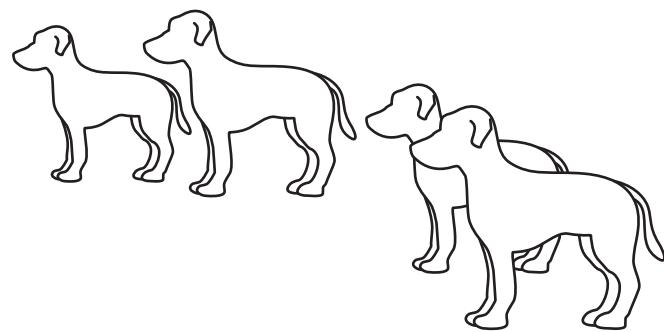
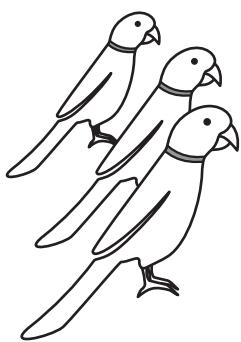
दिलेले आकार पहा. तसे लहान-मोठ्या मापाचे खूप आकार काढ.

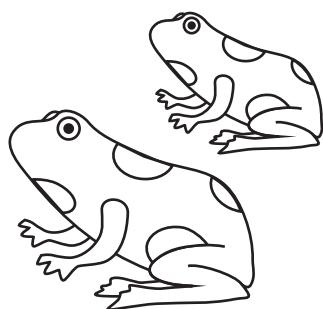
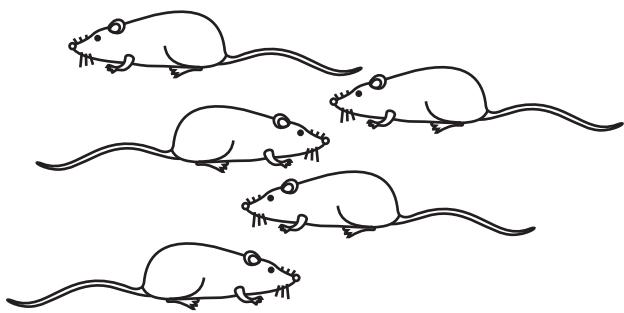
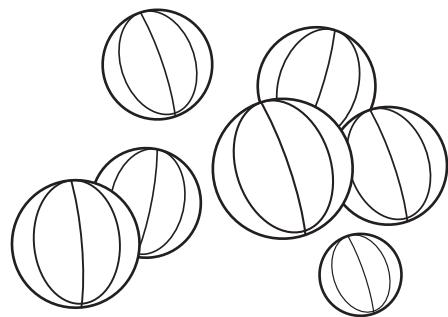
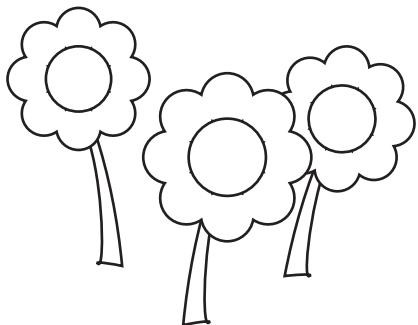
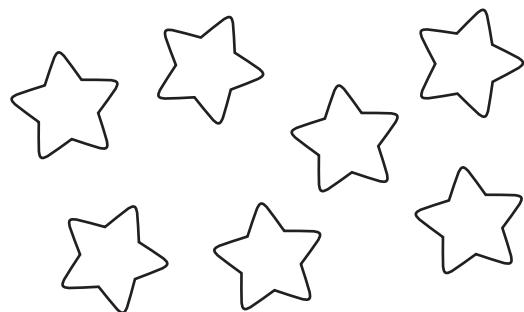
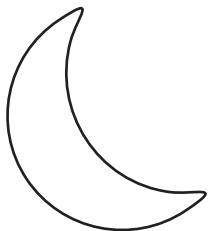
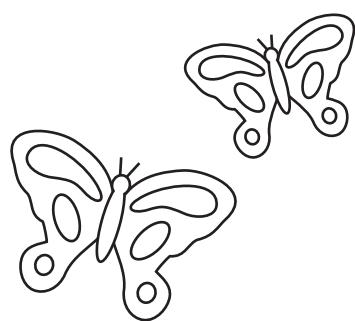
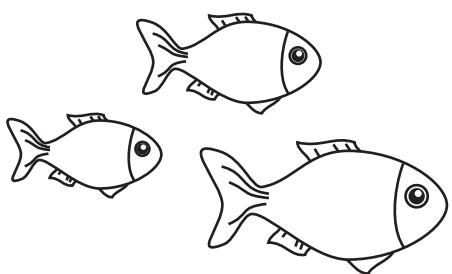
कशात सारखे ? जोड्या लाव.

कशात जास्त ? ते रंगव.

कशात कमी? ते रंगव.

सूचनेप्रमाणे चित्रे काढ :

छत्रांपेक्षा जास्त मुलं...

छत्रांपेक्षा कमी मुलं...

मुलांपेक्षा जास्त छत्रा...

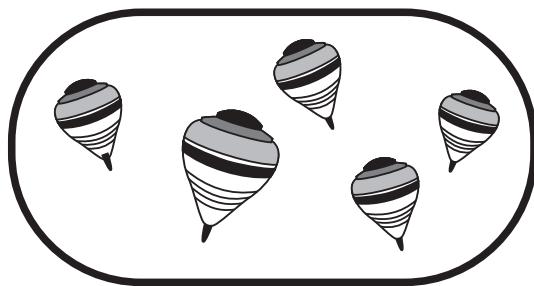
जितक्या छत्रा तितकी मुलं...

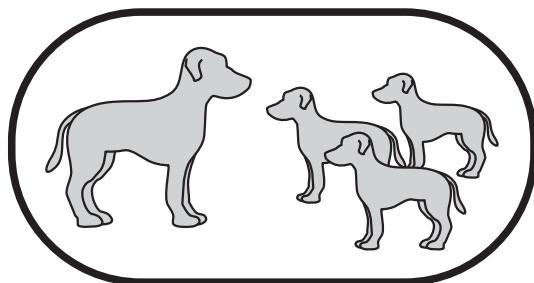
मुलांपेक्षा कमी छत्रा...

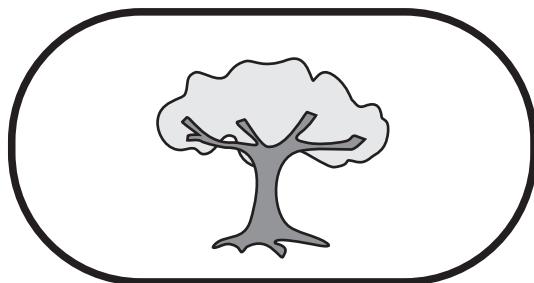
किती आहेत? जोड्या लाव.

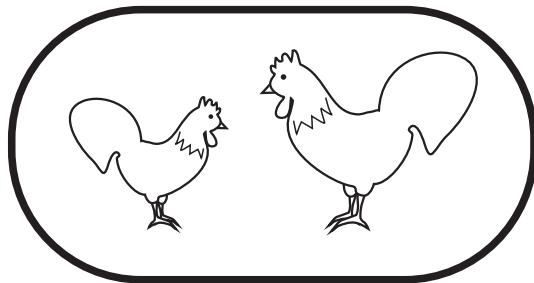
२

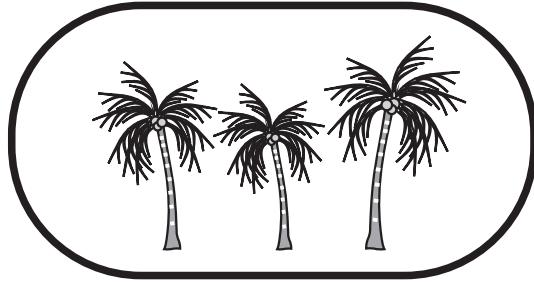
४

१

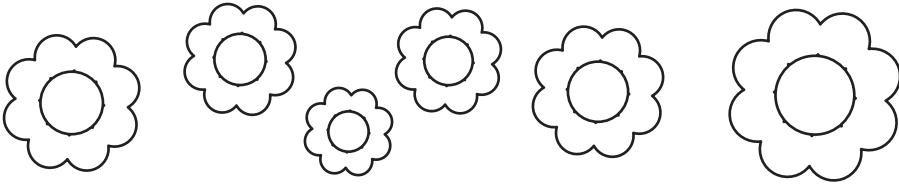
१

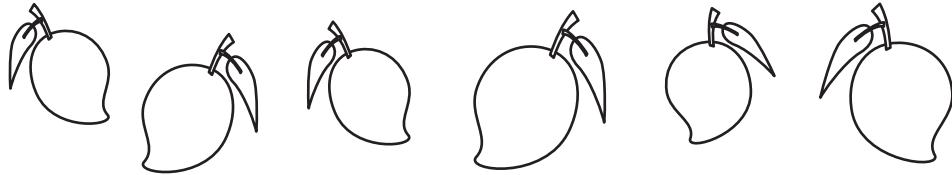
३

रंगव.

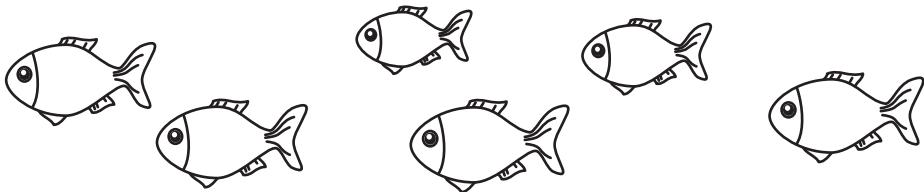
३
फुलं

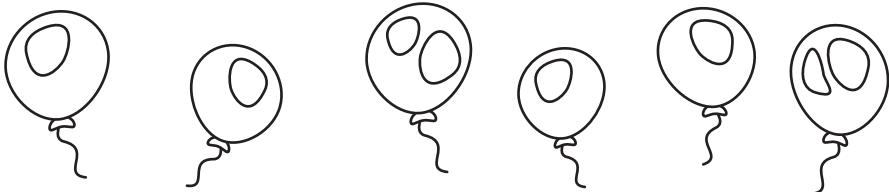
५
आंबे

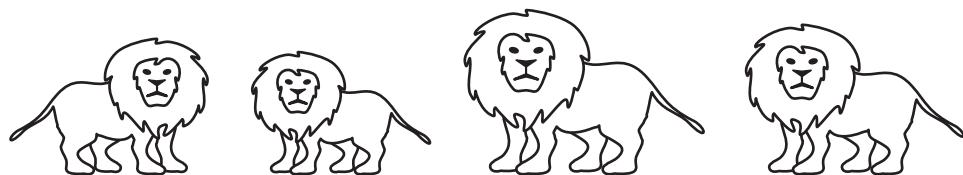
९
मासा

२
फुगे

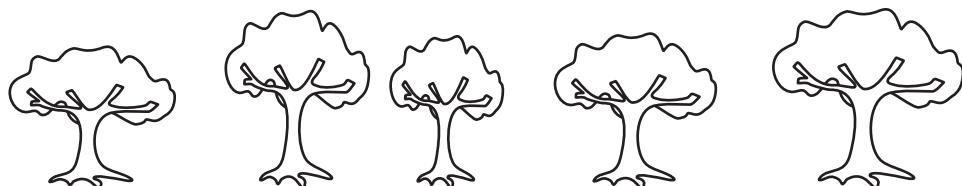
४
सिंह

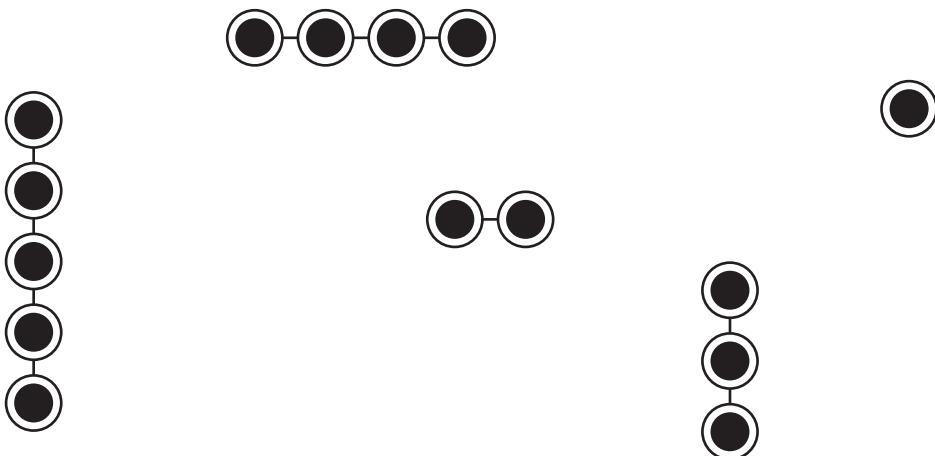
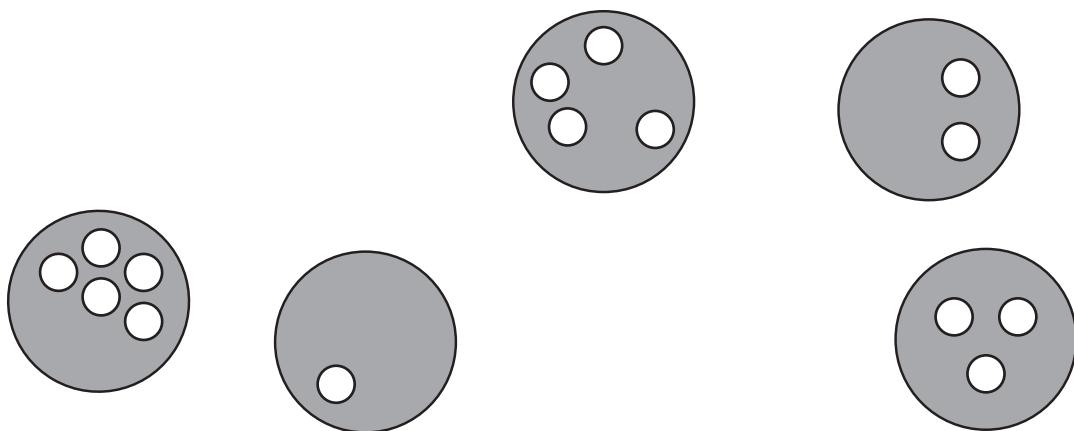
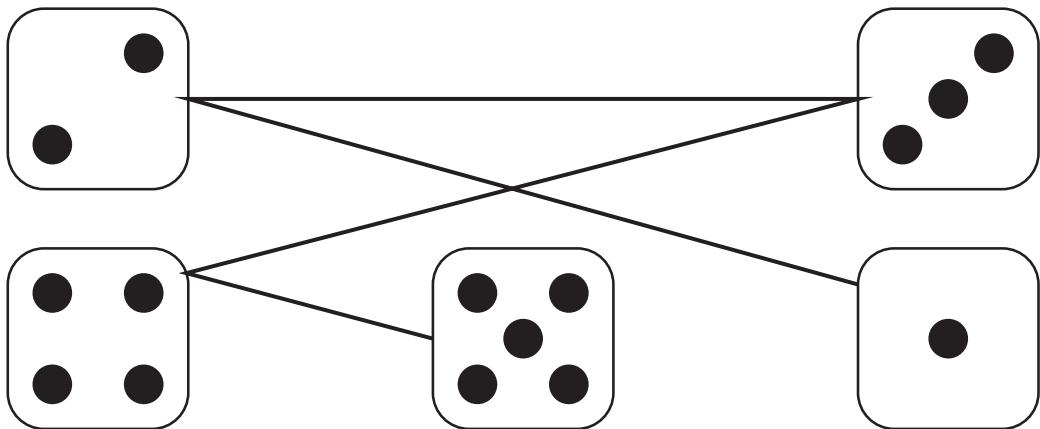
३
कोंबडे

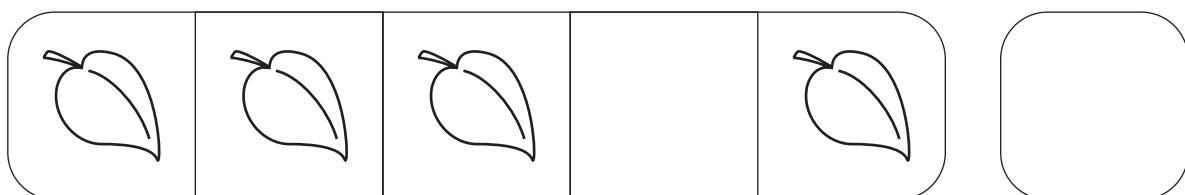
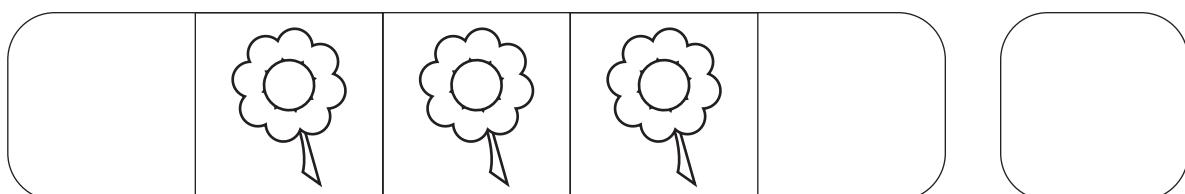
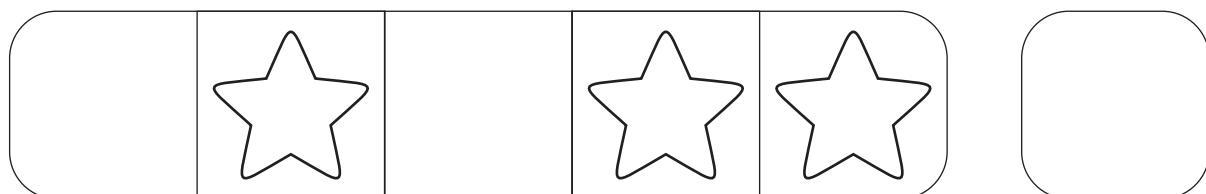
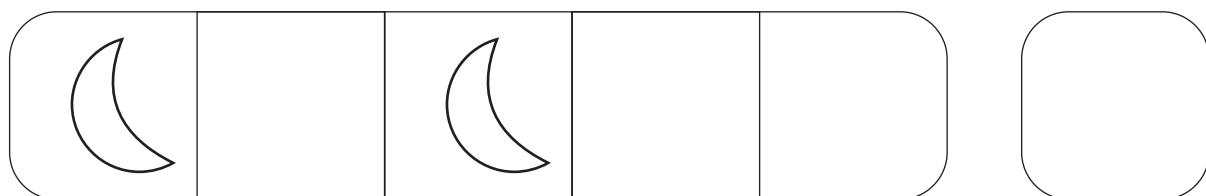
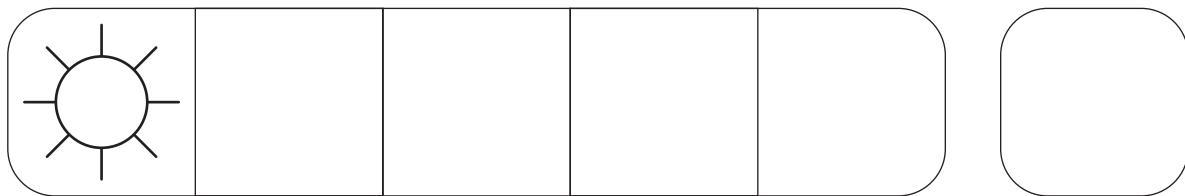
०
झाडं

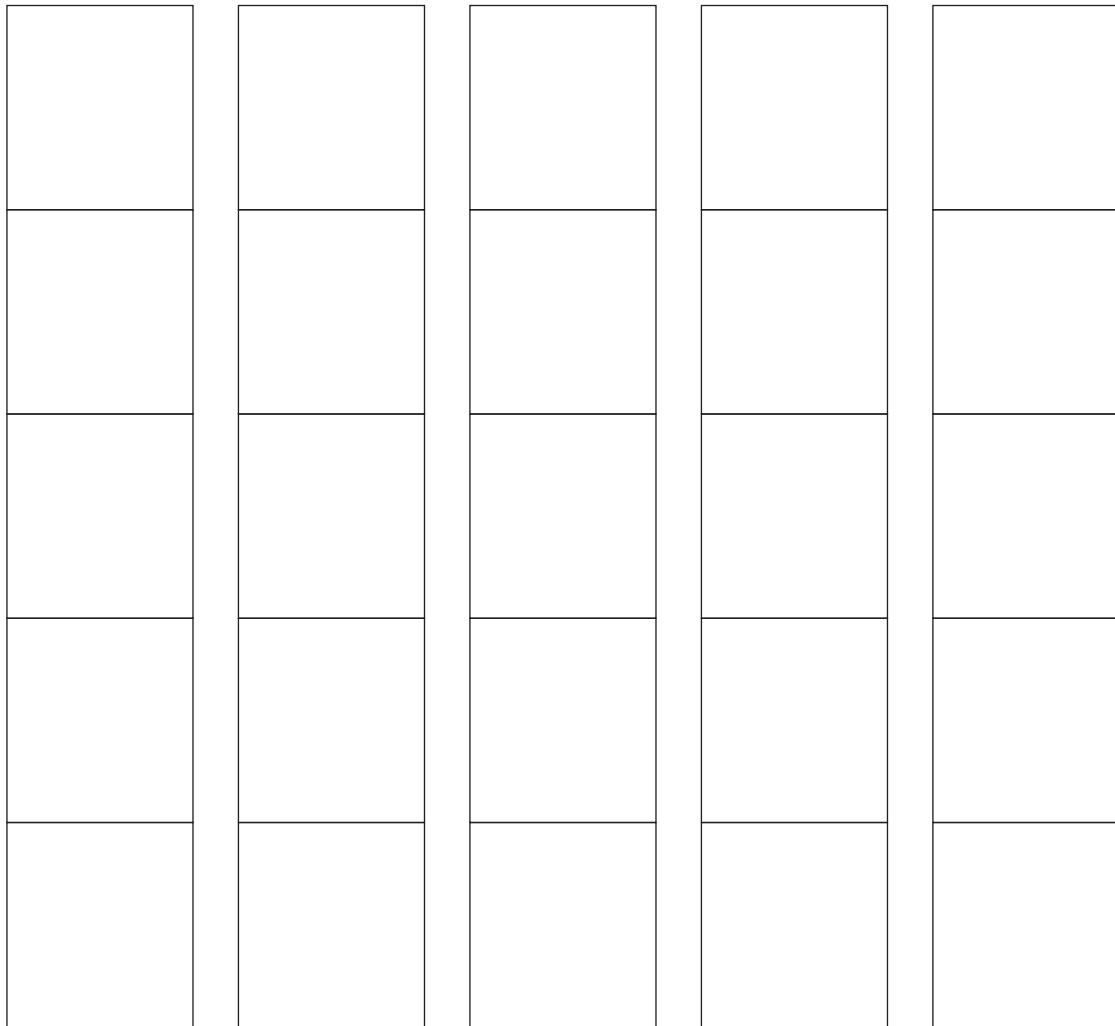
रेघ मारून संख्यांच्या क्रमाने जोड.

आणखी एक चित्र काढ. किती झाले ते लिही.

चित्र काट.

५

३

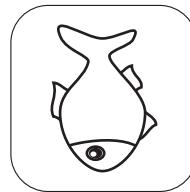
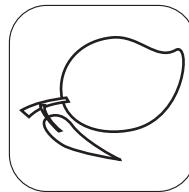
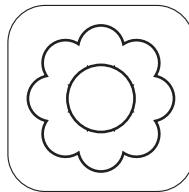
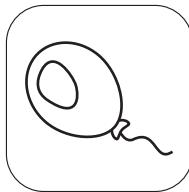
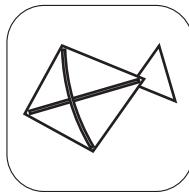
२

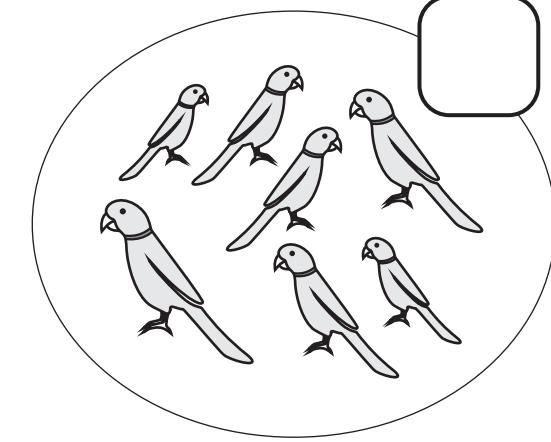
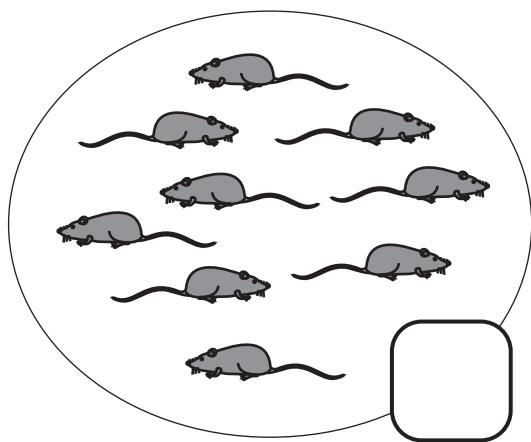
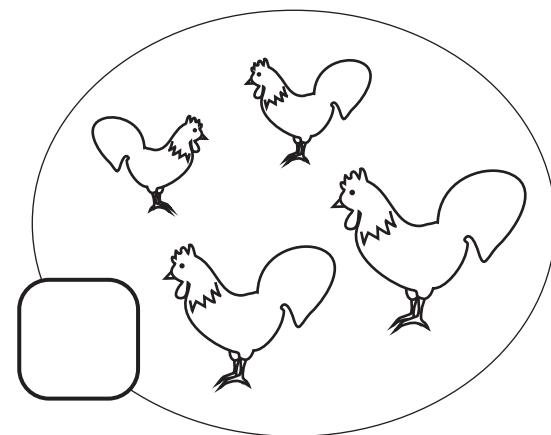
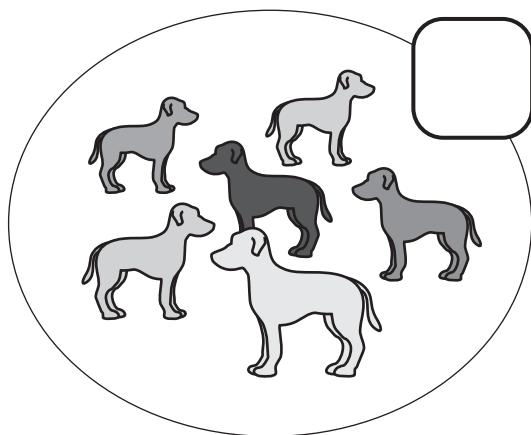
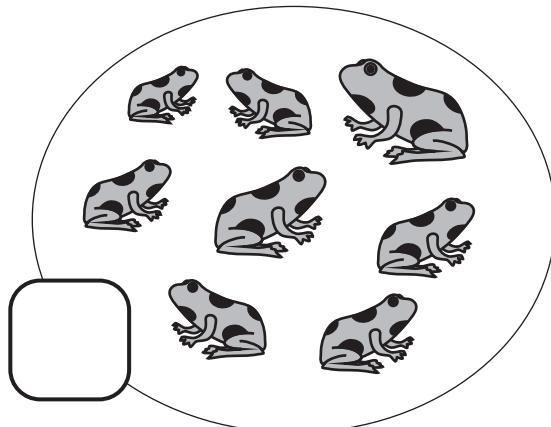
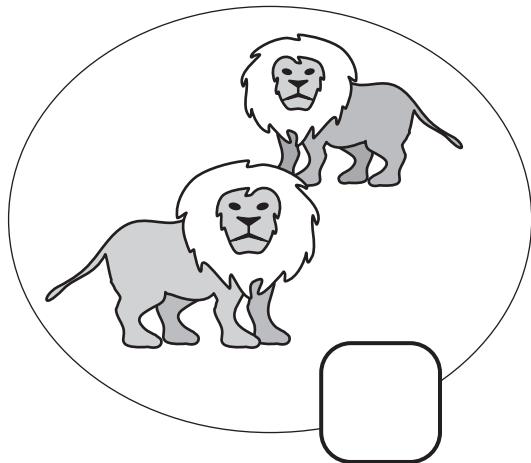
८

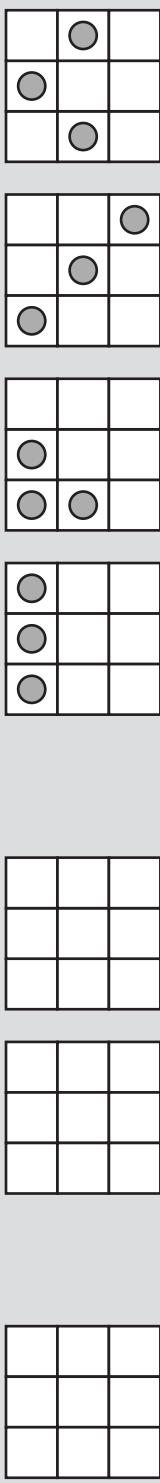
९

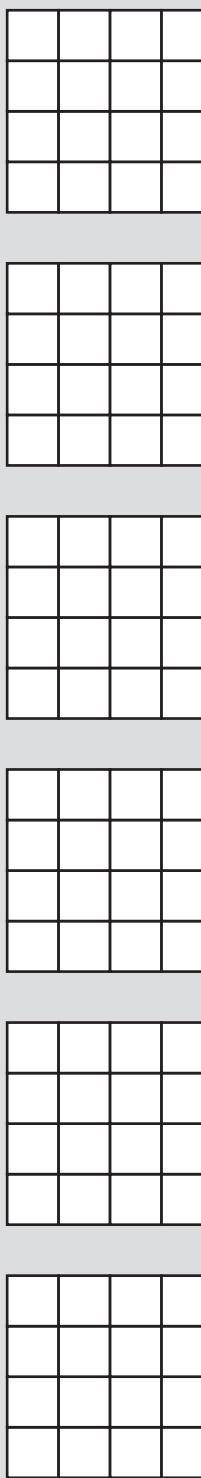
किती आहेत ?

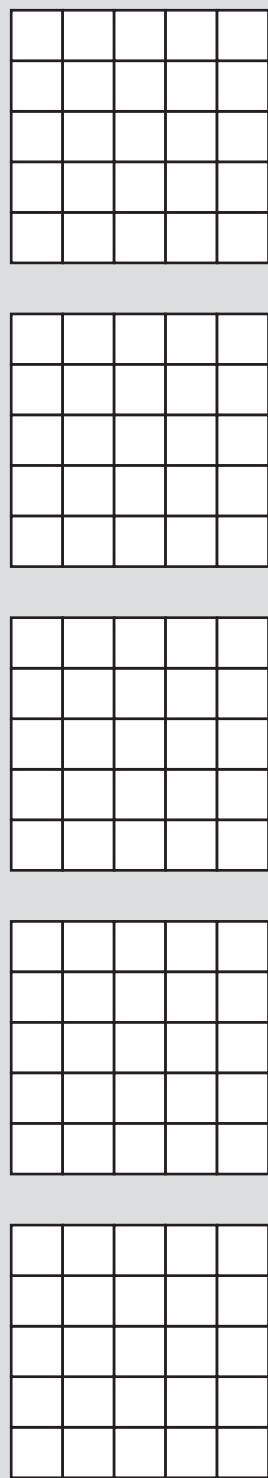
आकारांमध्ये जाळीवर वेगवेगळ्या सोंगाट्या लावून दिलेली संख्या बनव. ते आकार या चौकटीमध्ये राख.

9 2 2 3 3 3

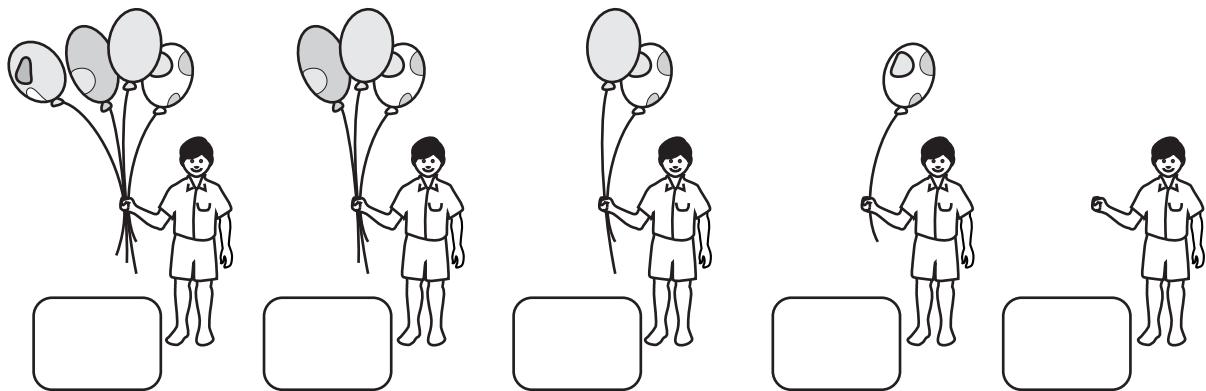

χ χ χ

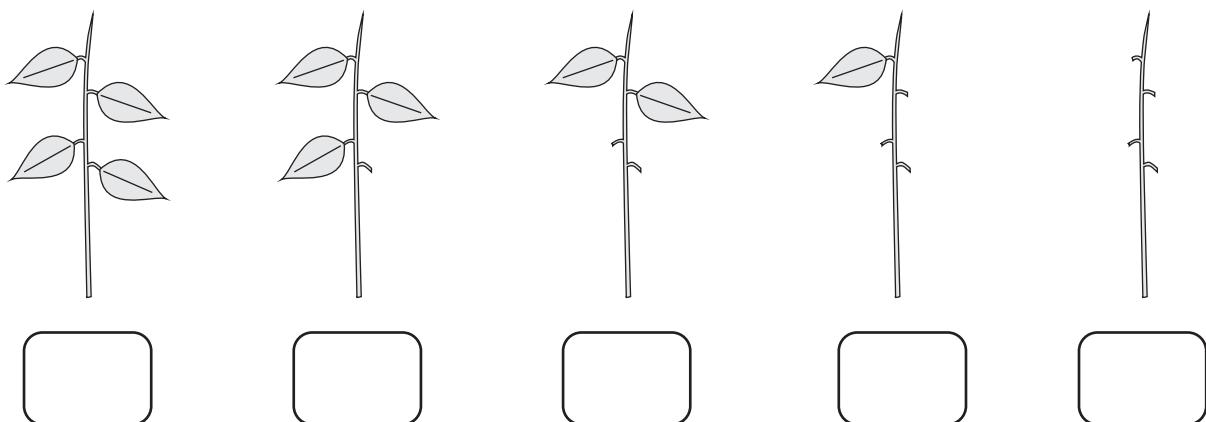

5 5 5

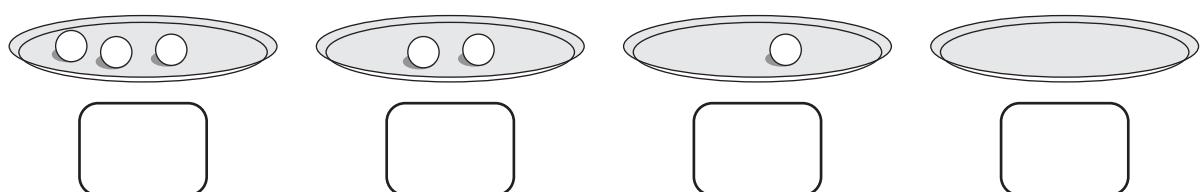
मुलाकडे फुगे किती ?

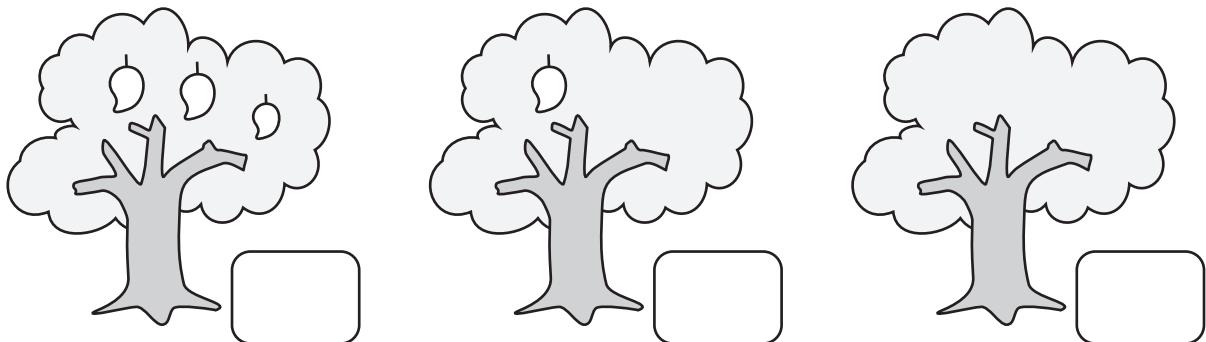
फांदीवर पाने किती ?

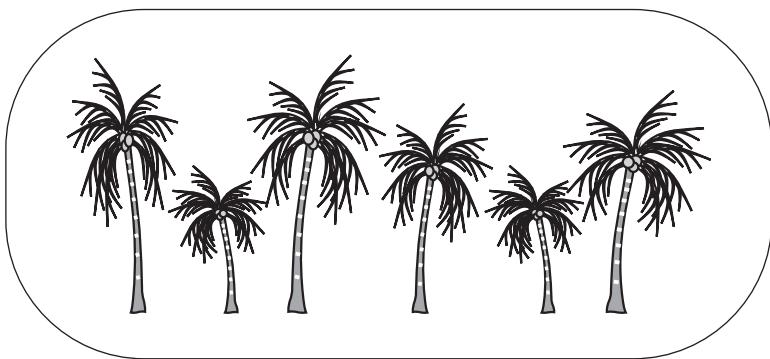
ताटात लाडू किती ?

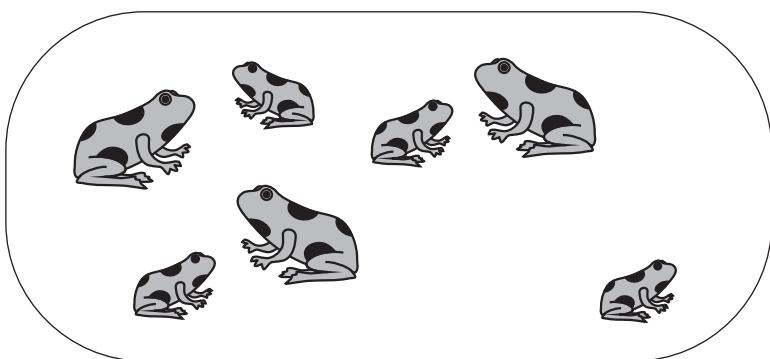
झाडावर आंबे किती ?

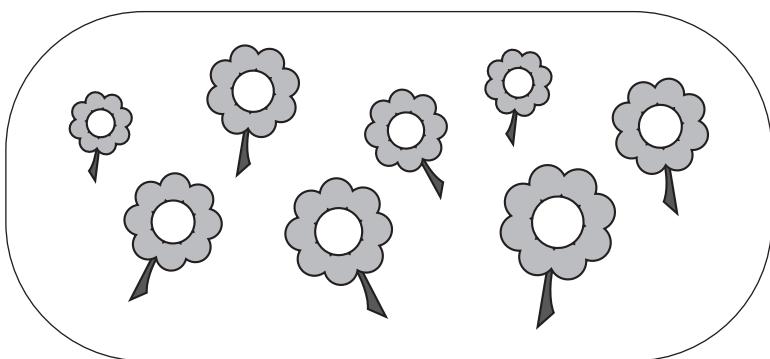
किती आहेत? जोड्या लाव.

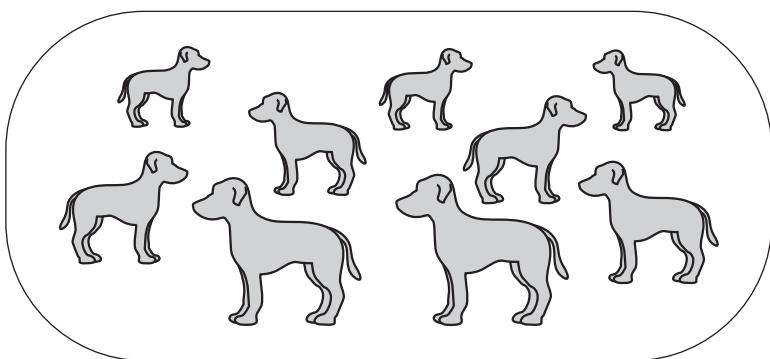
६

१

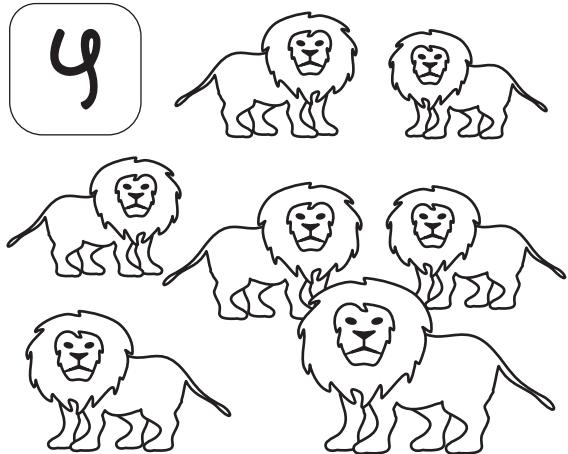
४

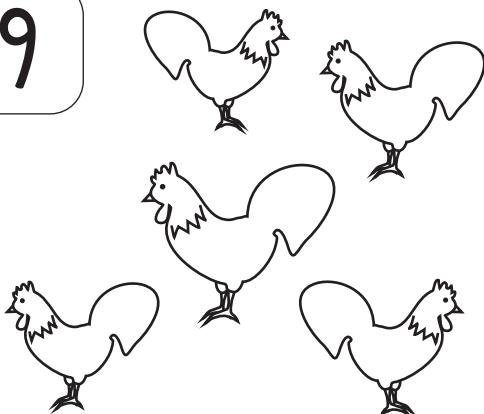
८

दिलेल्या संख्येइतकी चित्रे रंगव .

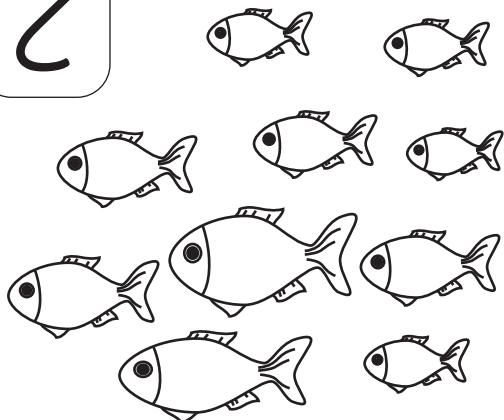
५

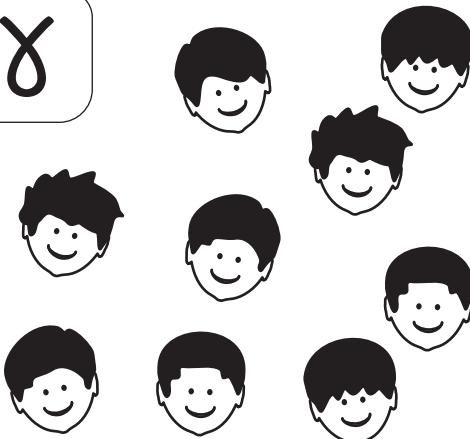
९

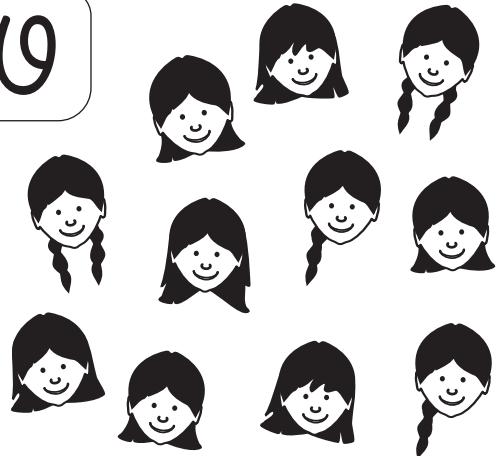
८

४

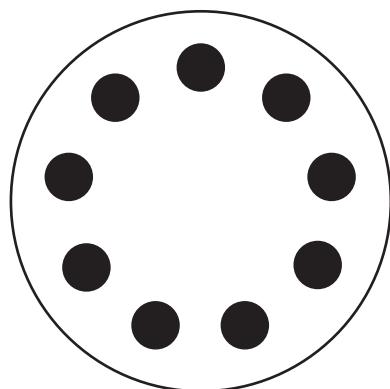
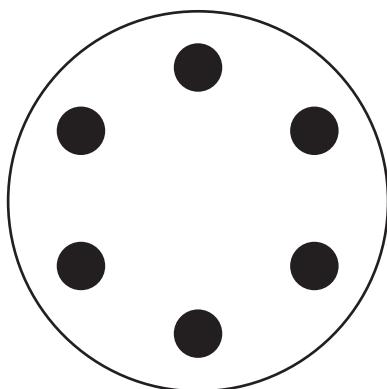
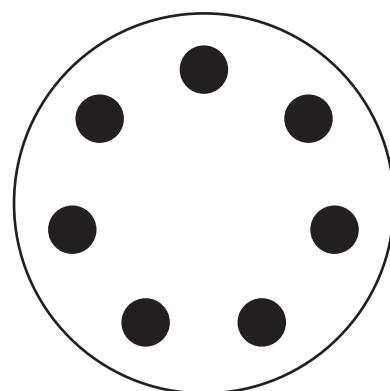
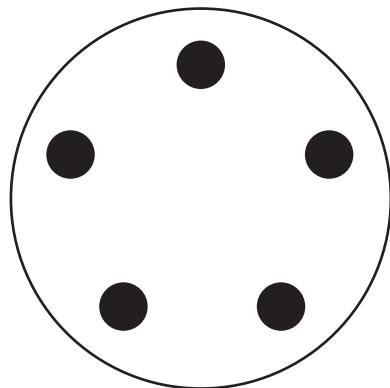
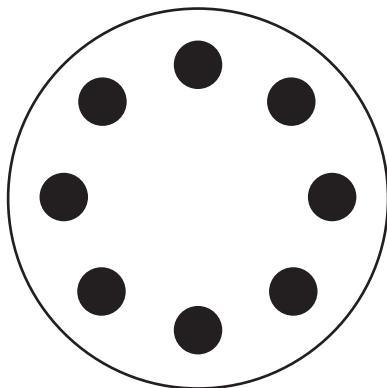
१०

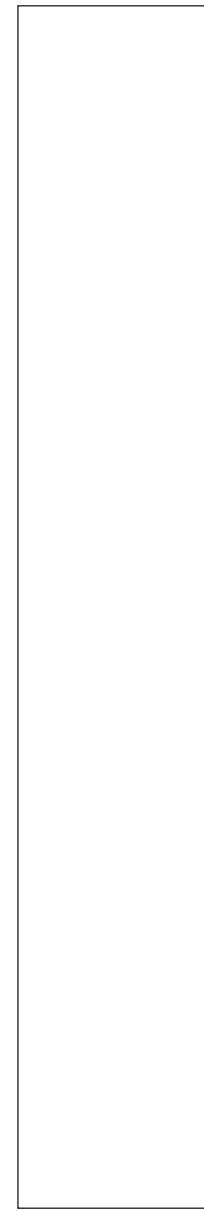
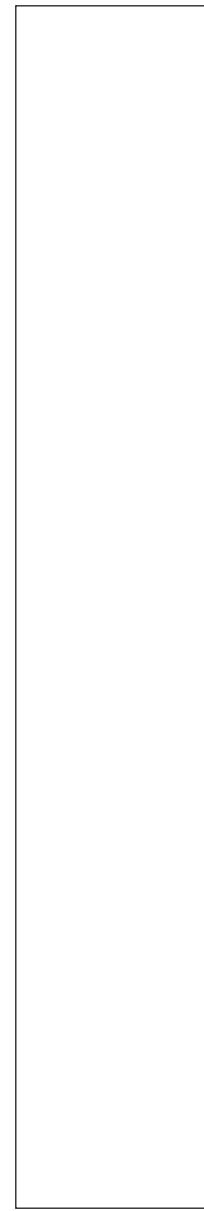
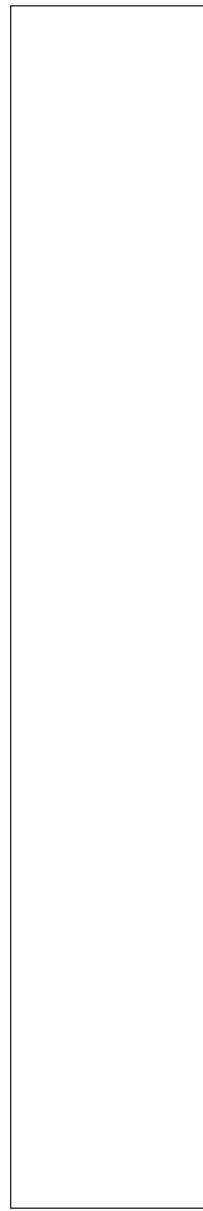
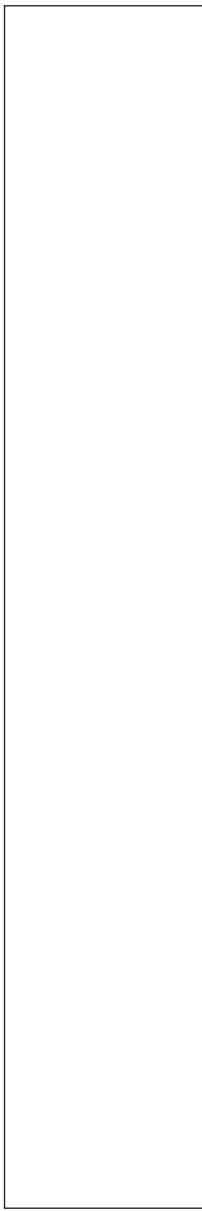
८

संख्यांच्या क्रमाने जोड.

चिन्ह काटे.

।

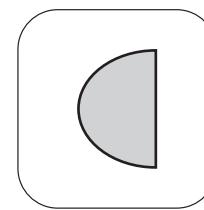
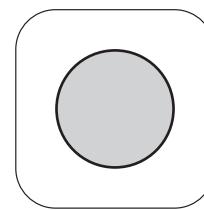
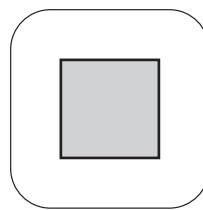
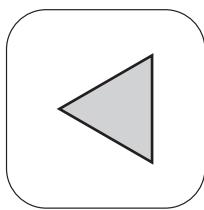
ω

१

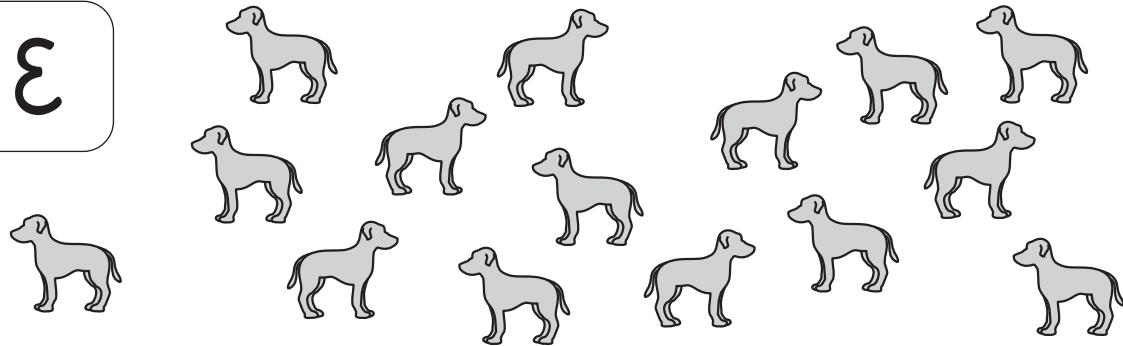

९

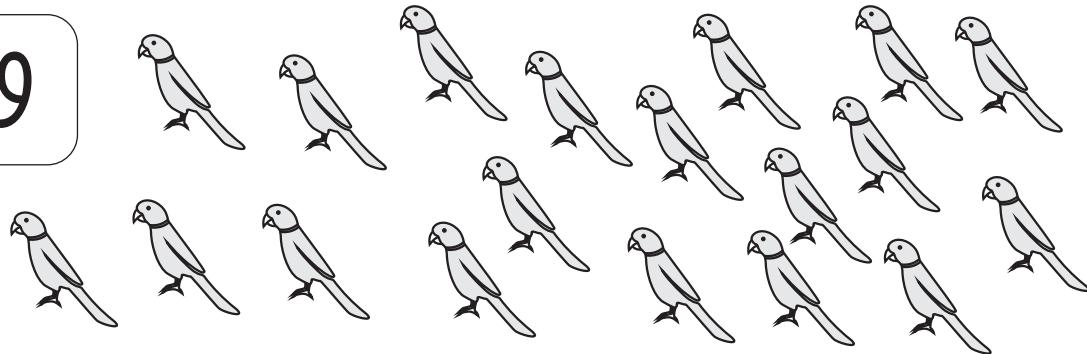

दिलेल्या संख्येइतक्यांचे बनतील तितके गट तयार कर.

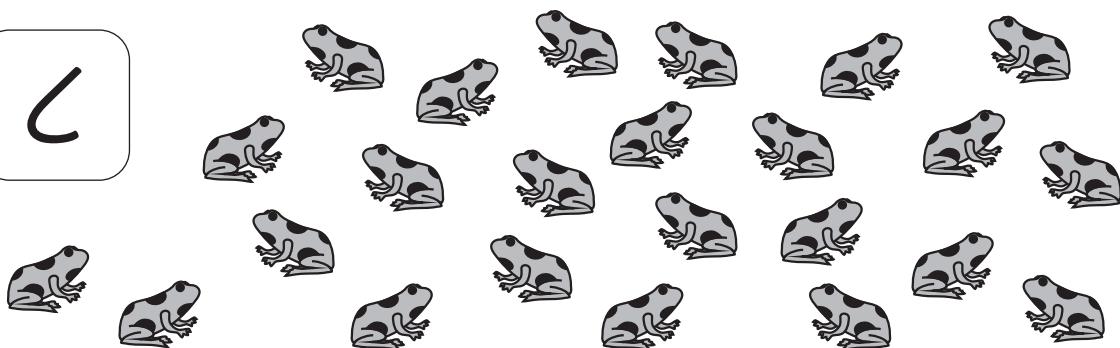
६

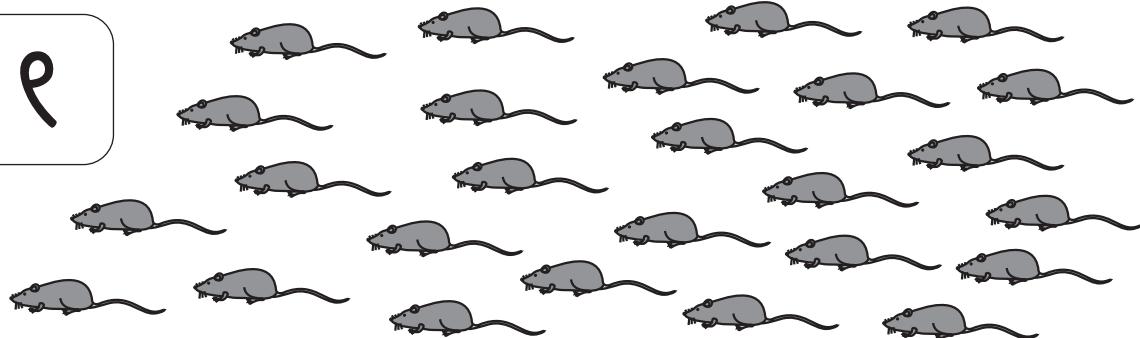
७

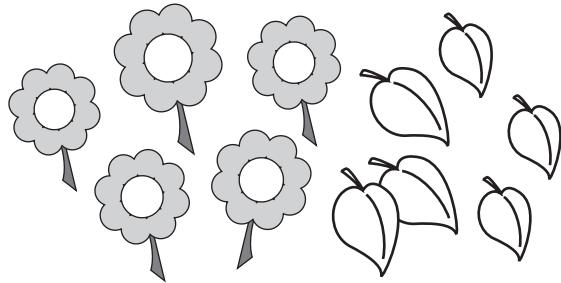
८

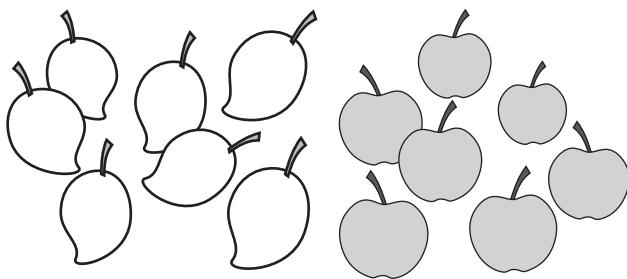
९

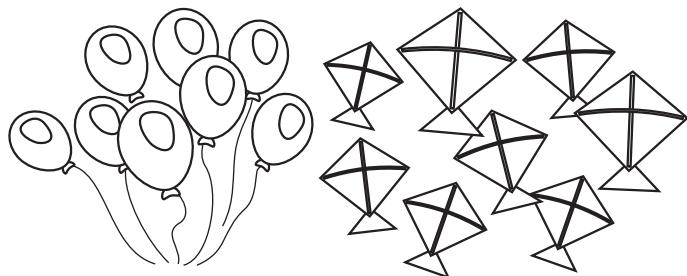
पानांची आणि फुलांची संख्या सारखी हवी. काय करशील ?

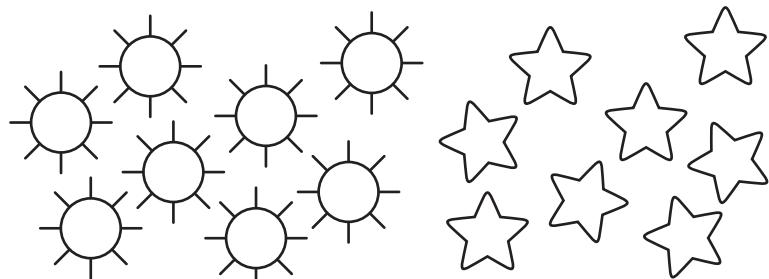
आंब्यांपेक्षा जास्त सफरचंद हवीत. काय करशील ?

पतंगांपेक्षा जास्त फुगे हवेत. काय करशील ?

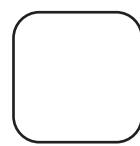
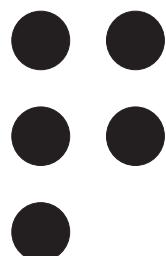
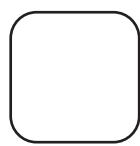
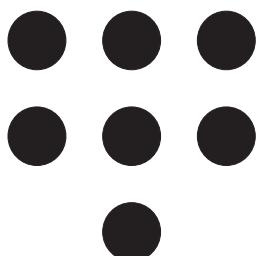
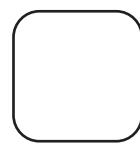
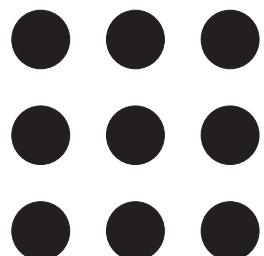
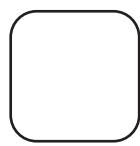
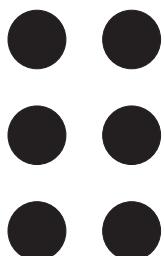
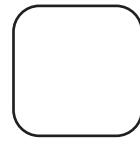
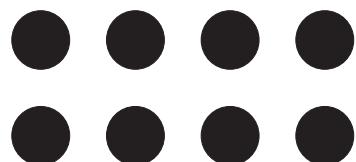
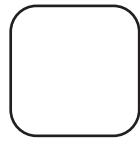
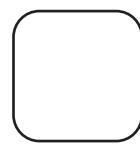
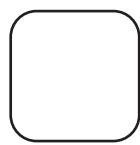
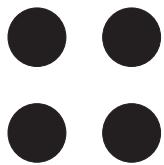
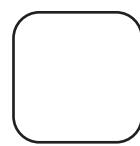
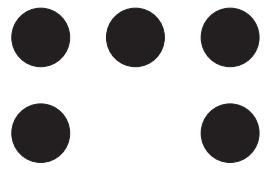
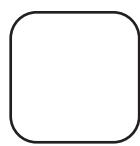
चांदण्यांपेक्षा जास्त सूर्य हवेत. काय करशील ?

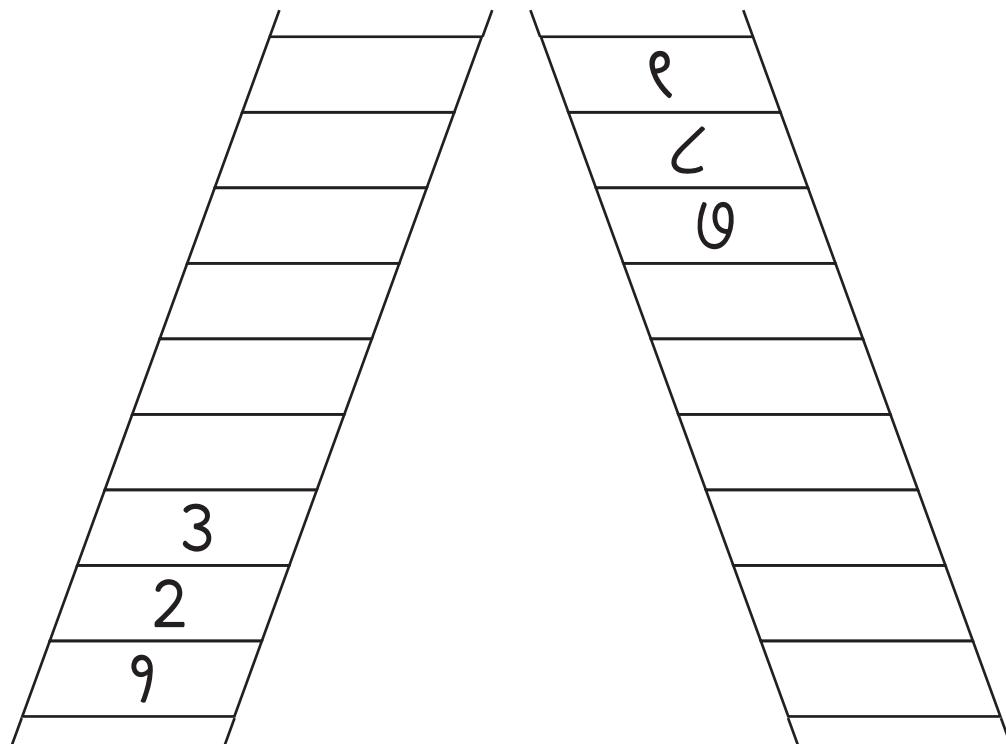
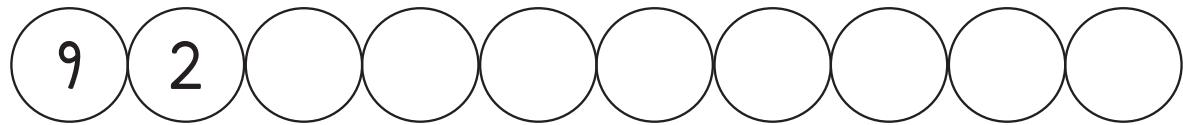
दिलेल्या संख्येइतकी चित्रे काढ.

3	▶							
5	▶							
8	▶							
2	▶							
9	▶							
0	▶							
8	▶							
9	▶							
3	▶							
7	▶							

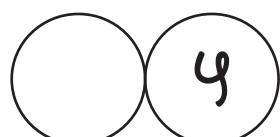
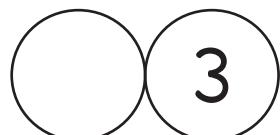
किती आहेत ?

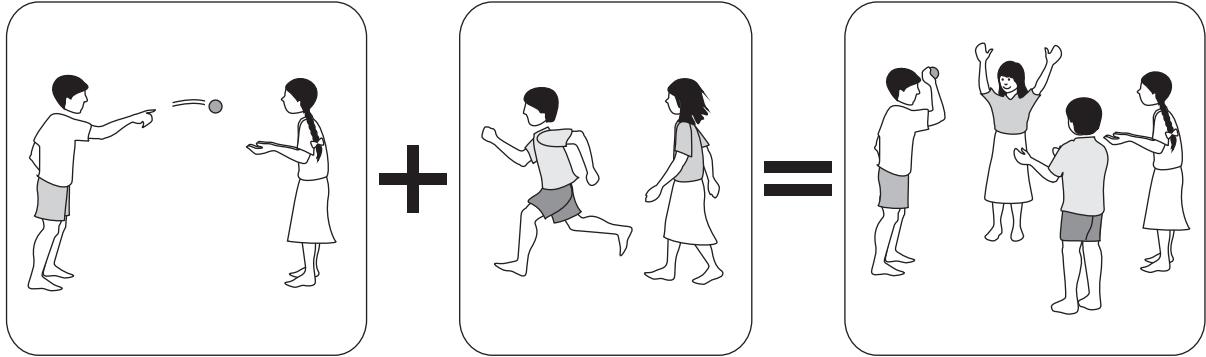
क्रमाने संख्या लिही.

आधीच्या संख्या लिही.

शिक्षक सांगतील त्या संख्या ऐकून लिही.

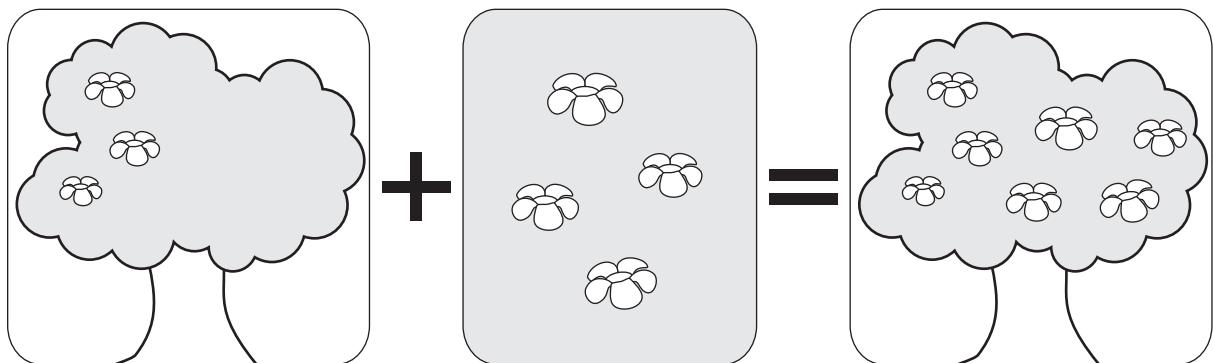

2 मुलं खेळत होती.

आणखी२ मुलं आली.

एकूण

मुलं झाली.

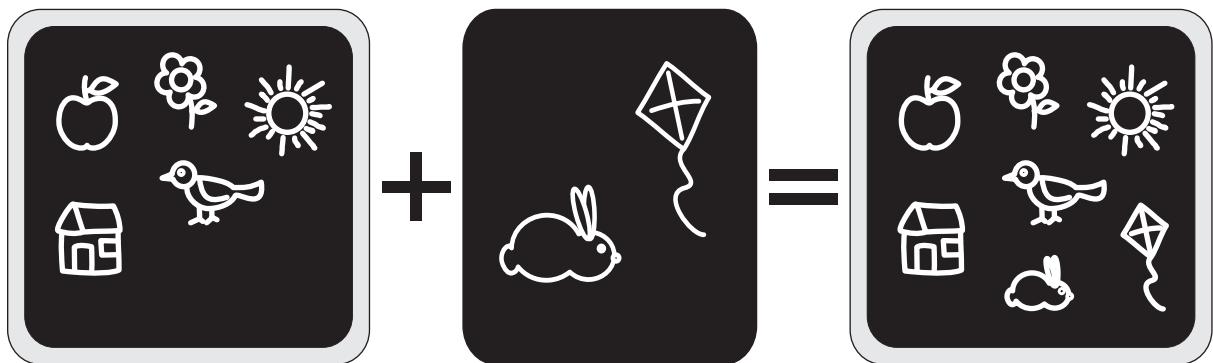

झाडावर ३ फुलं होती.

आणखी४ फुलं उमलली.

एकूण

फुलं झाली.

फळ्यावर ५ चित्रे
काढली होती.

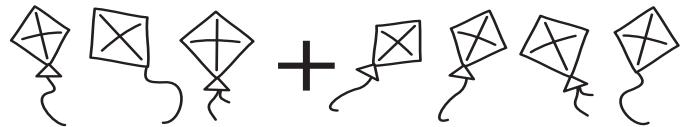
आणखी २ चित्रे
काढली.

एकूण □ चित्रे झाली.

जोड्या लाव.

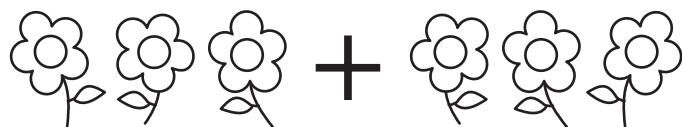
$$8 + 0$$

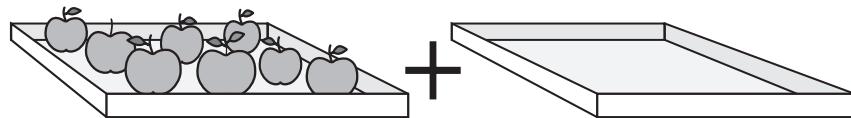
$$2 + 8$$

$$9 + \epsilon$$

$$\epsilon + 2$$

$$3 + 3$$

$$3 + \gamma$$

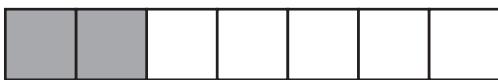
$$\zeta + 0$$

लपलेली संख्या लिही.

$$5 + \square = 9$$

$$\square + 4 = 9$$

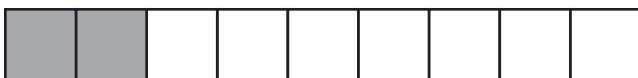
$$\square + 3 = 6$$

$$3 + \square = 8$$

$$8 + \square = 8$$

$$2 + \square = 9$$

$$\square + 8 = 9$$

$$8 + \square = 5$$

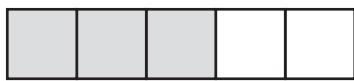

$$2 + \square = 6$$

$$\square + \square = 4$$

भाग पाहून बेरीज लिही.

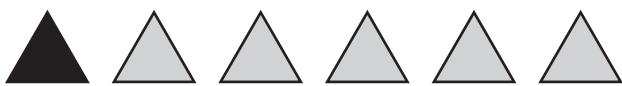
$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

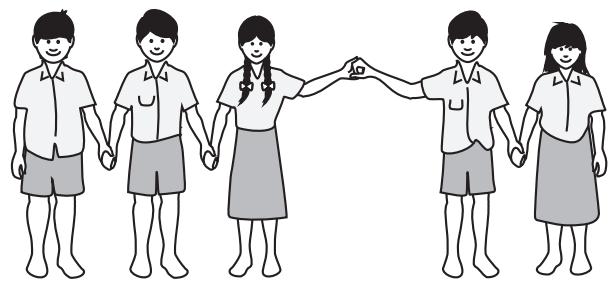
$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

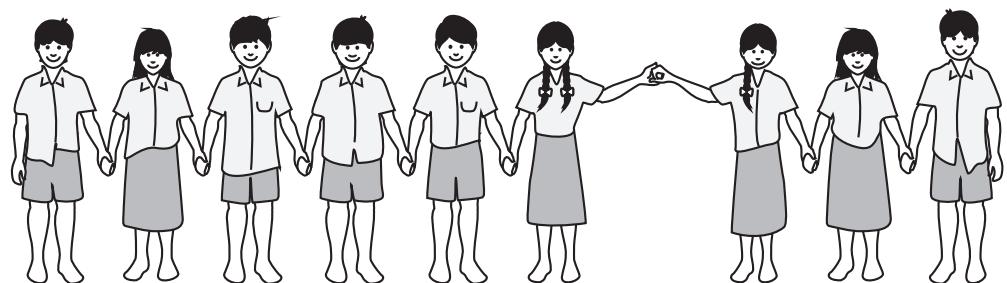

3

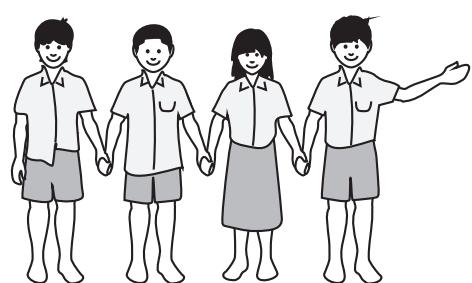
+

2

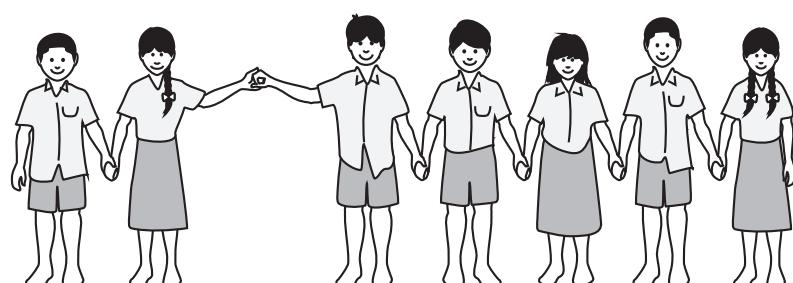
4

+

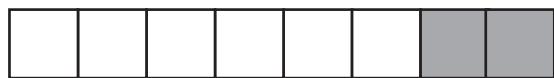

+

+

चित्र पाहून बेरीज कर.

$$४ + 2 = \boxed{}$$

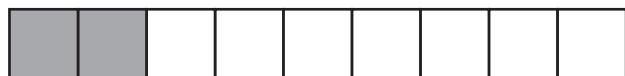
$$2 + ५ = \boxed{}$$

$$३ + ३ = \boxed{}$$

$$९ + ० = \boxed{}$$

$$२ + ७ = \boxed{}$$

बेरीज कर.

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ० \\ ९ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} २ \\ ४ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ३ \\ २ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ४ \\ २ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} २ \\ ० \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ९ \\ ८ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

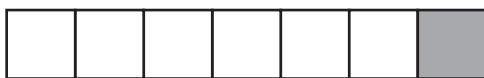
$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ४ \\ ५ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ३ \\ ३ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ४ \\ ३ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{एकक} \\ + \\ \begin{array}{r} ४ \\ ९ \end{array} \\ \hline \end{array}$$

लपलेली संख्या लिही.

$$3 + \square = 6$$

$$\square + 4 = 6$$

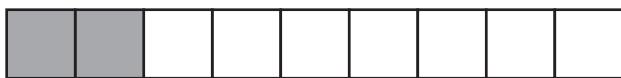
$$\square + 3 = 5$$

$$3 + \square = 4$$

$$8 + \square = 8$$

$$2 + \square = 8$$

$$\square + 5 = 9$$

$$4 + \square = 6$$

$$2 + \square = 7$$

$$\square + \square = 4$$

सरळ आणि उलट बेरजांच्या जोड्या लाव.

$$\text{leaf} + \text{leaf}$$

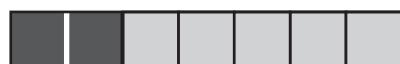
सरळ

उलटं फिरवून

जोड्या लाव.

सरळ बेरजेचं चित्र पाहून उलट फिरवूनचं चित्र रंगव.

सरळ

उलट फिरवून

सरळ आणि उलट फिरवूनचं चित्र पाहून बेरजा लिही.

सरळ

$$2 + 3 = 5$$

उलट फिरवून

$$3 + 2 = 5$$

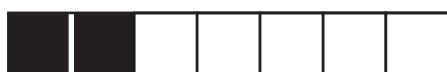
$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

जोडो ठोकळ्यांचा बेरीज दांडा पाहून त्याच्या दोन बेरजा लिही.

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

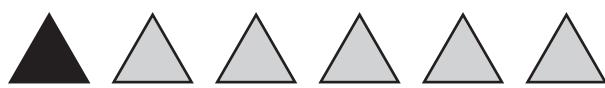
$$\square + \square = \square$$

भाग पाहून बेरजेची दोन वाक्ये लिही.

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

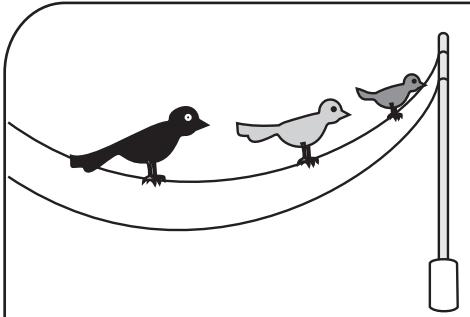
$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

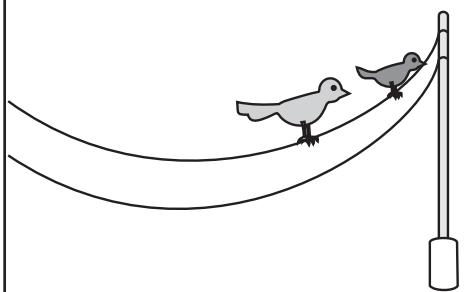

$\square + \square = \square$

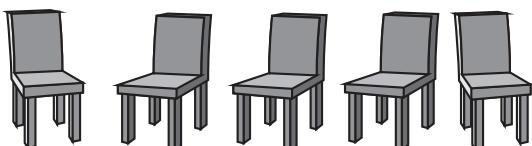
$\square + \square = \square$

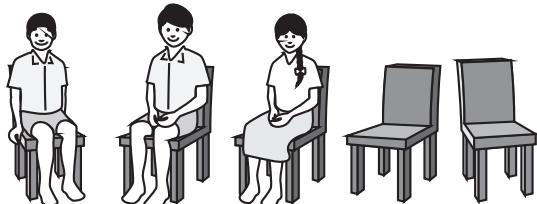
तारेवर ३ पक्षी आहेत.

त्यातला १ पक्षी उडाला.
आता तारेवर पक्षी उरले.

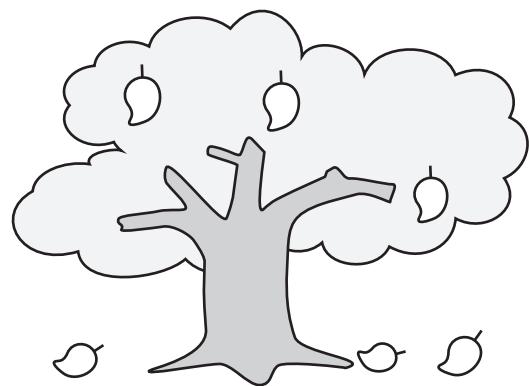
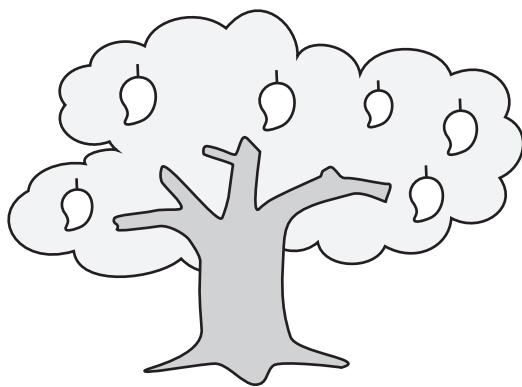

५ खुच्या होत्या.

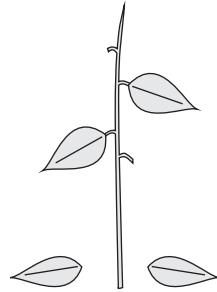
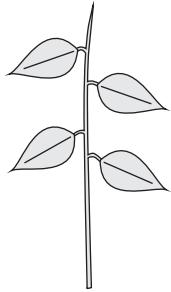

त्यातल्या ३ खुच्यावर मुलं बसली.

रिकाम्या खुच्या उरल्या.

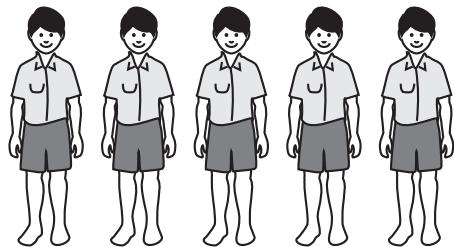
झाडावर ६ आंबे आहेत. त्यातले ३ आंबे गळाले. आंबे उरले.

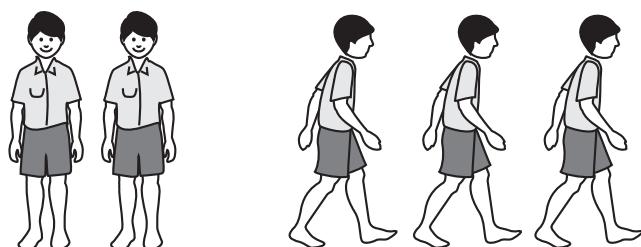
फांदीवर ४ पान होती.

त्यातली २ गळून पडली.

फांदीवर पान उरली.

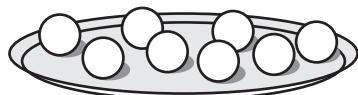

५ मुलं होती.

३ मुलं निघून गेली.

मुलं उरली.

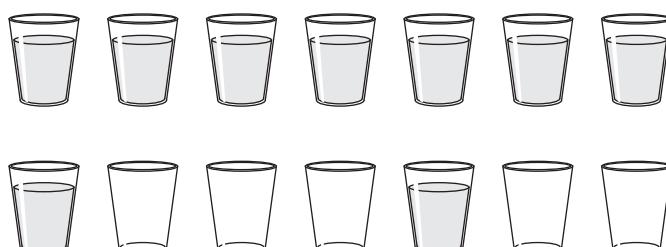

बशीत ८ लाडू होते.

त्यातले ४ लाडू बाजूला ठेवले.

लाडू उरले.

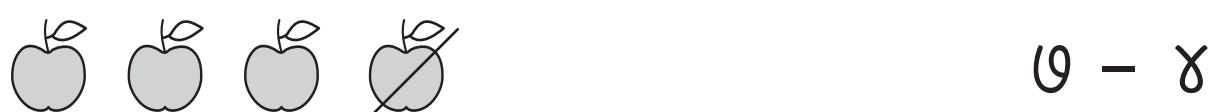
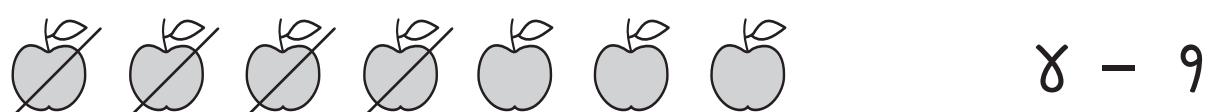
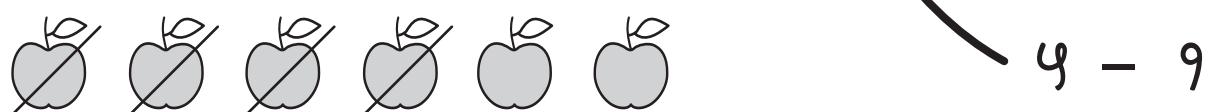

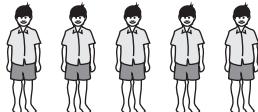
७ भरलेले ग्लास होते.

त्यातले ५ रिकामे झाले.

भरलेले ग्लास उरले.

जोड्या लाव.

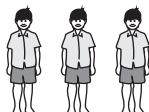

इतकी मुलं होती.

इतकी निघून गेली.

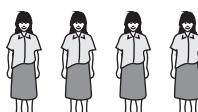
इतकी मुलं उरली.

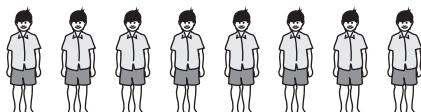
इतक्या मुली होत्या.

इतक्या निघून गेल्या.

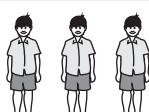
इतक्या मुली उरल्या.

इतकी मुलं होती.

इतकी निघून गेली.

इतकी मुलं उरली.

इतक्या मुली होत्या.

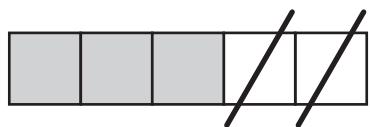
इतक्या निघून गेल्या.

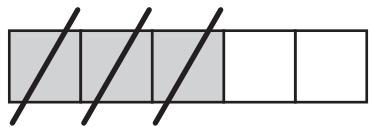
इतक्या मुली उरल्या.

	इतके पक्षी होते.	☐
- 	इतके उड़न गेले.	☐
<hr/> 	इतके पक्षी उरले.	☐
	इतके रूपये होते.	☐
- 	इतके संपले.	☐
<hr/> 	इतके रूपये उरले.	☐
	इतके उंदीर होते.	☐
- 	इतके पळून गेले.	☐
<hr/> 	इतके उंदीर उरले.	☐
	इतके आंबे होते.	☐
- 	इतके खाल्ले.	☐
<hr/> 	इतके आंबे उरले.	☐
	इतकी फुलं होती.	☐
- 	इतकी सुकून गेली.	☐
<hr/> 	इतकी फुलं उरली.	☐
	इतके पेरु होते.	☐
- 	इतके खाल्ले.	☐
<hr/> 	इतके पेरु उरले.	☐

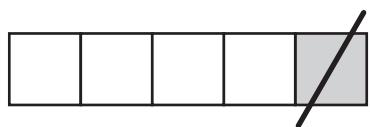
जोड्या लाव.

$$५ - ३ = २$$

$$६ - ४ = २$$

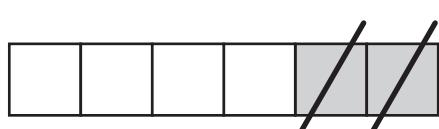
$$७ - ५ = २$$

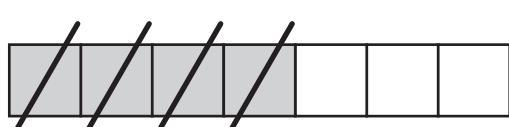
$$६ - ४ = २$$

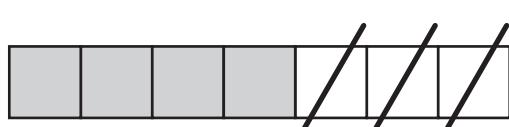
$$६ - ३ = ३$$

$$७ - ४ = ३$$

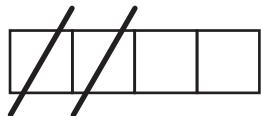

$$८ - ५ = ३$$

$$८ - ६ = २$$

लपलेली संख्या लिही.

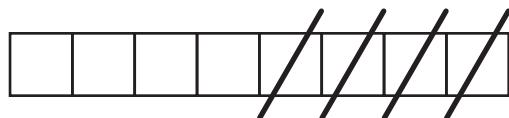
$$8 - 2 = \boxed{}$$

$$5 - 1 = \boxed{}$$

$$3 - 3 = \boxed{}$$

$$6 - 6 = \boxed{}$$

$$6 - 1 = \boxed{}$$

$$9 - 4 = \boxed{}$$

$$5 - 0 = \boxed{}$$

$$9 - 5 = \boxed{}$$

$$4 - 2 = \boxed{}$$

$$6 - 1 = \boxed{}$$

योग्य तितक्या चौकोनांवर काट मार.

$3 - 2 = 1$

--	--	--

$5 - 3 = 2$

--	--	--	--	--	--

$4 - 2 = 2$

--	--	--	--	--

$9 - 9 = 0$

--	--	--	--	--	--	--

$5 - 3 = 2$

--	--	--	--	--	--

$7 - 7 = 0$

--	--	--	--	--	--	--	--

$9 - 8 = 1$

--	--	--	--	--	--	--	--

$9 - 8 = 1$

--	--	--	--	--	--	--	--

$8 - 8 = 0$

--	--	--	--

$9 - 0 = 9$

--	--	--	--	--	--	--	--

लपलेली संख्या लिही.

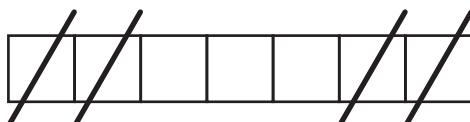
$$५ - \boxed{} = 3$$

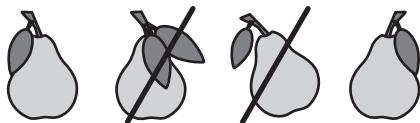
$$३ - \boxed{} = 3$$

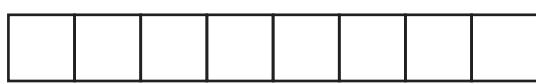
$$६ - \boxed{} = 3$$

$$७ - \boxed{} = 3$$

$$४ - \boxed{} = 2$$

$$८ - \boxed{} = 0$$

$$८ - \boxed{} = 0$$

$$९ - \boxed{} = 1$$

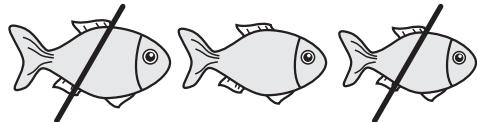

$$५ - \boxed{} = 3$$

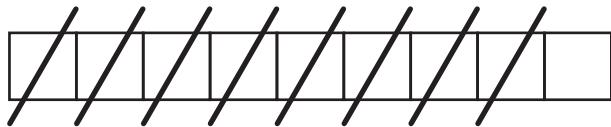

$$५ - \boxed{} = 2$$

लपलेली संख्या लिही.

$\boxed{\quad} - 2 = 9$

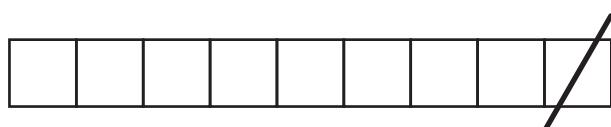
$\boxed{\quad} - 9 = \square$

$\boxed{\quad} - 4 = 0$

$\boxed{\quad} - 3 = 3$

$\boxed{\quad} - 9 = \square$

$\boxed{\quad} - 0 = \square$

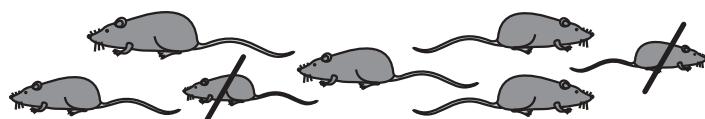
$\boxed{\quad} - 4 = 2$

$\boxed{\quad} - 9 = 8$

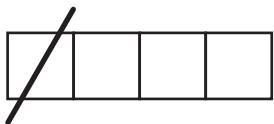

$\boxed{\quad} - 6 = 0$

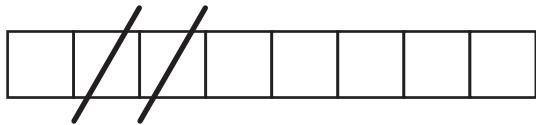

$\boxed{\quad} - 2 = 4$

चित्र पाहून वजाबाकी लिही.

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

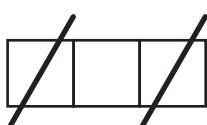
$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

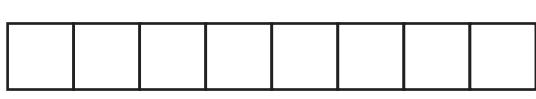
$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

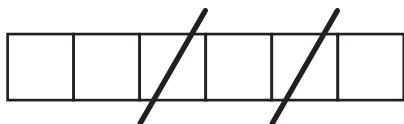
$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$

एकक	एकक	एकक	एकक	एकक
७	५	९	८	५
४	२	३	६	९
३				

एकक	एकक	एकक	एकक	एकक
८	७	६	८	९
०	९	३	३	५

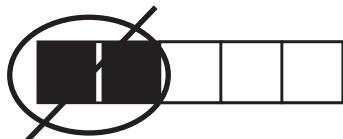
एकक	एकक	एकक	एकक	एकक
८	४	९	७	५
४	२	८	२	०

एकक	एकक	एकक	एकक	एकक
७	९	८	६	५
५	९	२	४	५

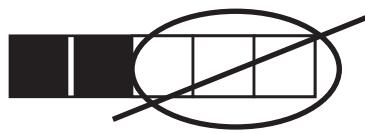
एका बेरीज दांड्याचा पहिला भाग काढून आणि दुसरा भाग काढून येणाऱ्या दोन वजाबाक्या लिही.

२ आणि ३ मिळून झालेला ५ चा बेरीज दांडा

२ चा भाग काढला तर ३ उरतात.

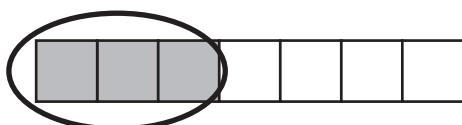
३ चा भाग काढला तर २ उरतात.

$$\boxed{5} - \boxed{2} = \boxed{3}$$

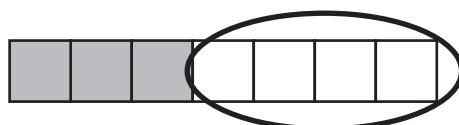
$$\boxed{5} - \boxed{3} = \boxed{2}$$

३ आणि ४ मिळून झालेला ७ चा बेरीज दांडा

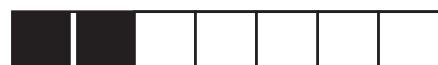
३ चा भाग काढला तर ४ उरतात.

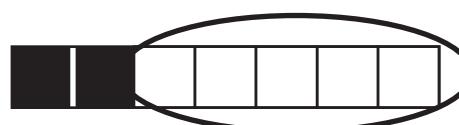
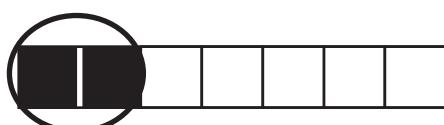
४ चा भाग काढला तर ३ उरतात.

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

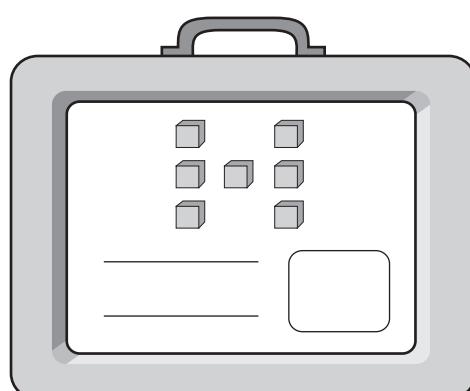
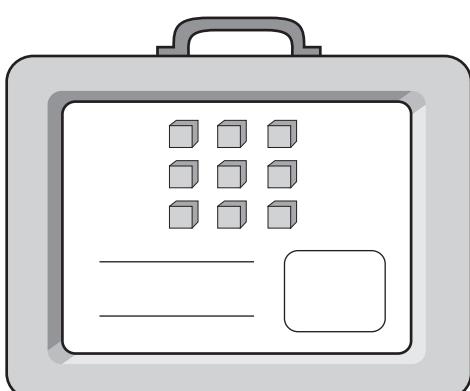
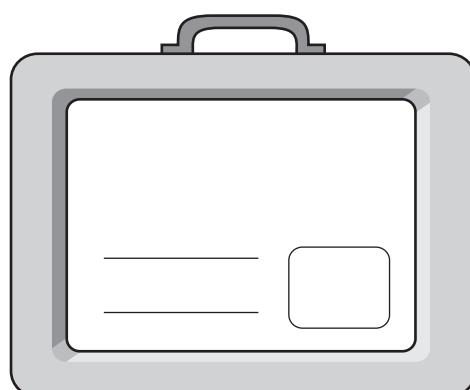
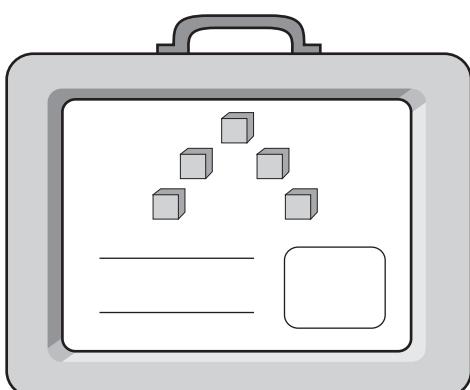
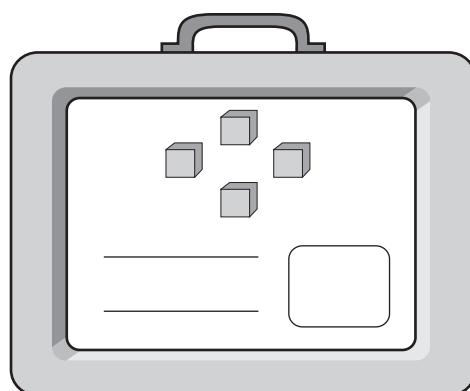
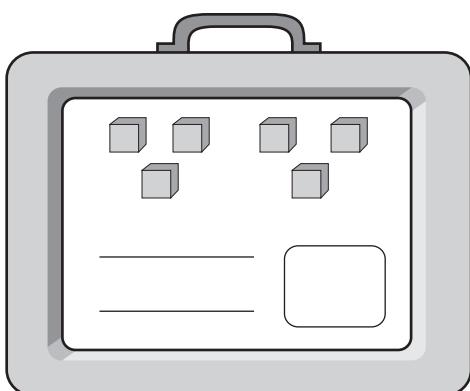
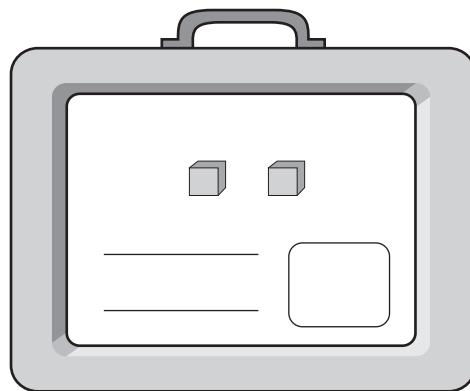
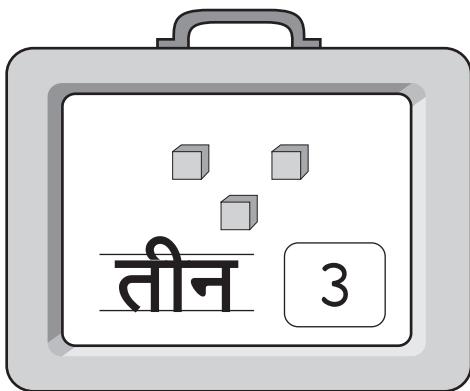
२ आणि ५ मिळून झालेला ७ चा बेरीज दांडा

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

प्रत्येक पाटीवर किती ठोकळे आहेत? अक्षरात आणि अंकात लिही.

दहा सुटे = एक दशक

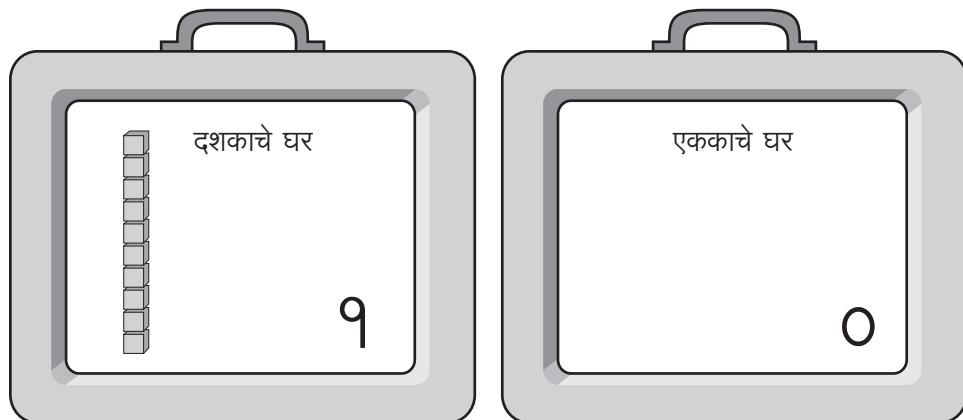
पाटीवर ९ सुटे आहेत.

यात आणखी १ सुटा घेतला.
आता पाटीवर दहा सुटे झाले.

दहा सुटे झाले की ते चिकटवून त्याचा दांडा बनवा. दहाच्या दांड्याचं नाव दशक.
दहा सुटे एकत्र जोडले, बांधले, चिकटवले की दशक बनतो.
एककाच्या डावीकडे दशकाचं घर. दशकाचा दांडा दशकाच्या घरात ठेवा.

दहा सुटे = एक दशक

दहा सुटे = १ दशक =

दशक	एकक
१	०

 = १०

मणी-माळा वापरून दशक

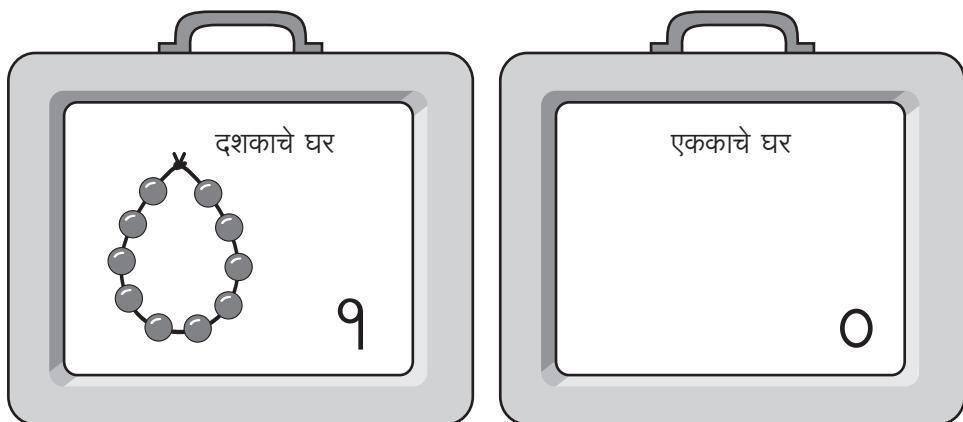
पाटीवर ९ सुटे मणी आहेत.

यात आणखी एक सुटा मणी घेतला.
आता पाटीवर दहा सुटे मणी आहेत.

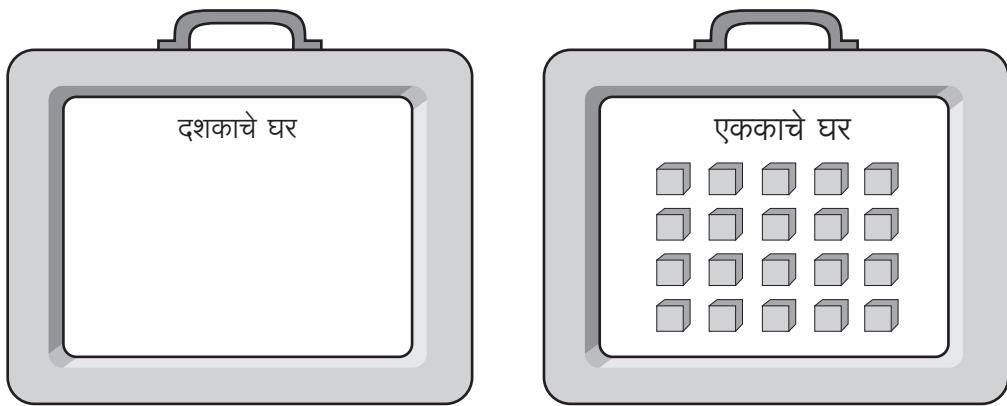
दहा सुटे झाले की ते एकत्र ओवून त्याची माळ बनवा. दहाची माळ म्हणजे दशक.
ती दशकाच्या घरात ठेवा.

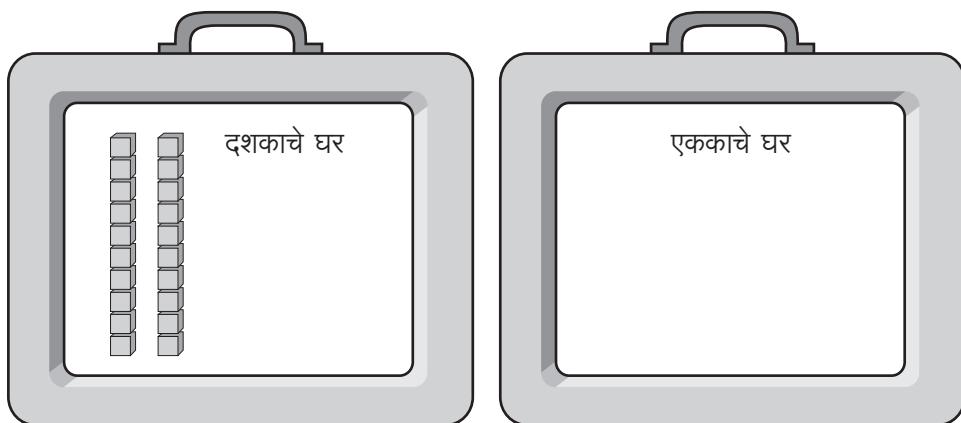
दहा सुटे = एक दशक

$$\text{दहा सुटे} = \boxed{} \quad \text{दशक} = \boxed{} \quad \boxed{=} \quad \begin{array}{|c|c|} \hline \text{दशक} & \text{एकक} \\ \hline \boxed{} & \boxed{} \\ \hline \end{array}$$

एककाच्या पाटीवर वीस सुटे आहेत.

दहा सुटे चिकटवून एक दांडा केला. वीस सुट्यांचे दोन दांडे झाले.

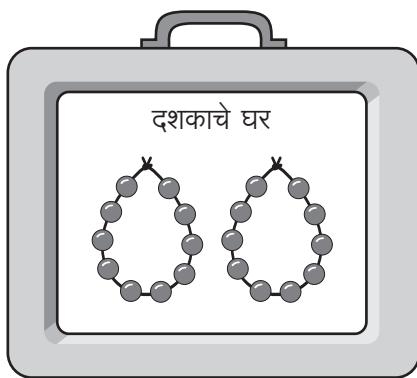

$$\text{वीस सुटे} = \boxed{2} \quad \text{दशक} = \begin{array}{|c|c|} \hline \text{दशक} & \text{एकक} \\ \hline 2 & 0 \\ \hline \end{array} = \boxed{20}$$

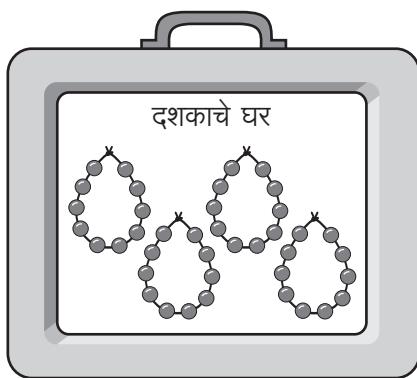
$$\text{चाळीस सुटे} = \boxed{} \quad \text{दशक} = \begin{array}{|c|c|} \hline \text{दशक} & \text{एकक} \\ \hline & \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

$$\text{सत्तर सुटे} = \boxed{} \quad \text{दशक} = \begin{array}{|c|c|} \hline \text{दशक} & \text{एकक} \\ \hline & \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

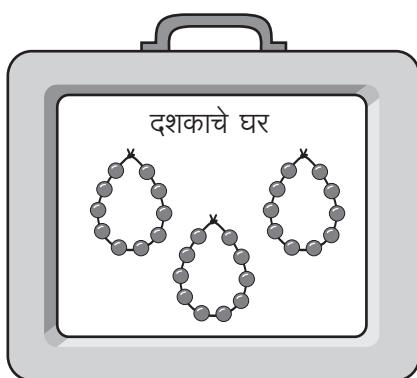
किती आहेत? अंकात लिही.

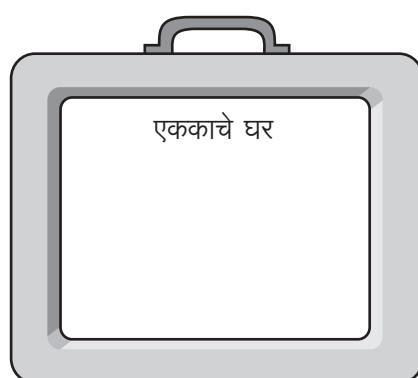
दशक	एकक

दशक	एकक

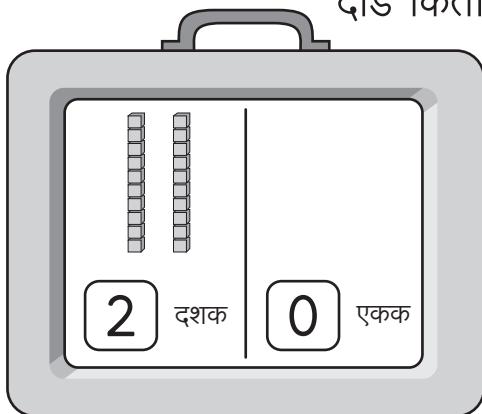

दशक	एकक

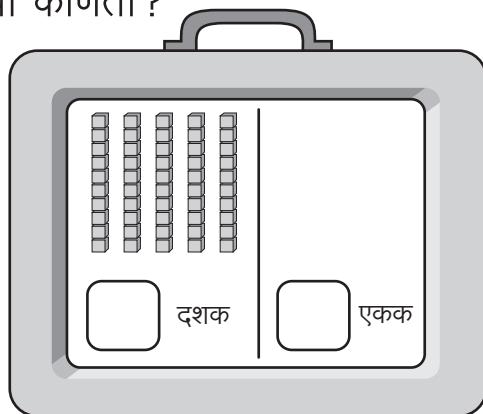
दशक	एकक

दांडे किती आणि संख्या कोणती?

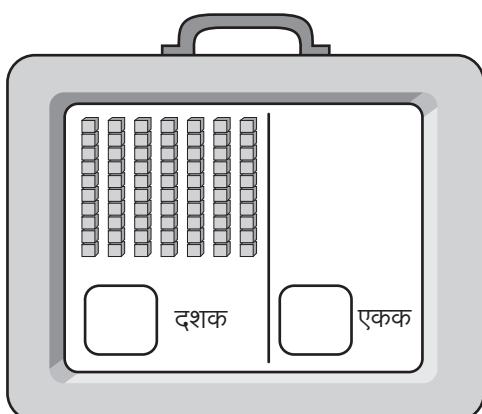
दशक	एकक
2	0

= वीस

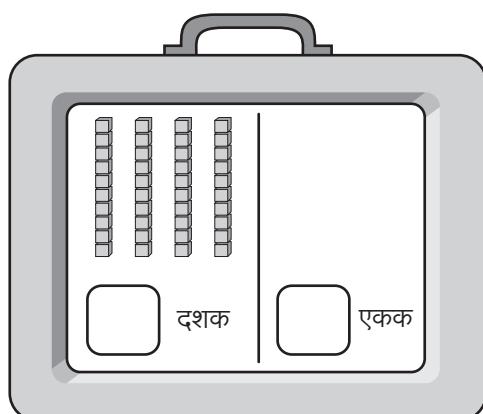
दशक	एकक

= _____

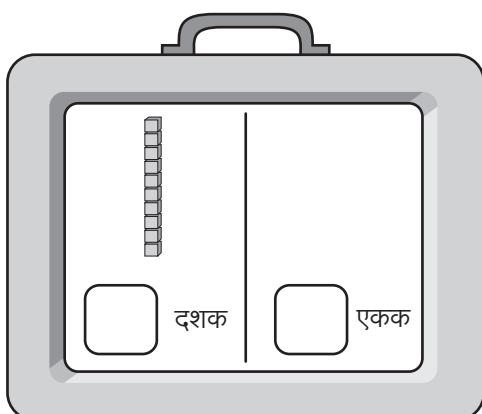
दशक	एकक

= _____

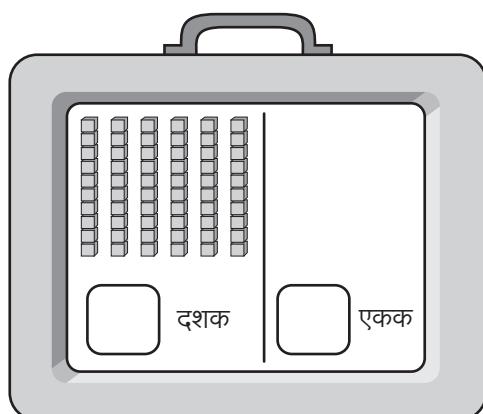
दशक	एकक

= _____

दशक	एकक

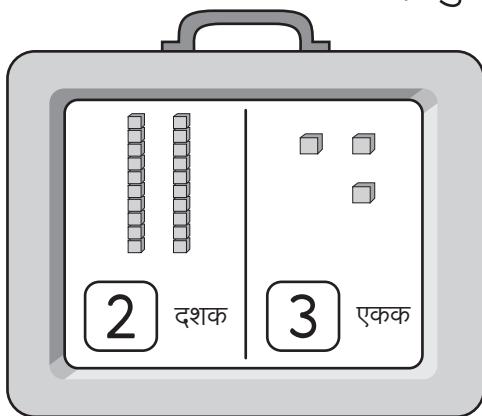
= _____

दशक	एकक

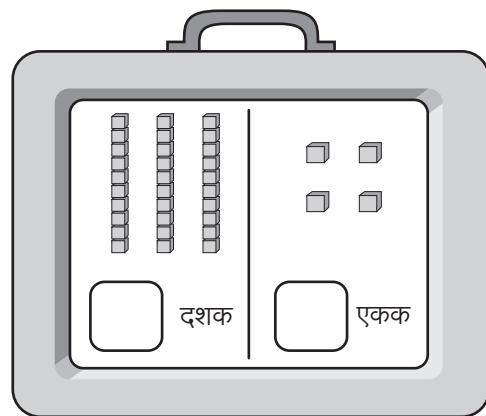
= _____

दांडे किती, सुटे किती आणि संख्या कोणती?

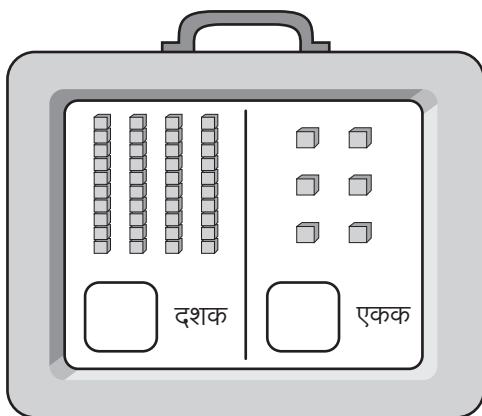
दशक	एकक
2	3

 $=$

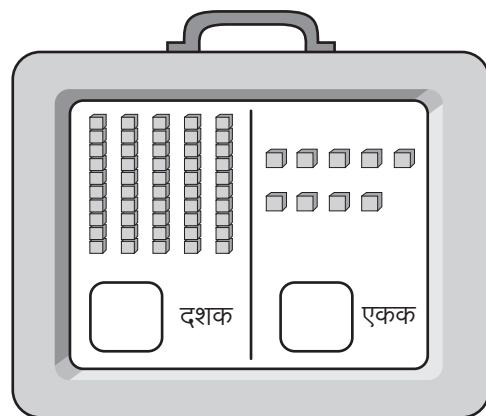
दशक	एकक

 $=$

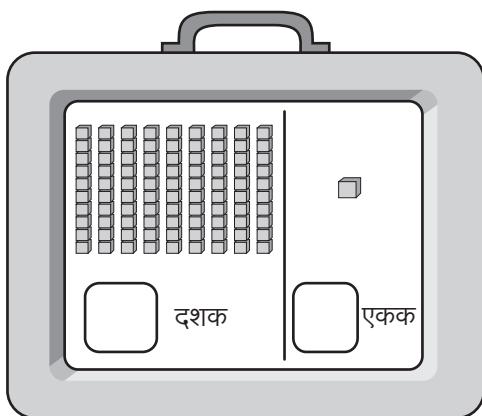
दशक	एकक

 $=$

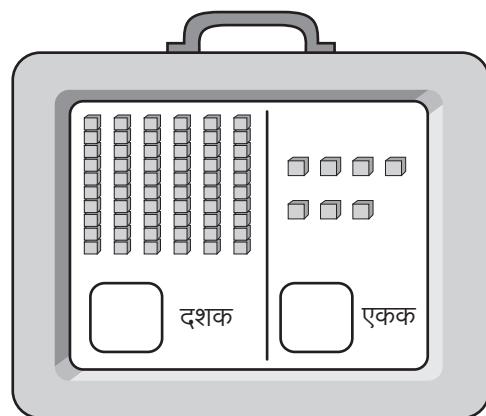
दशक	एकक

 $=$

दशक	एकक

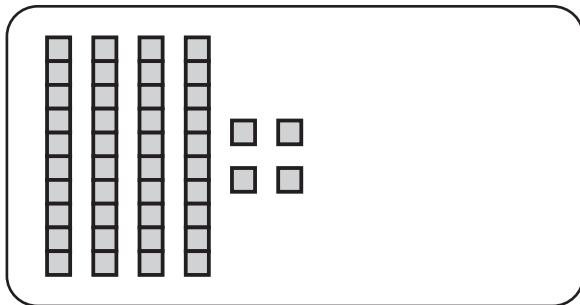
 $=$

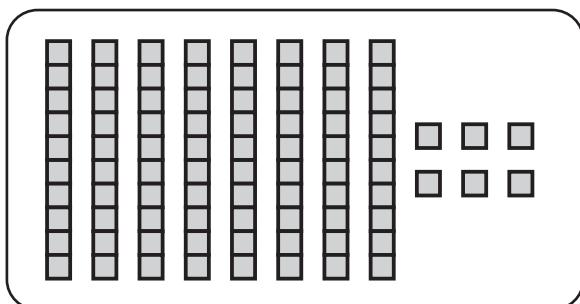
दशक	एकक

 $=$

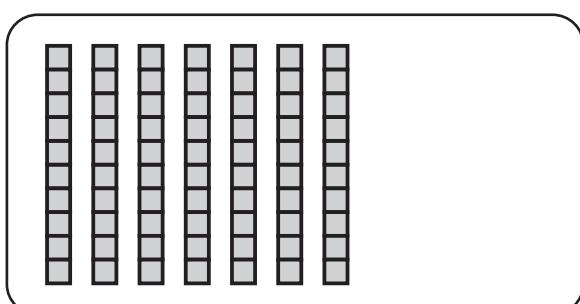
जोड्या लाव.

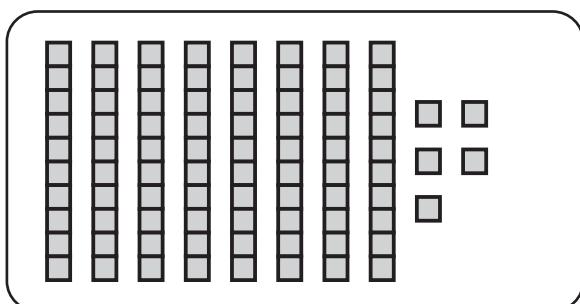
द	ए
४	०

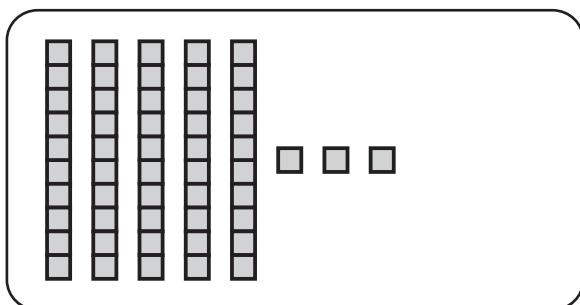
द	ए
८	५

द	ए
७	०

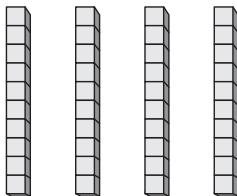

द	ए
९	४

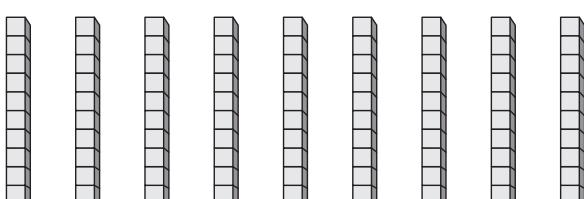
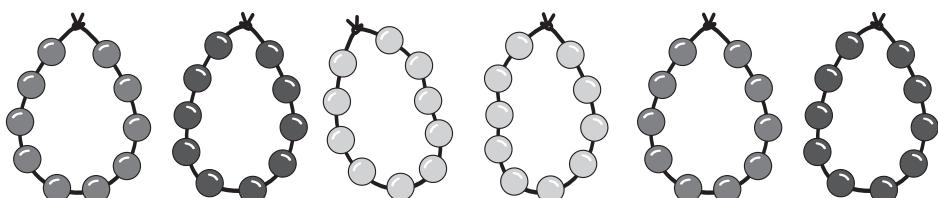
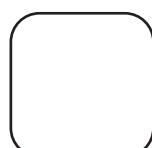
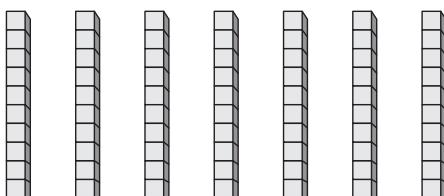
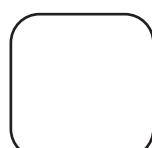
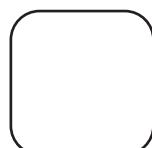
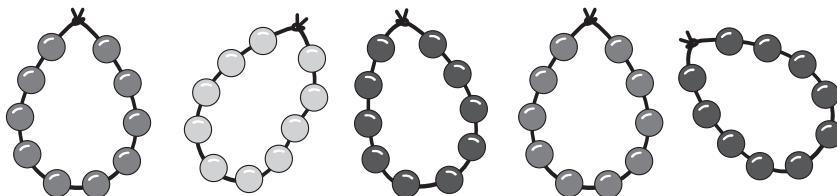
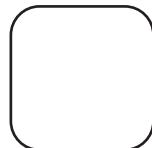

द	ए
५	३

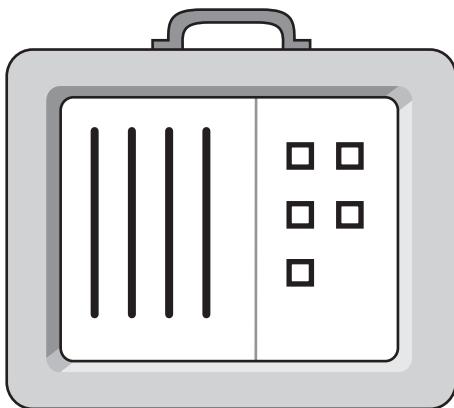
संख्या लिही.

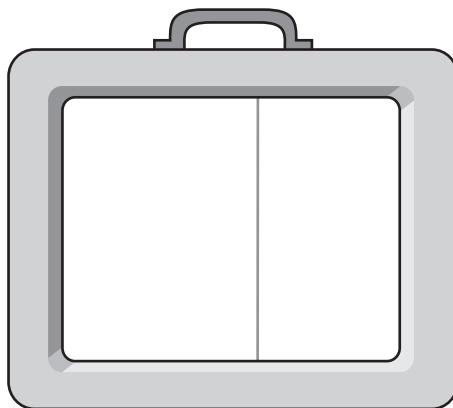
४०

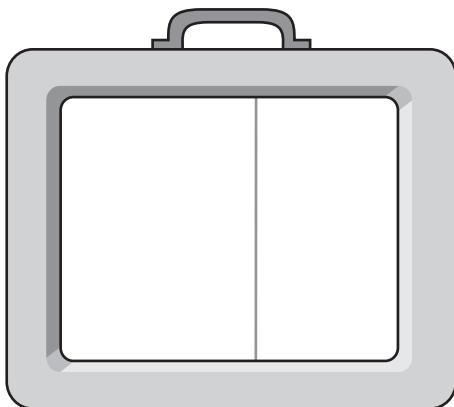
संख्या पाहून दांडे आणि सुट्यांचं चित्र काढ.

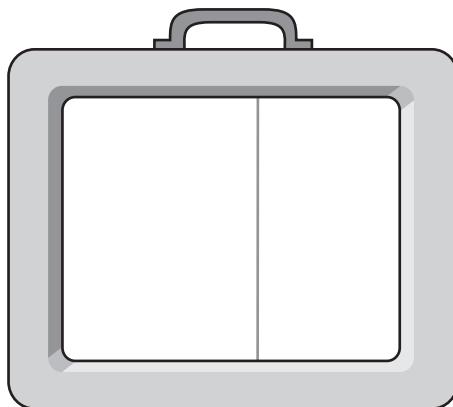
४५

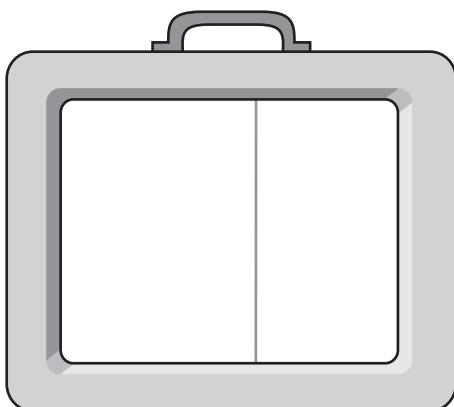
८४

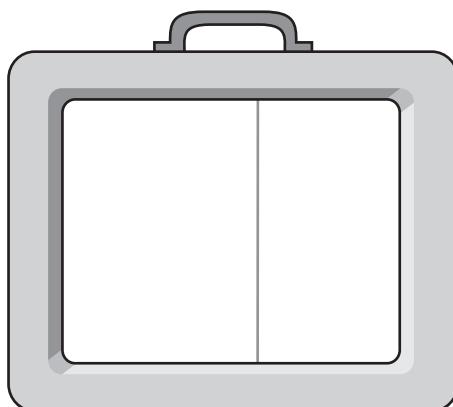
६

८९

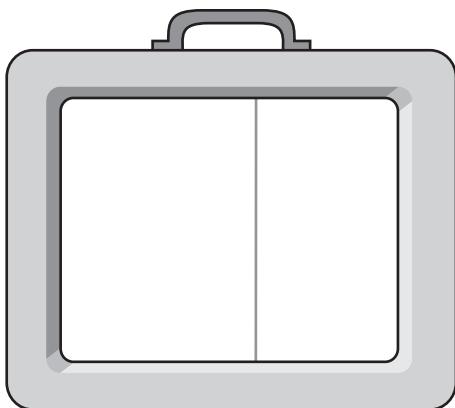

३०

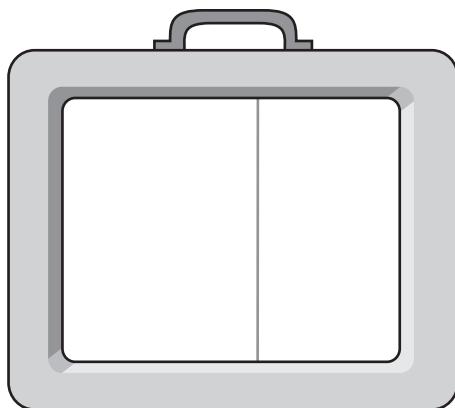

५५

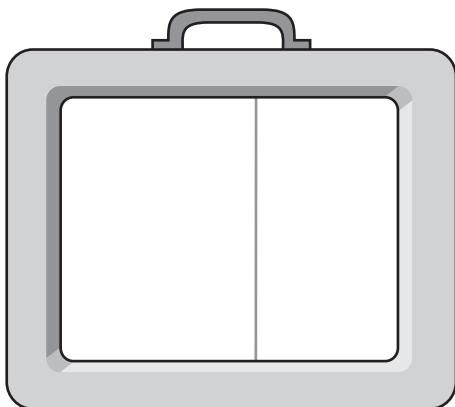
संख्या पाहून दांडे आणि सुट्यांचं चित्र काढ.

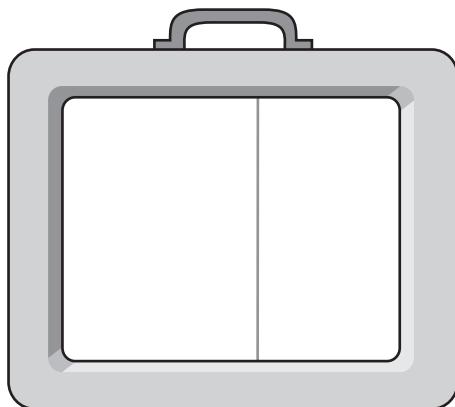
३६

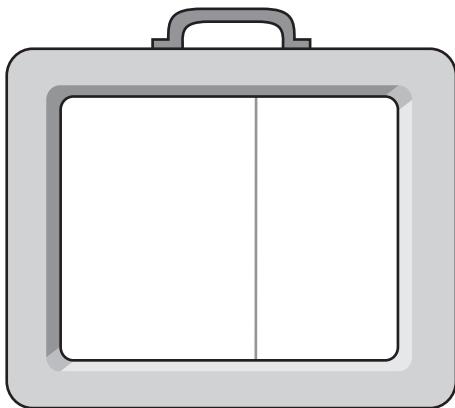
६३

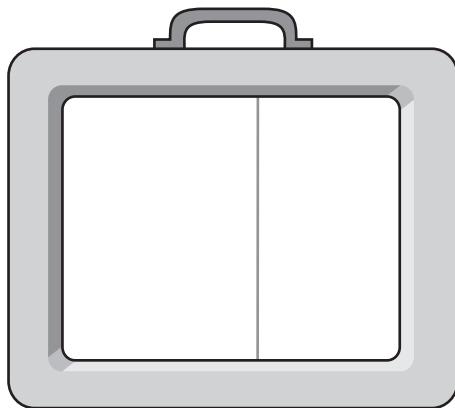
५

७०

११

७८

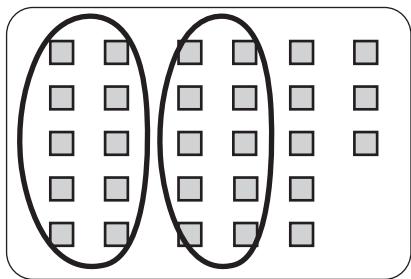
४१

©VCM-GM-NN

$\begin{array}{l} 8 \text{ दांडे} \\ \boxed{5} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">४</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">५</td></tr> </table>		दशक	४	एकक		५	$\begin{array}{l} ६ \text{ दांडे} \\ \boxed{3} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक	८	एकक		
	दशक														
४	एकक														
	५														
	दशक														
८	एकक														
$\begin{array}{l} ३ \text{ दांडे} \\ \boxed{७} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक		एकक			$\begin{array}{l} ६ \text{ दांडे} \\ \boxed{१} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक		एकक		
	दशक														
	एकक														
	दशक														
	एकक														
$\begin{array}{l} ९ \text{ दांडे} \\ \boxed{०} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक		एकक			$\begin{array}{l} ० \text{ दांडे} \\ \boxed{५} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक		एकक		
	दशक														
	एकक														
	दशक														
	एकक														
$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">७</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">७</td></tr> </table>		दशक	७	एकक		७	$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">९</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td></tr> </table>		दशक	९	एकक		८
	दशक														
७	एकक														
	७														
	दशक														
९	एकक														
	८														
$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">९</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">५</td></tr> </table>		दशक	९	एकक		५	$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td></tr> </table>		दशक	८	एकक		८
	दशक														
९	एकक														
	५														
	दशक														
८	एकक														
	८														
$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{०} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">२</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">५</td></tr> </table>		दशक	२	एकक		५	$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{८} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">३</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक	३	एकक		
	दशक														
२	एकक														
	५														
	दशक														
३	एकक														
$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{०} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">२</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक	२	एकक			$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{८} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td></tr> </table>		दशक	८	एकक		८
	दशक														
२	एकक														
	दशक														
८	एकक														
	८														
$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{८} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">५</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक	५	एकक			$\begin{array}{l} \boxed{} \text{ दांडे} \\ \boxed{८} \text{ सुटे} \end{array} =$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 50px; height: 50px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;">दशक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;">८</td><td style="width: 25px; height: 25px;">एकक</td></tr> <tr><td style="width: 25px; height: 25px;"></td><td style="width: 25px; height: 25px;"></td></tr> </table>		दशक	८	एकक		
	दशक														
५	एकक														
	दशक														
८	एकक														

$23 =$ <input type="text" value="2"/> दांडे आणि <input type="text" value="3"/> सुटे.	$43 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$80 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$32 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$68 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$74 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$11 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$18 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$39 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$11 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$22 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$50 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$67 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$19 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$76 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$1 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$90 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$18 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.
$63 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.	$0 =$ <input type="text"/> दांडे आणि <input type="text"/> सुटे.

दहा-दहा ठोकळ्यांभोवती गोल करून जास्तीत जास्त दशक बनव. संख्या लिही.

यात

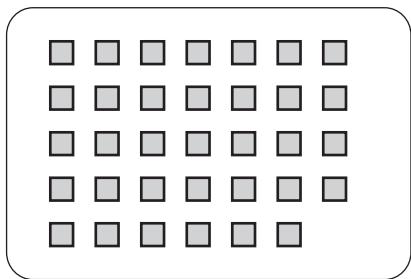
2

दशक आणि

८

सुटे

दशक	एकक
2	८

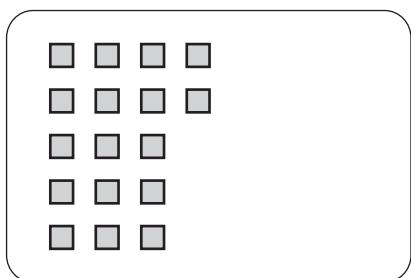

यात

दशक आणि

सुटे

दशक	एकक

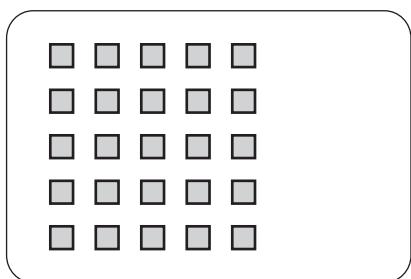

यात

दशक आणि

सुटे

दशक	एकक

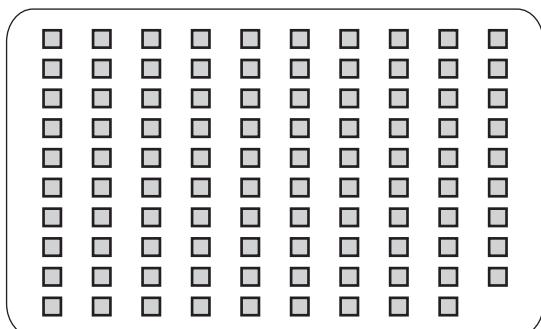

यात

दशक आणि

सुटे

दशक	एकक

यात

दशक आणि

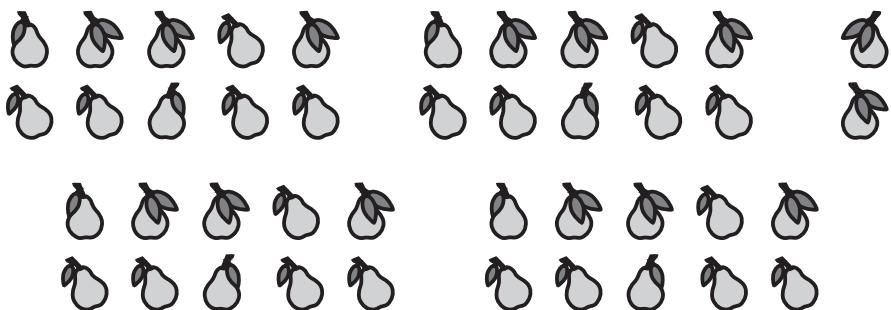
सुटे

दशक	एकक

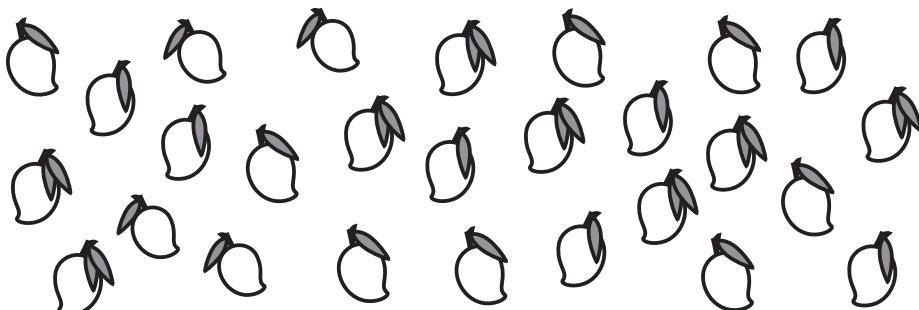
दहा-दहाचे बनतील तितके दशक करून संख्या लिही.

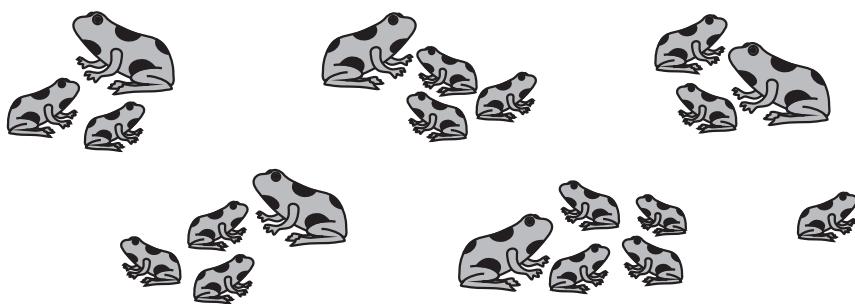
द	ए

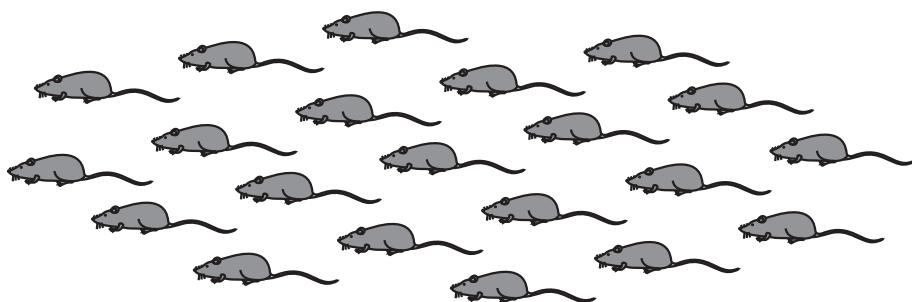
द	ए

द	ए

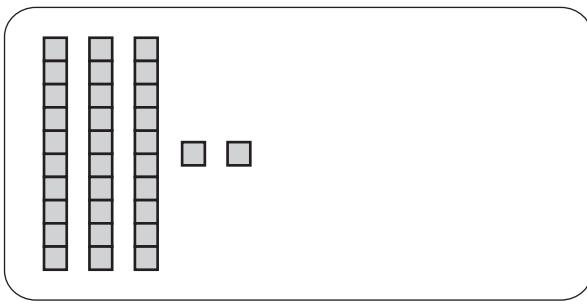

द	ए

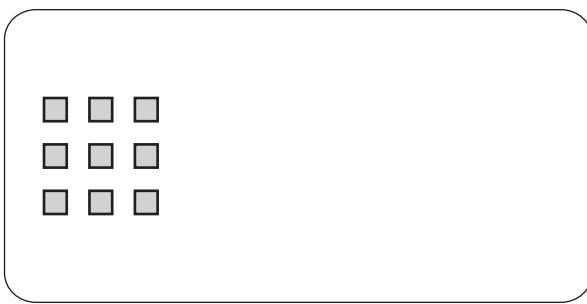

द	ए

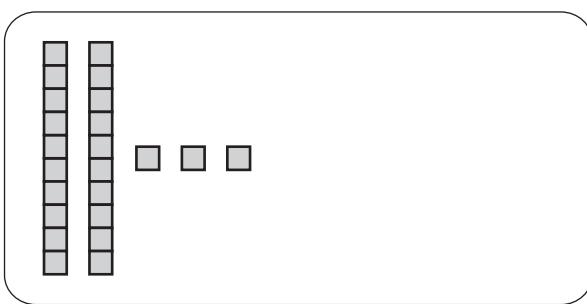
जोड्या लाव.

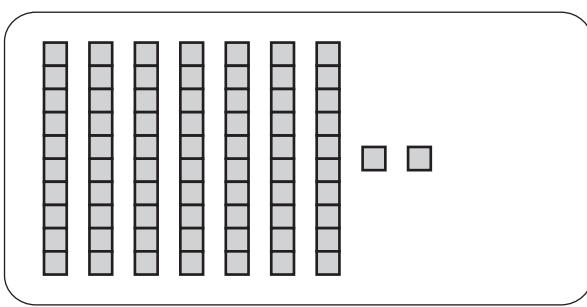
द	ए
७	२

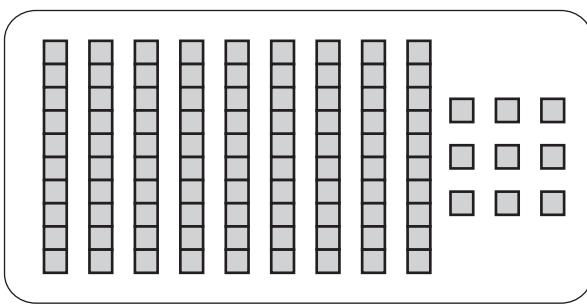
द	ए
२	३

द	ए
३	२

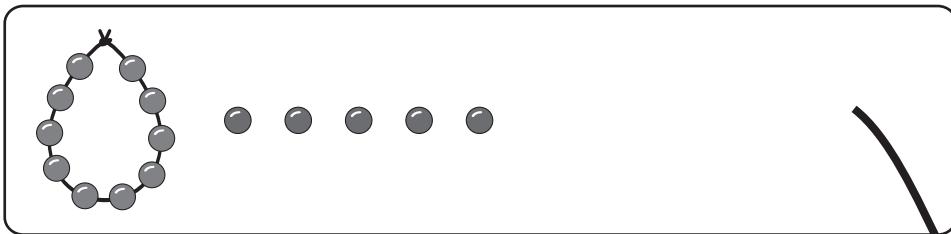

द	ए
९	९

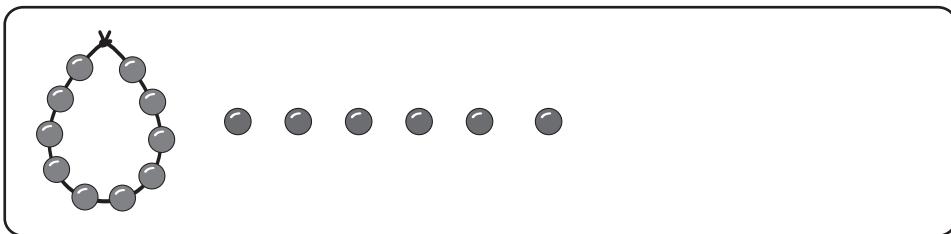

द	ए
	९

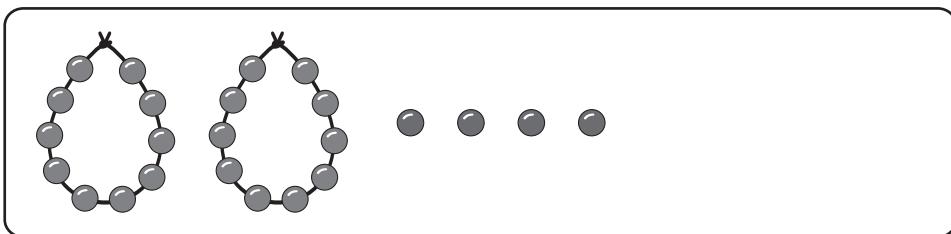
जोड्या लाव.

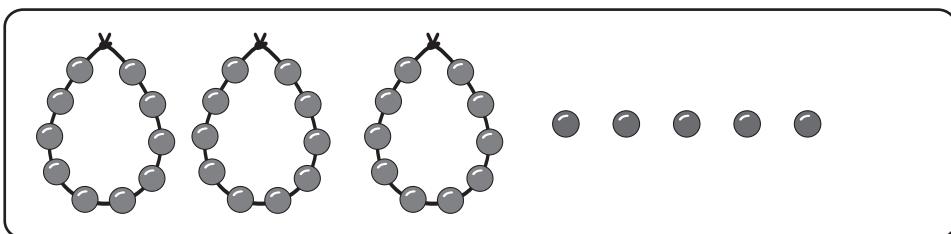
द	ए
२	४

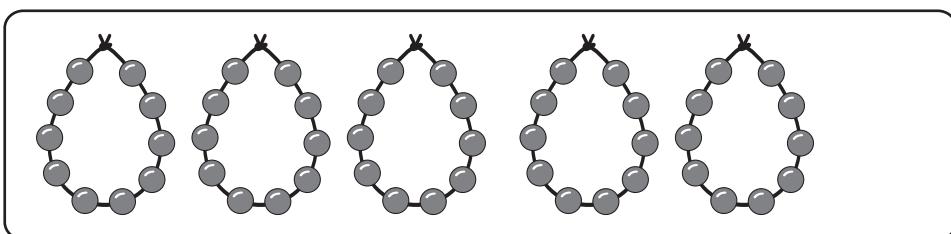
द	ए
९	५

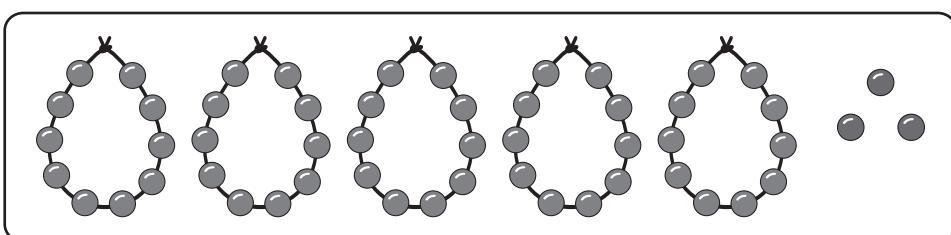
द	ए
९	६

द	ए
५	३

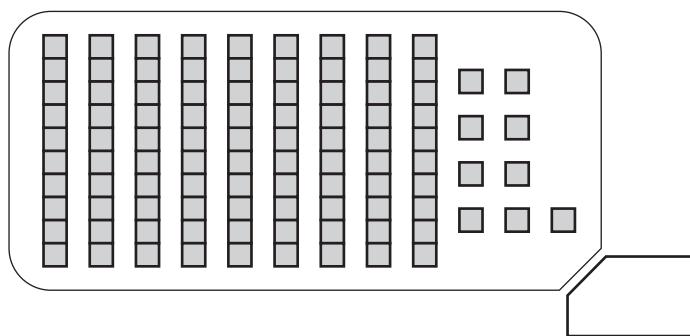
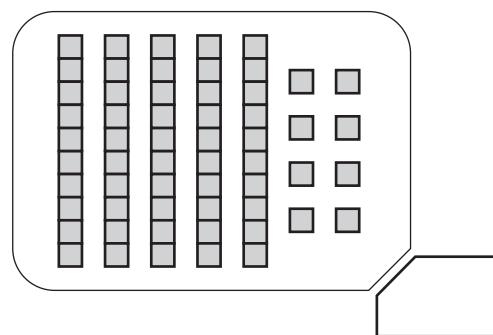
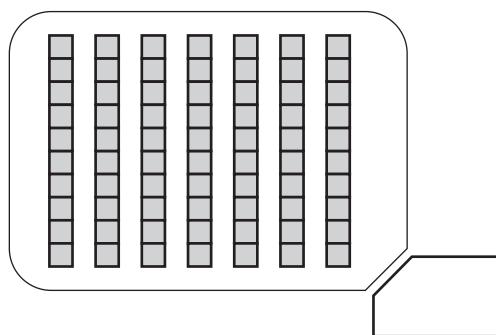
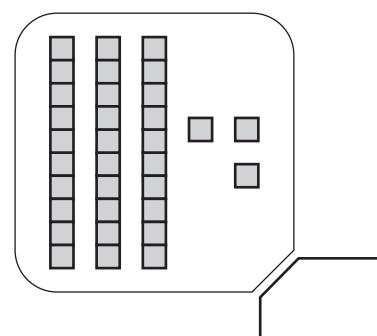
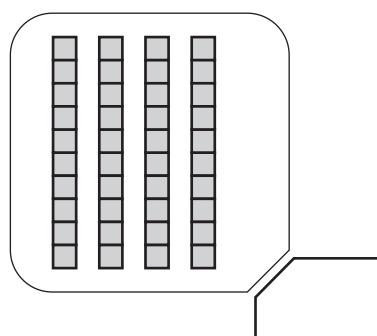
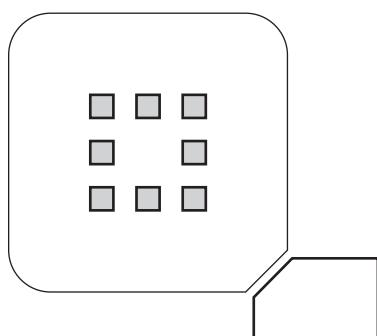
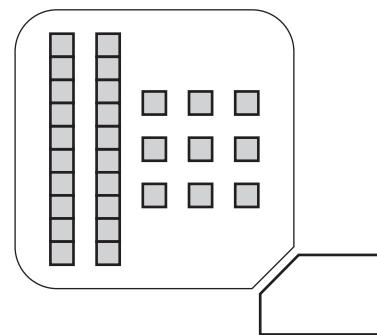
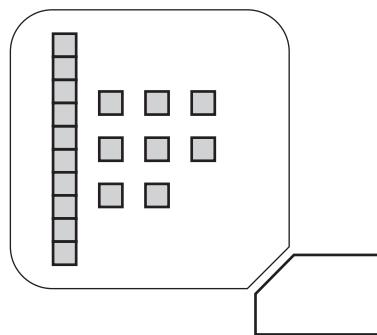
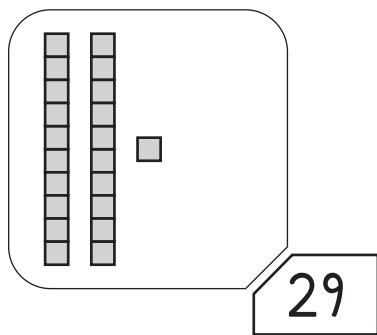

द	ए
३	५

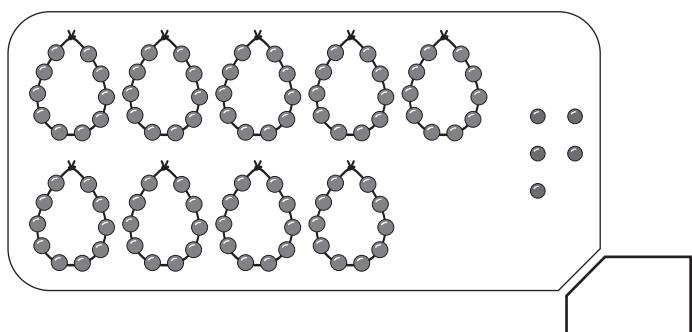
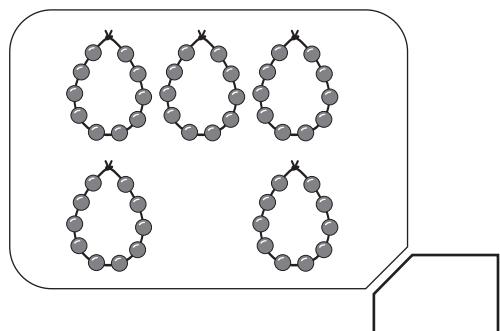
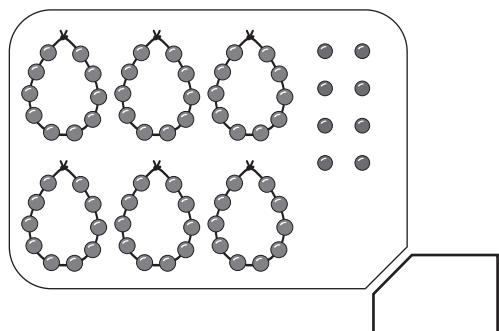
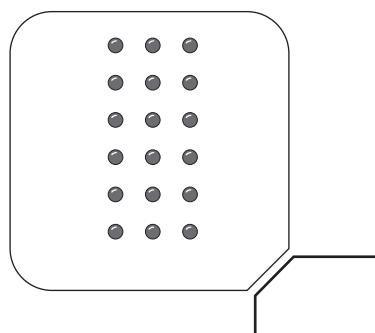
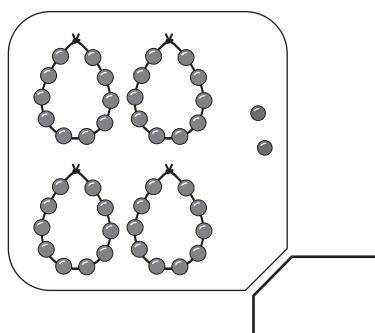
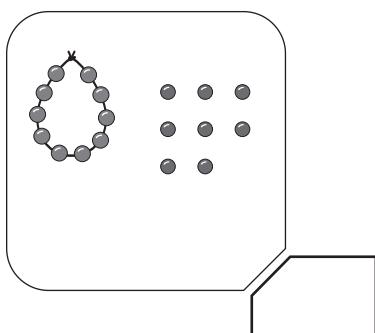
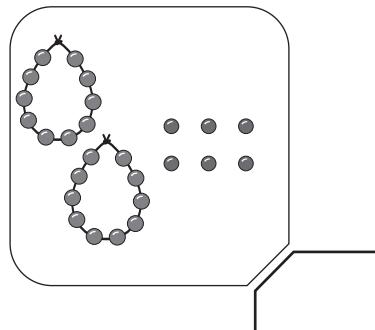
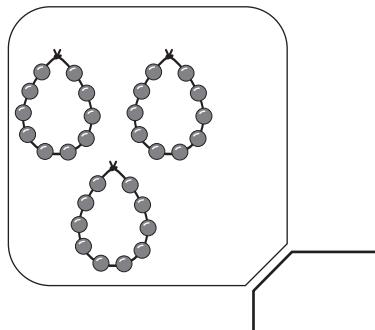
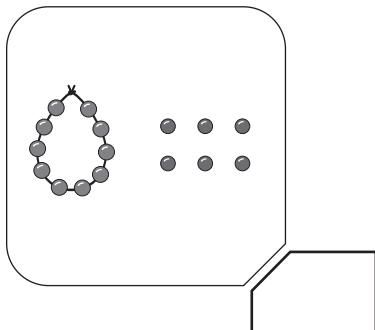

द	ए
५	०

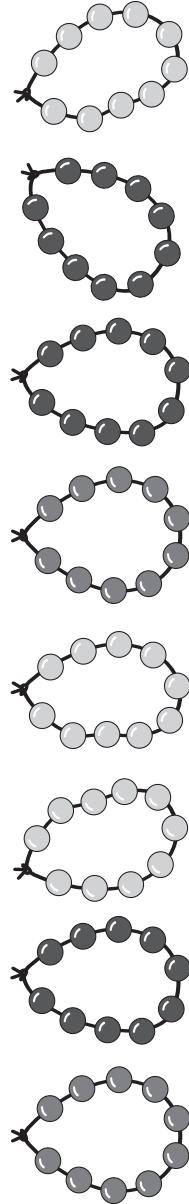
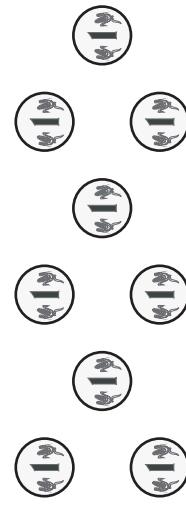
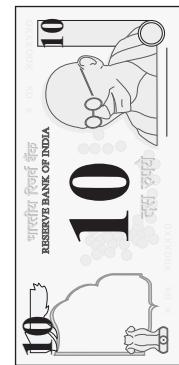
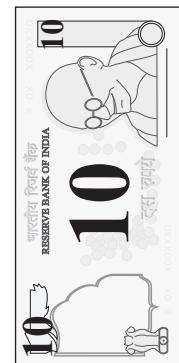
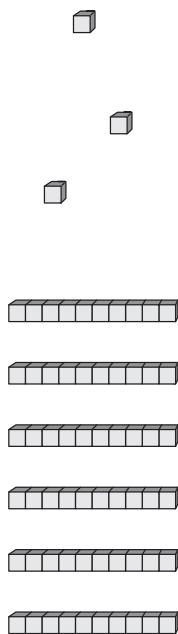
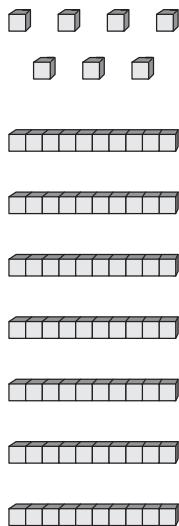
किती आहेत ?

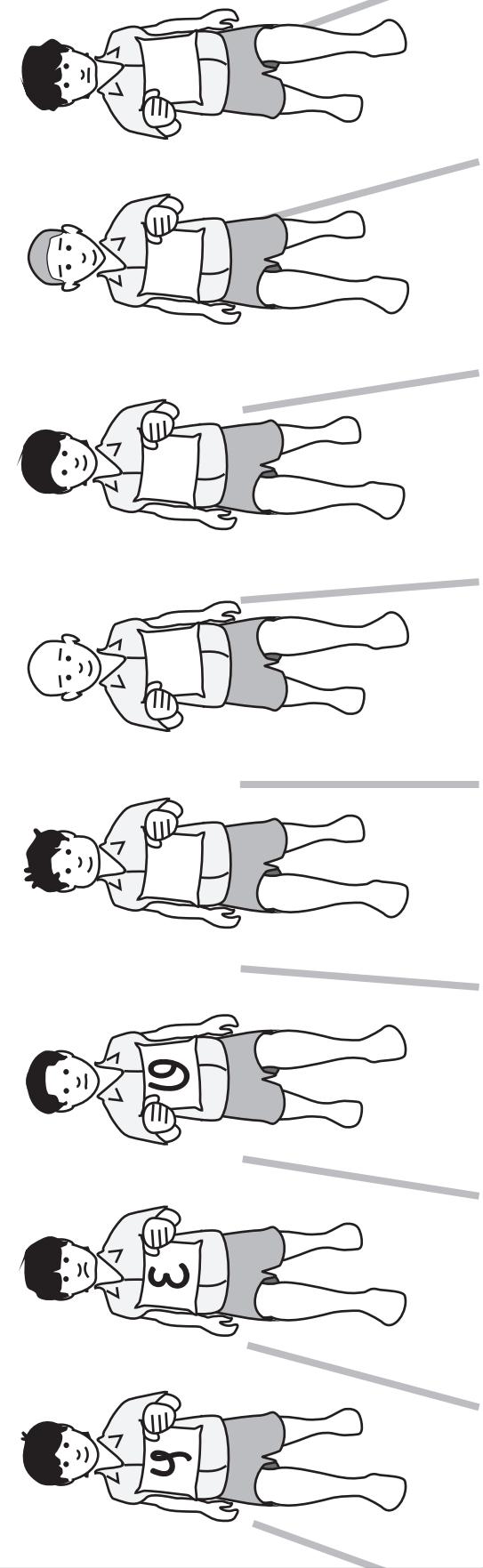
किती आहेत ?

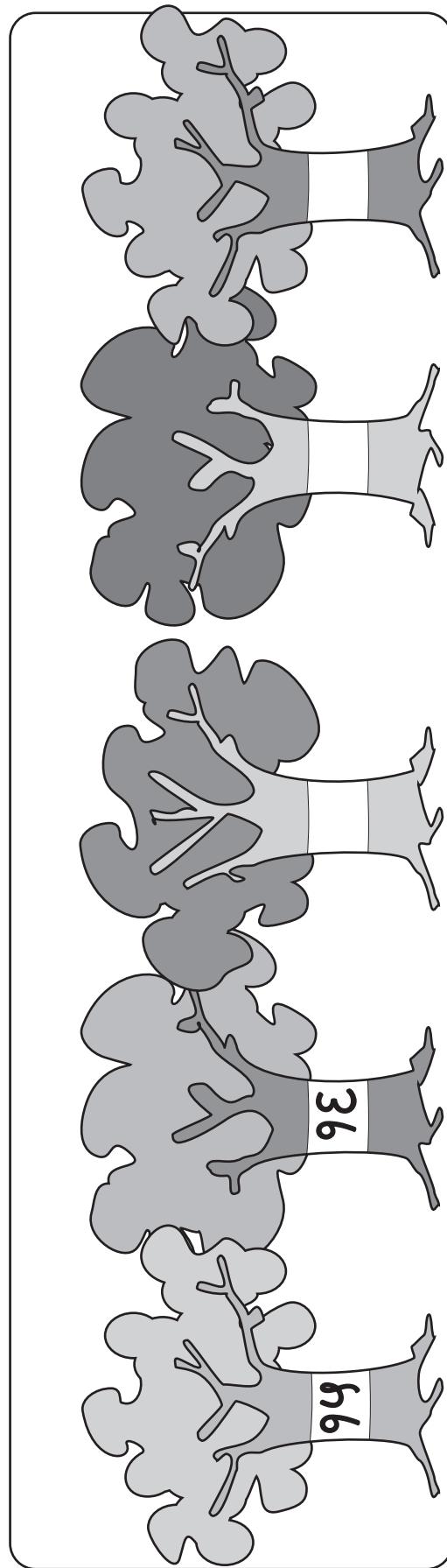
किती आहेत?

क्रमाने संख्या लिही।

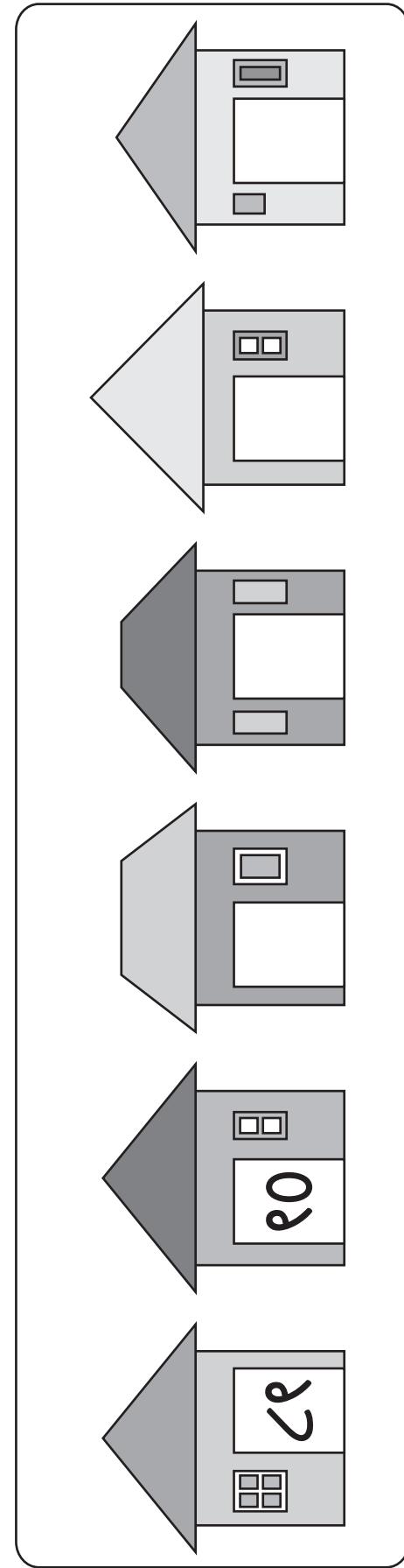
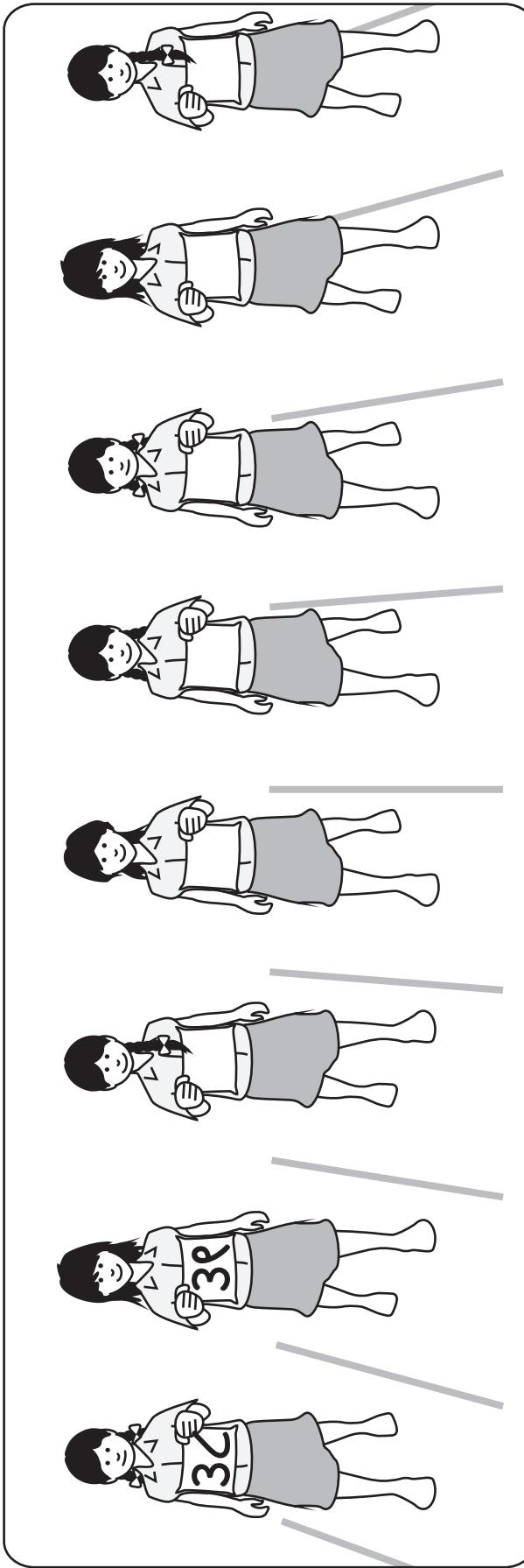

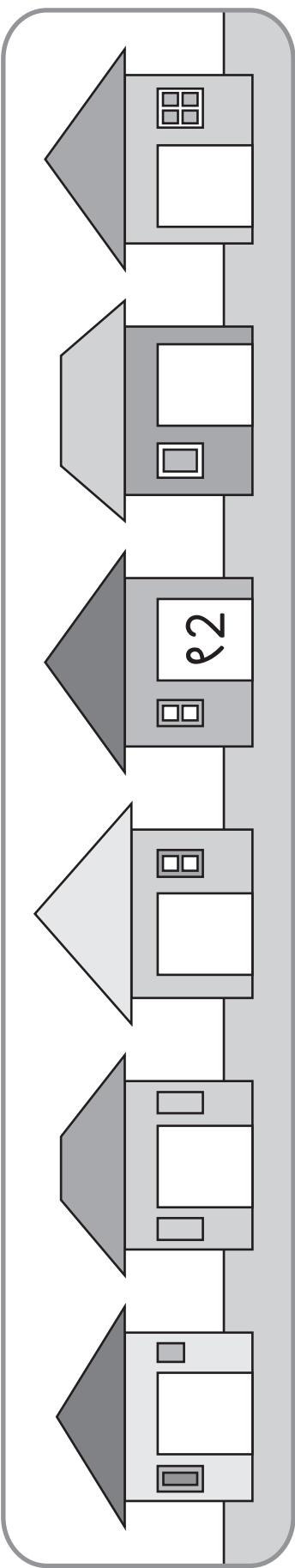
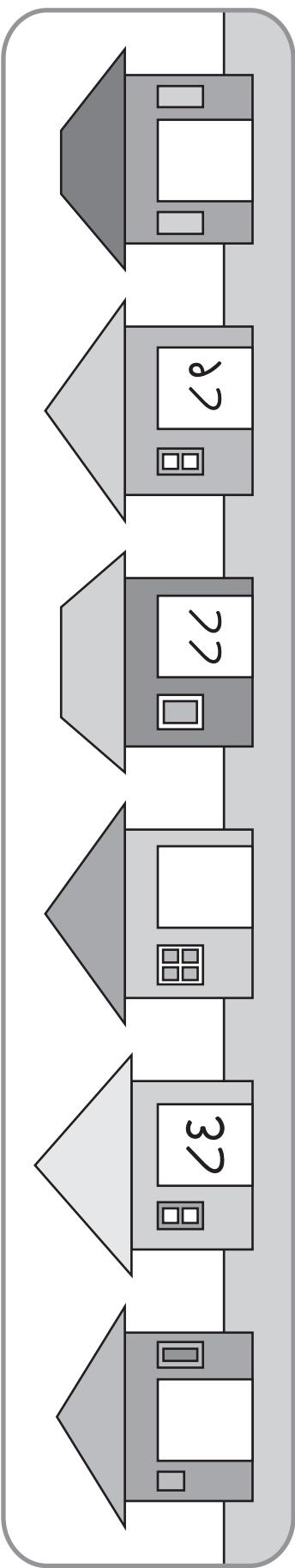
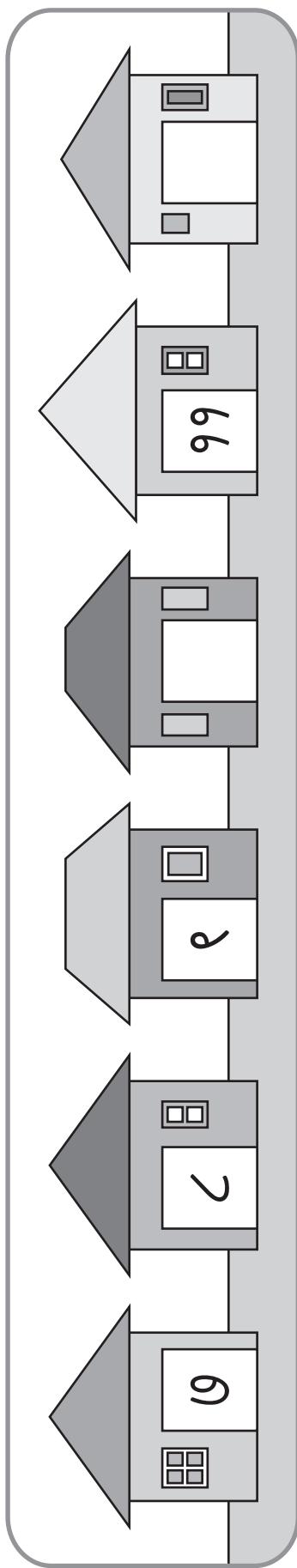
७१

©VCM-GM-NN

क्रमाने संख्या लिही.

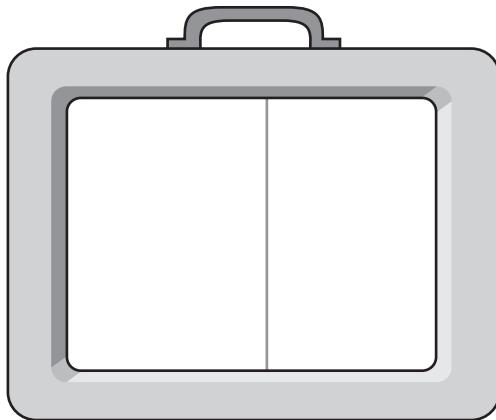

C9

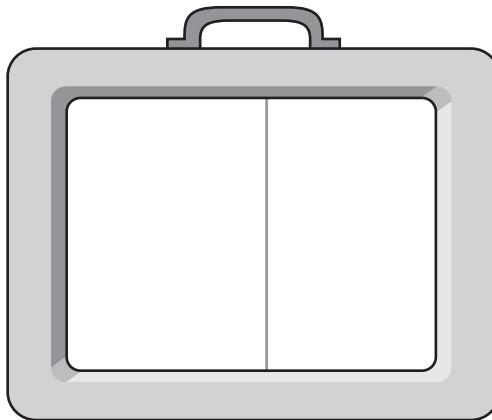
©VCM-GM-NN

संख्या पाहून पाटीवर दांडे-सुट्याचं चित्र काढ. या दोन संख्यांपैकी लहान संख्येभोवती गोल कर.

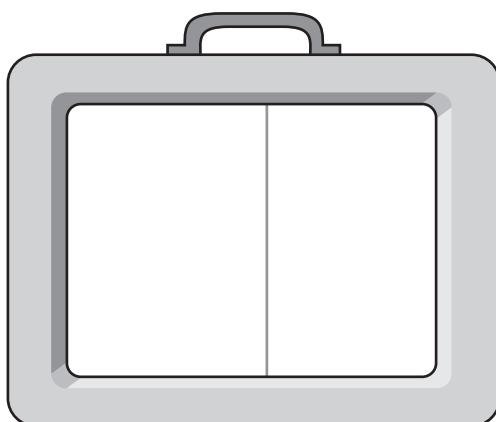
४५

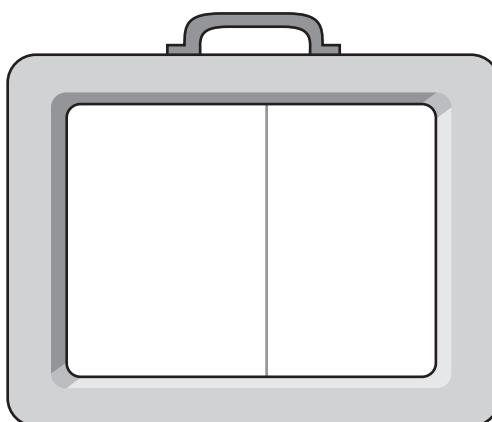
३५

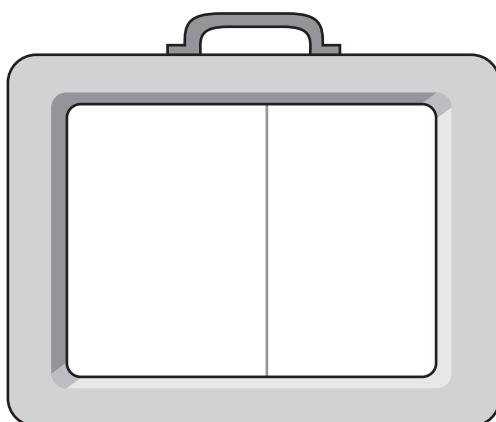
५३

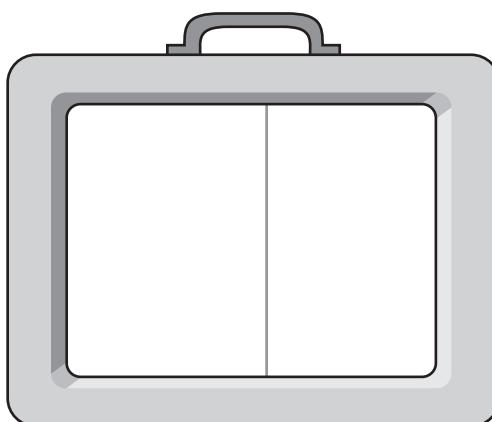
३५

८८

८९

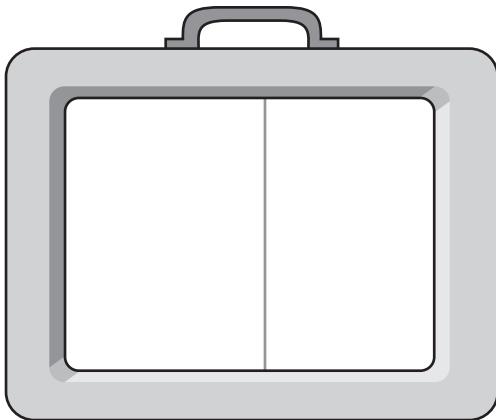

८२

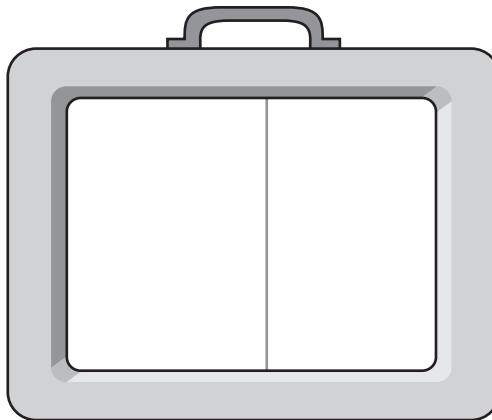
©VCM-GM-NN

संख्या पाहून पाटीवर दांडे-सुट्यांचं चित्र काढ. या दोन संख्यांपैकी मोठ्या संख्येभोवती गोल कर.

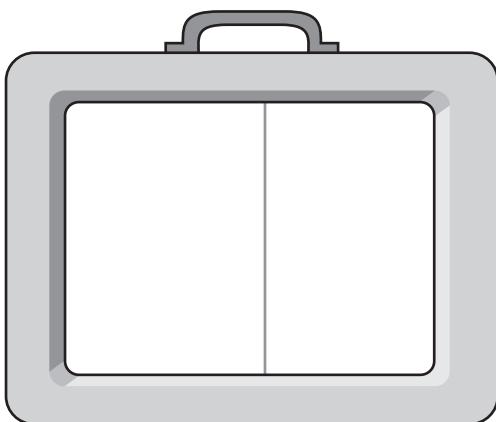
६२

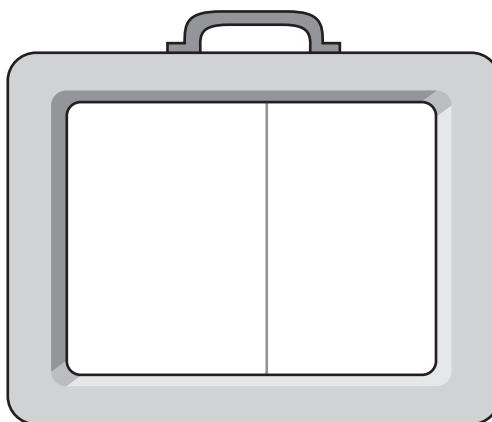
२६

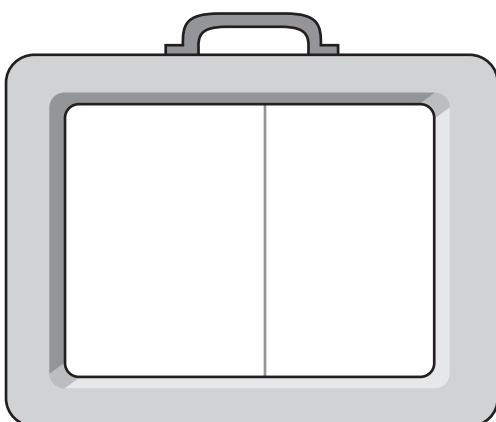
४७

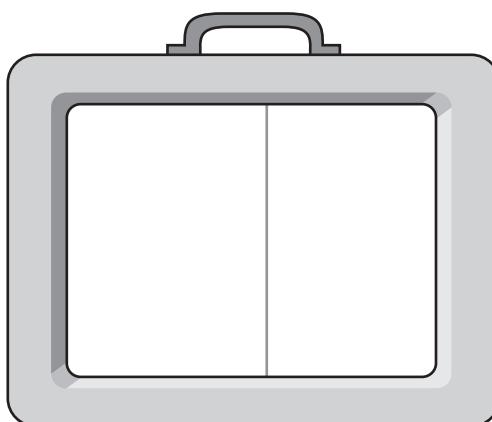
४५

४८

१८

८३

ज्यात २ दशक आहेत अशा
सर्व संख्या लाल रंगाने रंगव.

ज्यात ५ दशक आहेत अशा
सर्व संख्या हिरव्या रंगाने रंगव.

ज्यात ८ दशक आहेत अशा
सर्व संख्या निळ्या रंगाने रंगव.

ज्यात ० दशक आहेत अशा
सर्व संख्या पिवळ्या रंगाने रंगव.

१	११	२१	३१	४१	५१	६१	७१	८१	९१
२	१२	२२	३२	४२	५२	६२	७२	८२	९२
३	१३	२३	३३	४३	५३	६३	७३	८३	९३
४	१४	२४	३४	४४	५४	६४	७४	८४	९४
५	१५	२५	३५	४५	५५	६५	७५	८५	९५
६	१६	२६	३६	४६	५६	६६	७६	८६	९६
७	१७	२७	३७	४७	५७	६७	७७	८७	९७
८	१८	२८	३८	४८	५८	६८	७८	८८	९८
९	१९	२९	३९	४९	५९	६९	७९	८९	९९
१०	२०	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००

ज्यात २ एकक आहेत अशा
सर्व संख्या लाल रंगाने रंगव.

ज्यात ५ एकक आहेत अशा
सर्व संख्या हिरव्या रंगाने रंगव.

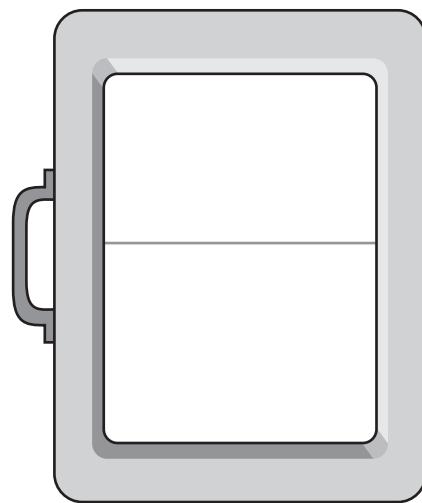
ज्यात ८ एकक आहेत अशा
सर्व संख्या निळ्या रंगाने रंगव.

ज्यात ० एकक आहेत अशा
सर्व संख्या पिवळ्या रंगाने रंगव.

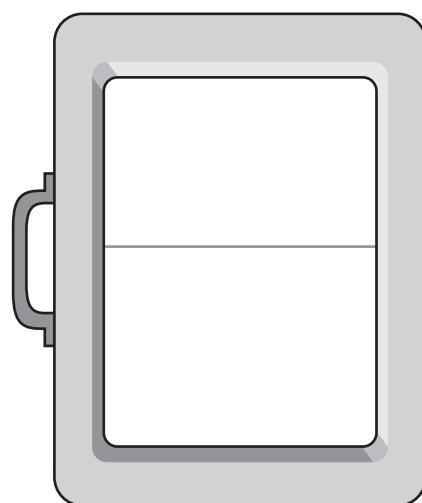
१	११	२१	३१	४१	५१	६१	७१	८१	९१
२	१२	२२	३२	४२	५२	६२	७२	८२	९२
३	१३	२३	३३	४३	५३	६३	७३	८३	९३
४	१४	२४	३४	४४	५४	६४	७४	८४	९४
५	१५	२५	३५	४५	५५	६५	७५	८५	९५
६	१६	२६	३६	४६	५६	६६	७६	८६	९६
७	१७	२७	३७	४७	५७	६७	७७	८७	९७
८	१८	२८	३८	४८	५८	६८	७८	८८	९८
९	१९	२९	३९	४९	५९	६९	७९	८९	९९
१०	२०	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००

प्रत्येक संचयेसाठी दांडे-सुट्यांचं यित्र काढ आणि तीन संचयांपैकी सर्वात लहान संचयेभोवती गोल कर.

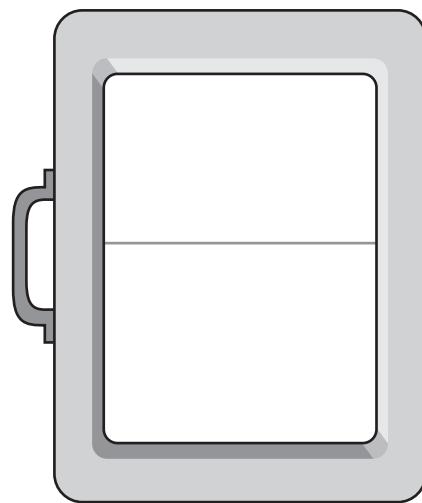
३६

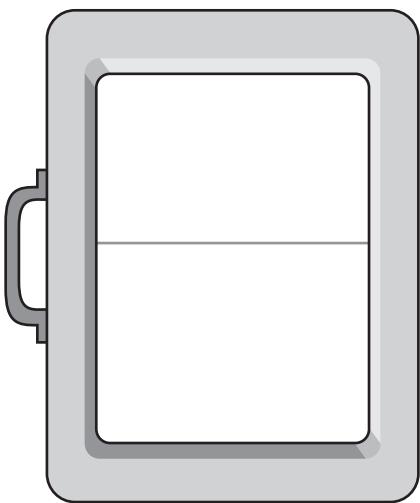
२५

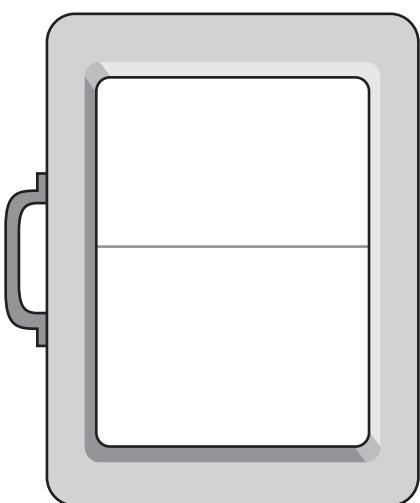
२६

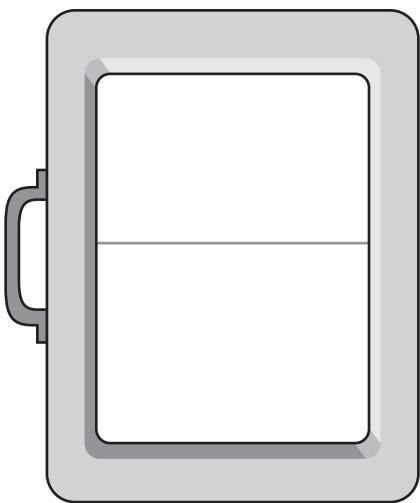
४०

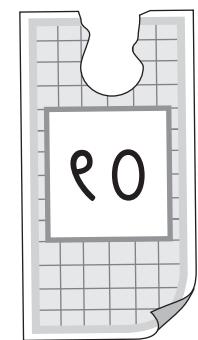
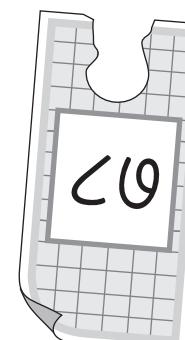
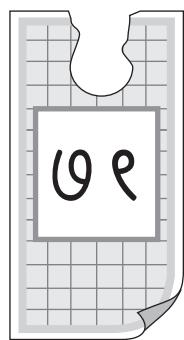
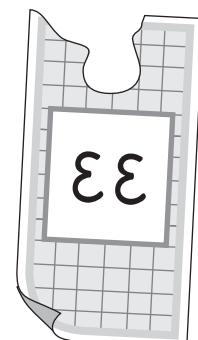
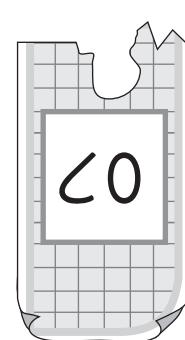
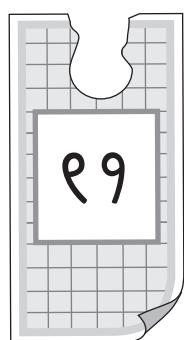
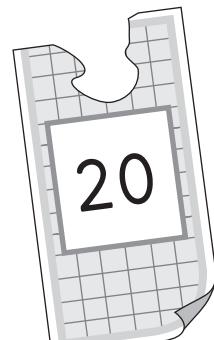
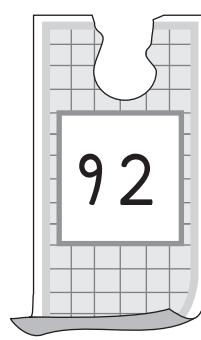
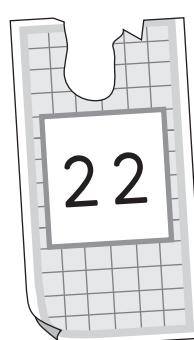
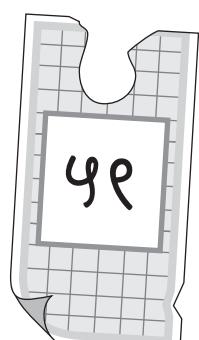
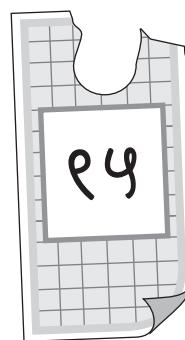
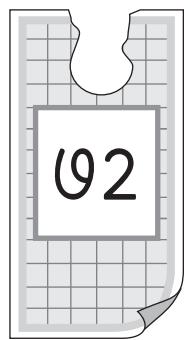
५०

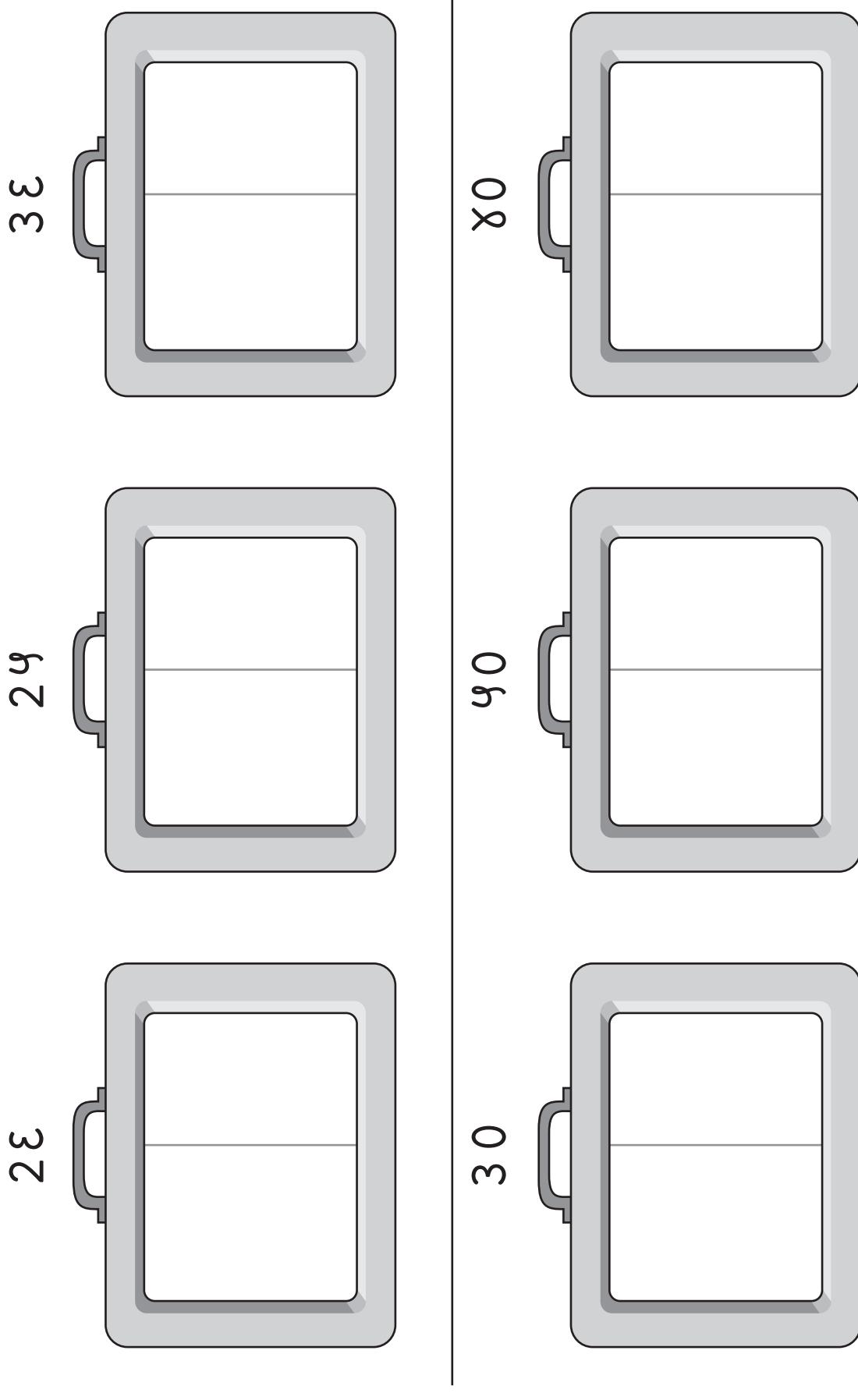
३०

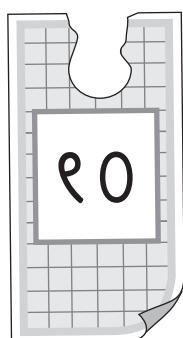
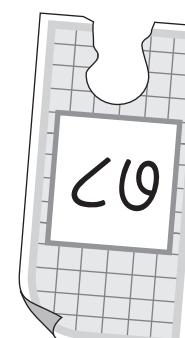
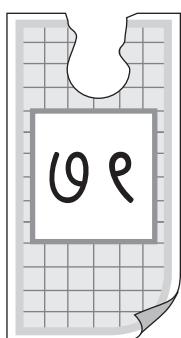
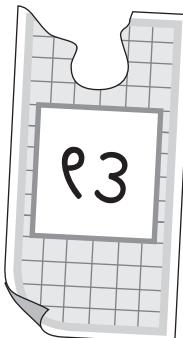
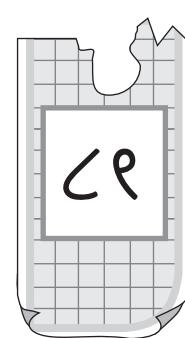
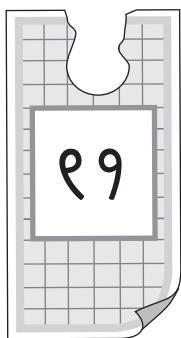
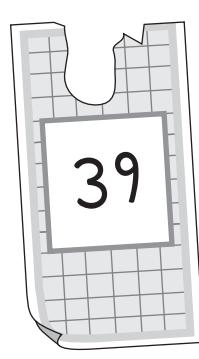
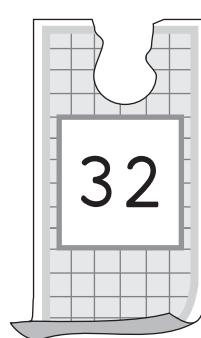
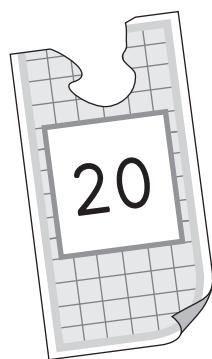
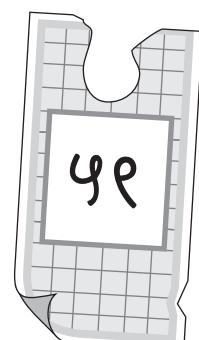
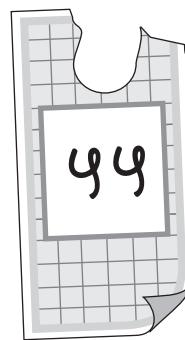
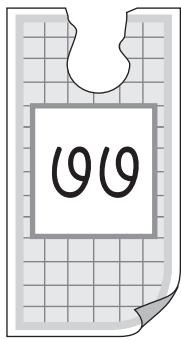
दिलेल्या तीन संख्यांपैकी सर्वात लहान संख्येभोवती गोल कर.

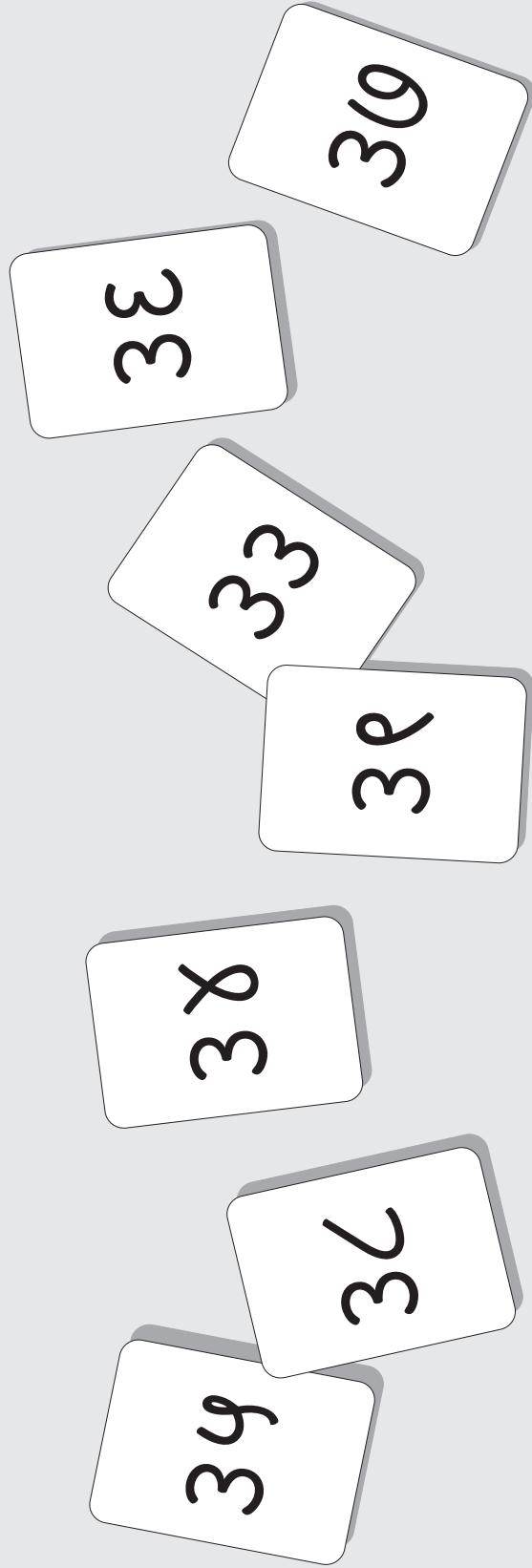
प्रत्येक संख्येसाठी दाढे-सुट्यांचं चित्र काढ आणि तीन संख्यांपैकी सर्वात मोठ्या संख्येभोवती गोल कर.

सर्वात मोठ्या संख्येभोवती गोल कर.

मीनाने पुढील संख्यापत्रे उचलले आहेत. ते योग्य क्रमाने लाव.

प्रत्येक गटातील संख्या पहा. त्या योग्य क्रमाने लिही.

32 , 33 , 34 , 38 , 36

--	--	--	--	--

90 , 92 , 9 , 99 , 93

--	--	--	--	--

८९ , ९० , ७९ , ७८ , ७७

--	--	--	--	--

१५ , १८ , १७ , १९ , १६

--	--	--	--	--

५९ , ५० , ५२ , ५४ , ५३

--	--	--	--	--

८८ , ८७ , ८८ , ९० , ८९

--	--	--	--	--

३८ , ३९ , ४० , ४१ , ४२

--	--	--	--	--

दिलेल्या संख्यांच्या नंतरच्या संख्या क्रमाने लिही.

४१	४२							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

५१	५२							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

६५	६६							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

८७	८८							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

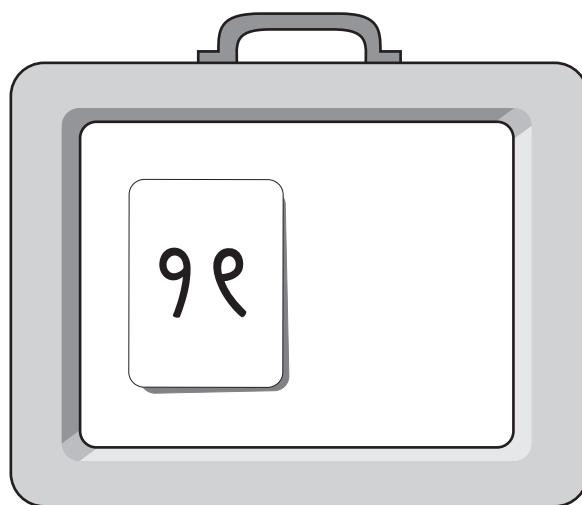
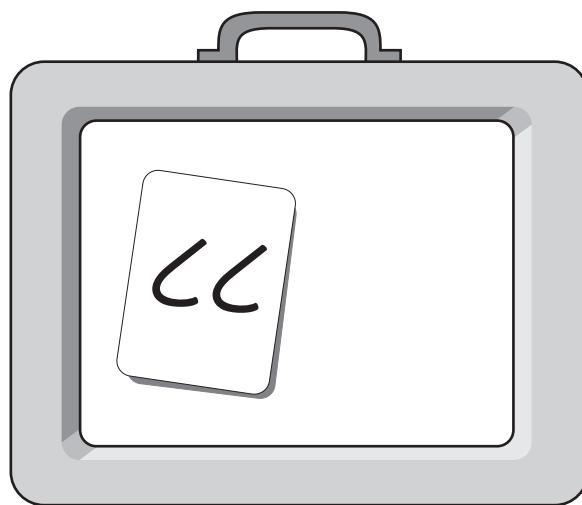
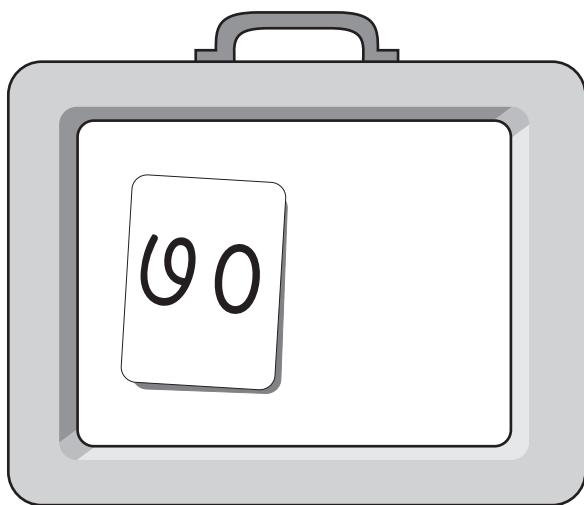
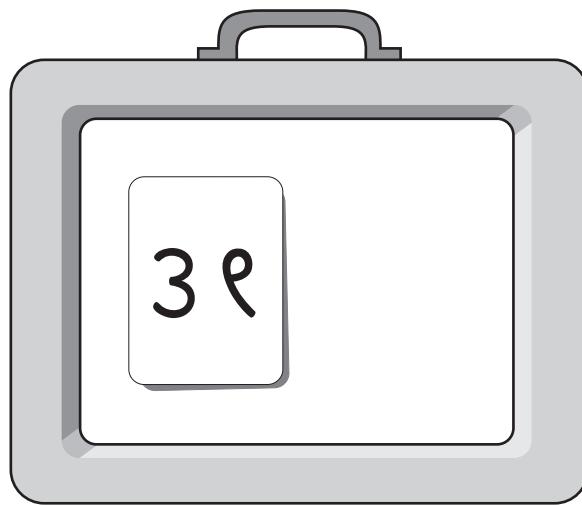
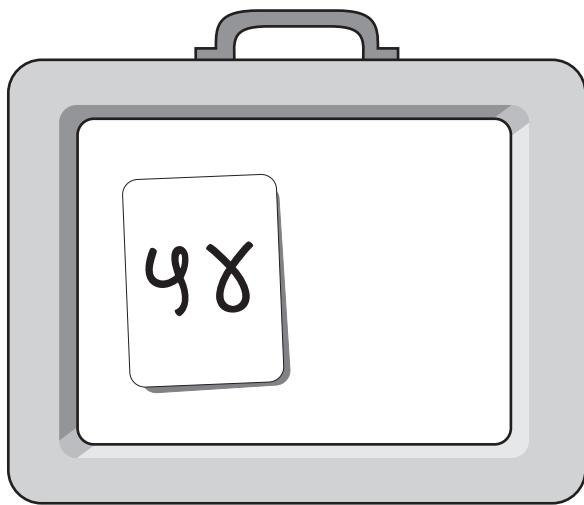
६०	६१							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

२२	२३							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

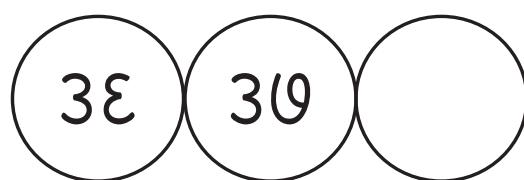
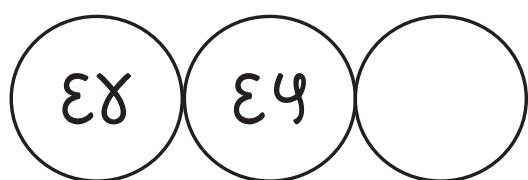
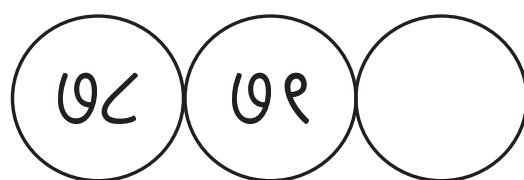
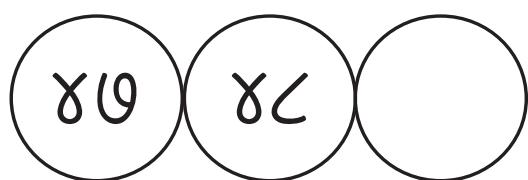
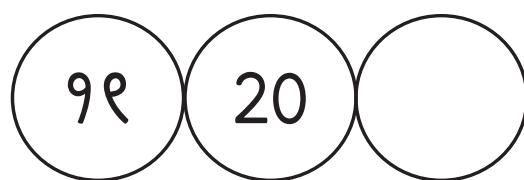
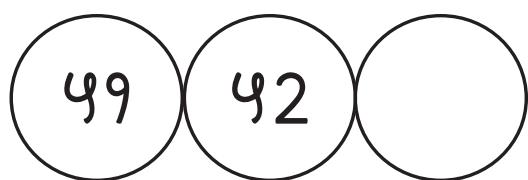
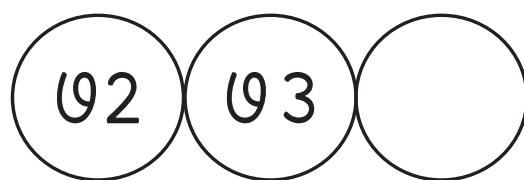
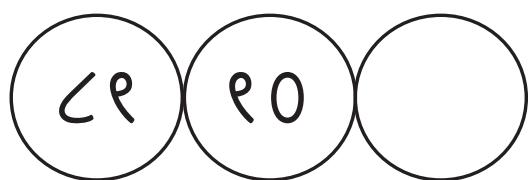
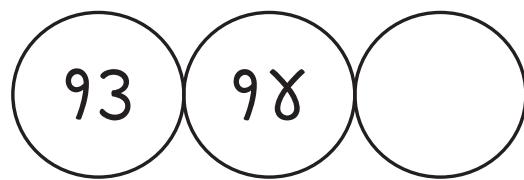
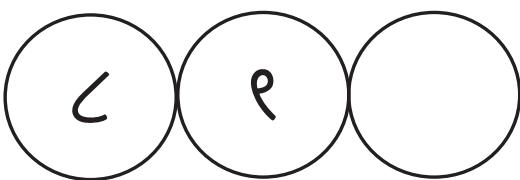
४१	५०							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

९८	९९							
----	----	--	--	--	--	--	--	--

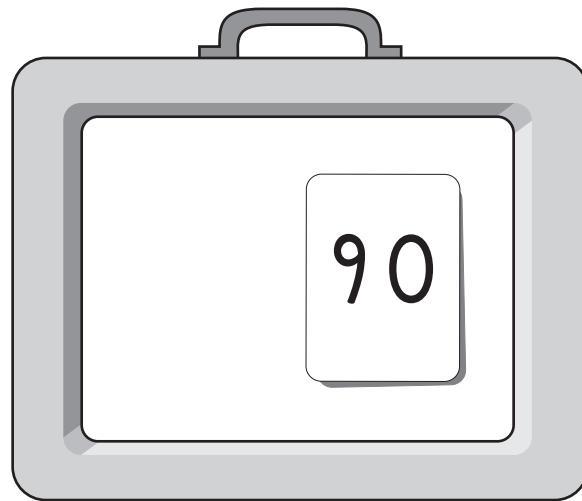
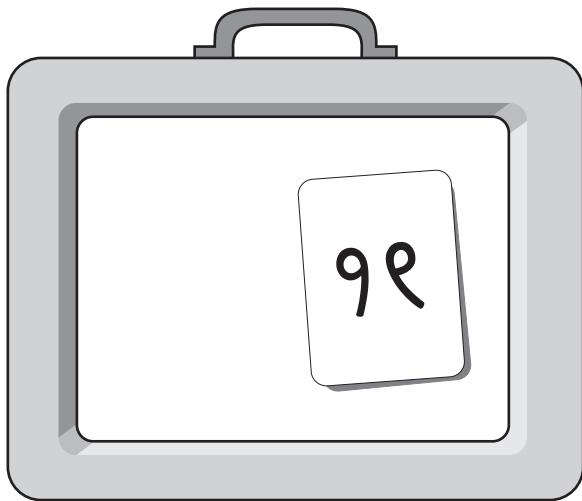
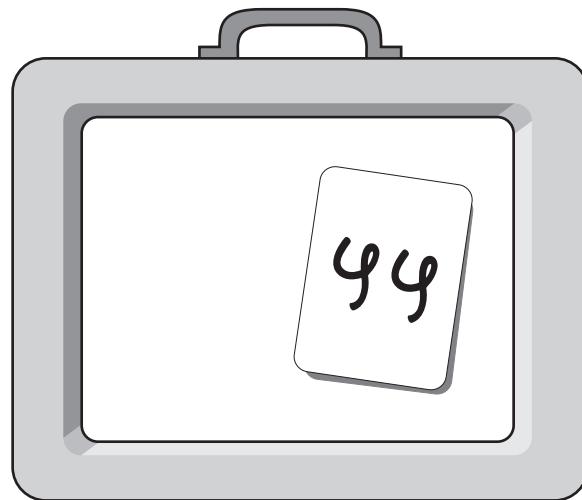
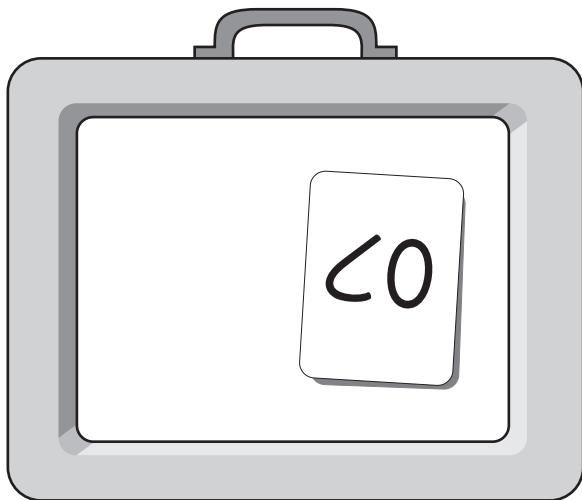
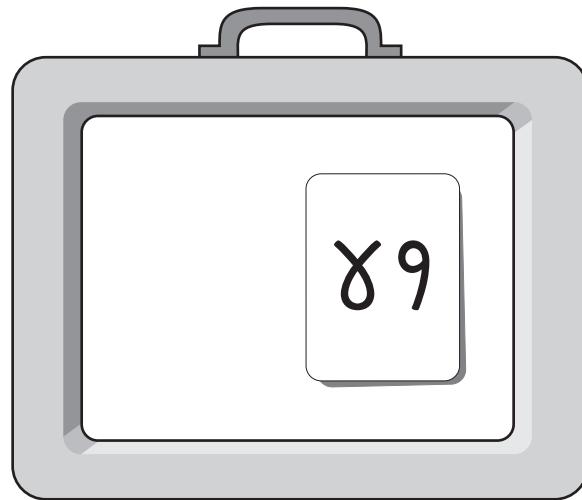
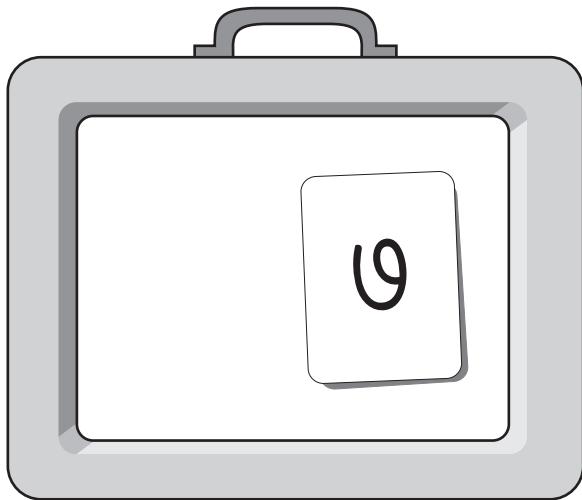
प्रत्येकाने एक संख्यापत्ता उचलला आहे. त्यानंतरची संख्या त्याच्या पाटीवर लिही.

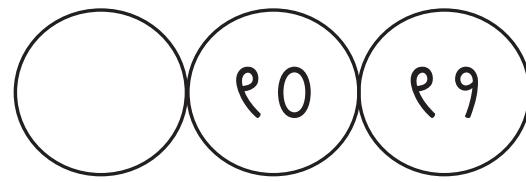
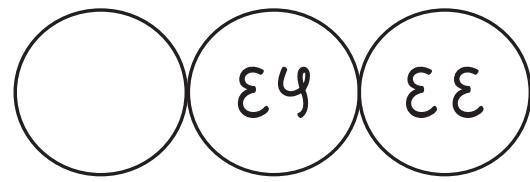
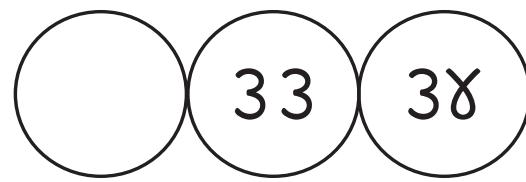
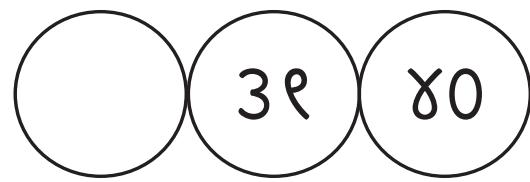
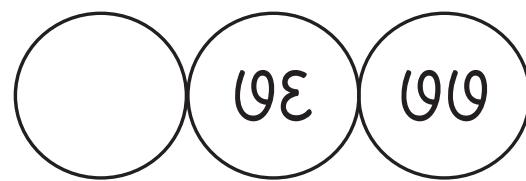
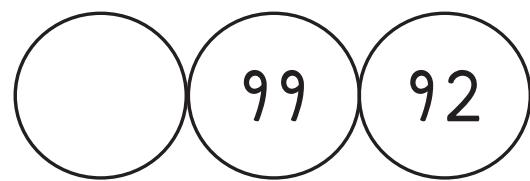
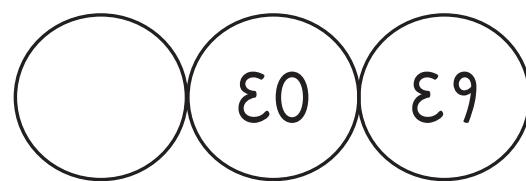
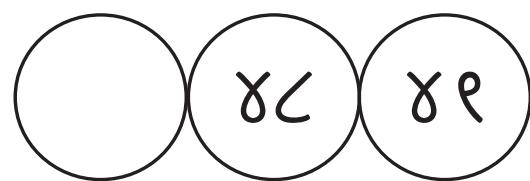
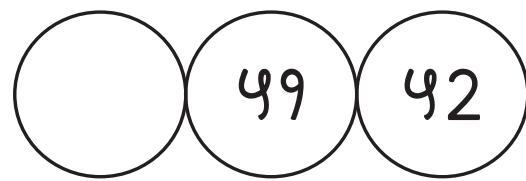
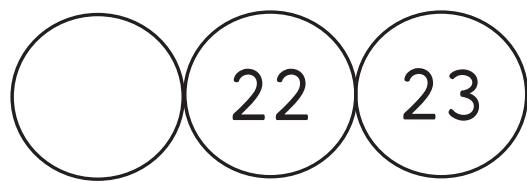
नंतरची संख्या लिही.

प्रत्येकाने एक संख्यापत्ता उचलला आहे. त्याआधीची संख्या त्याच्या पाटीवर लिही.

आधीची संख्या लिही.

जी संख्या मिळवायची आहे तितके मणी पुढे रंगव. बेरीज लिही.

$$\begin{array}{r}
 \text{८} \\
 + \text{४} \\
 \hline
 \boxed{90}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{५} \\
 + \text{५} \\
 \hline
 \boxed{}
 \end{array}$$

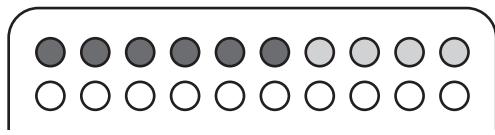
$$\begin{array}{r}
 \text{०} \\
 + \text{३} \\
 \hline
 \boxed{}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{८} \\
 + \text{२} \\
 \hline
 \boxed{}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{९} \\
 + \text{९} \\
 \hline
 \boxed{}
 \end{array}$$

संख्या	पहिला भाग	दुसरा भाग
९०	५	
९०	८	
९०	७	
९०	८	
९०	९	

आणखी सोंगट्या रँगवून 90 पूर्ण कर. भाग पाहून बेरजेची दोन आणि वजाबाकीची दोन वाक्ये लिही.

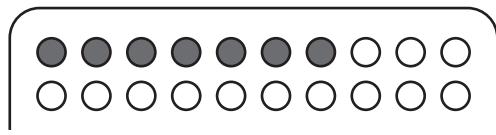

$$\varepsilon + \gamma = 90$$

$$\gamma + \varepsilon = 90$$

$$90 - \varepsilon = \gamma$$

$$90 - \gamma = \varepsilon$$

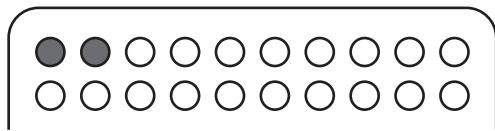

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

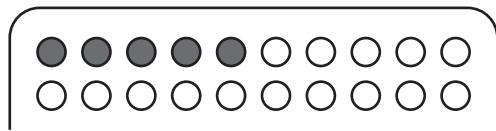

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

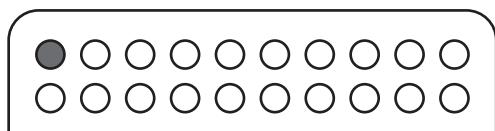

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

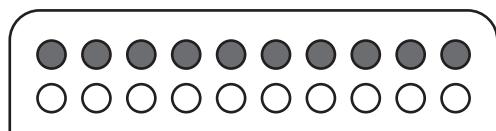

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

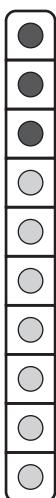
$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

आणखी सोंगट्या रंगवून दशक पूर्ण कर. बेरीज – वजाबाकी कहाण्या लिही.

$$3 + 9 = 90$$

$$9 + 3 = 90$$

$$90 - 3 = 9$$

$$90 - 9 = 3$$

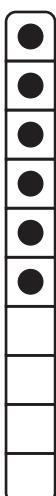

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

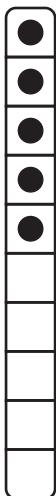

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$90 + 0 = 90$$

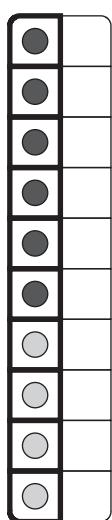
$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

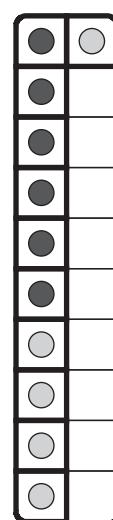
$$\square - \square = \square$$

जी संख्या मिळवायची आहे तितके मणी पुढे रंगव. बेरीज लिही.

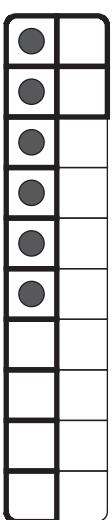
$$\begin{array}{r}
 + \ 8 \\
 \hline
 90
 \end{array}$$

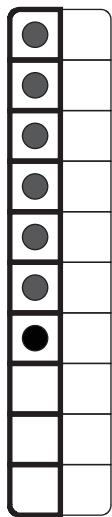
$$\begin{array}{r}
 + \ 5 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

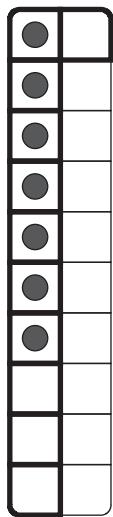
$$\begin{array}{r}
 + \ 6 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

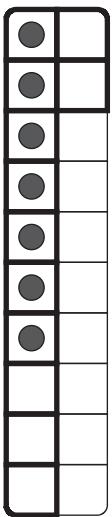
$$\begin{array}{r}
 + \ 9 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

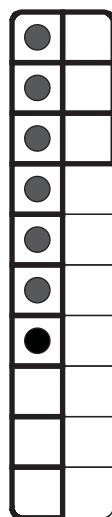
$$\begin{array}{r}
 + \ 8 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

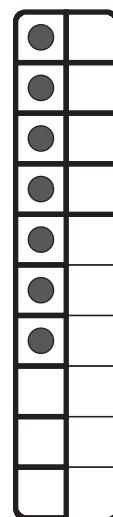
$$\begin{array}{r}
 + \ 5 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 + \ 9 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 + \ 9 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

जी संख्या मिळवायची आहे तितके मणी पुढे रंगव. बेरीज लिही.

$$\begin{array}{r} + \\ 2 \\ \hline 90 \end{array}$$

+	6	
		3

$$\begin{array}{r}
 + \\
 8 \\
 \hline
 \boxed{ }
 \end{array}$$

+	6	9
		<hr/>
		<input type="text"/>

$$\begin{array}{r} + \\ \varepsilon \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 + \\
 6 \\
 \hline
 \end{array}$$

जी संख्या मिळवायची आहे तितके मणी पुढे रंगव. बेरीज लिही.

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 9 \\
 \hline
 90
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 2 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 3 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 8 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 5 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 8 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 9 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 7 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

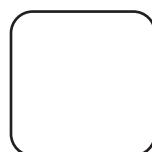
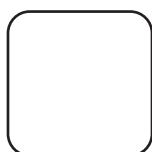
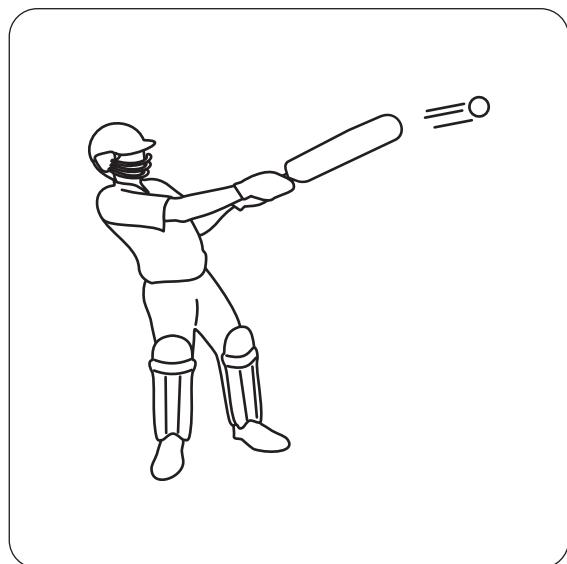
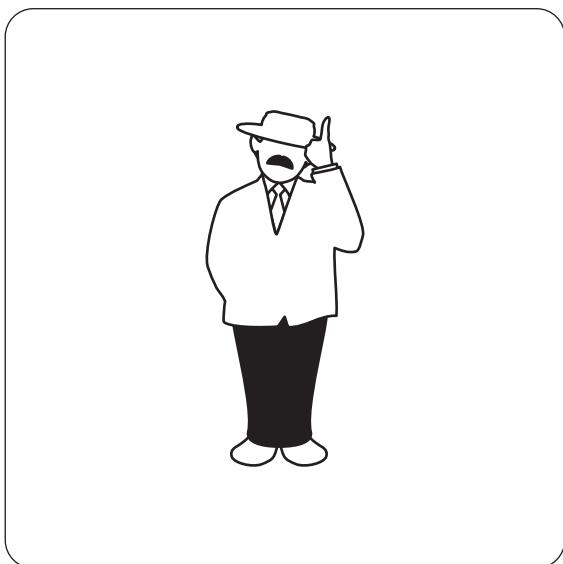
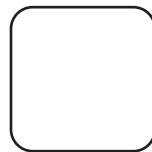
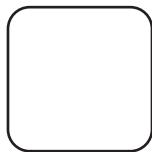
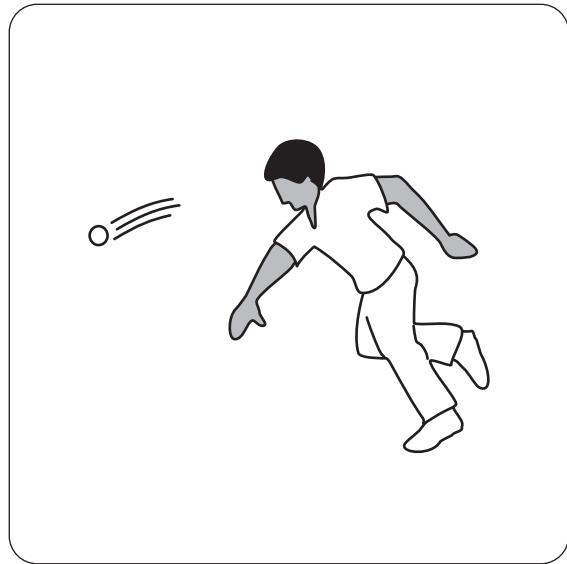
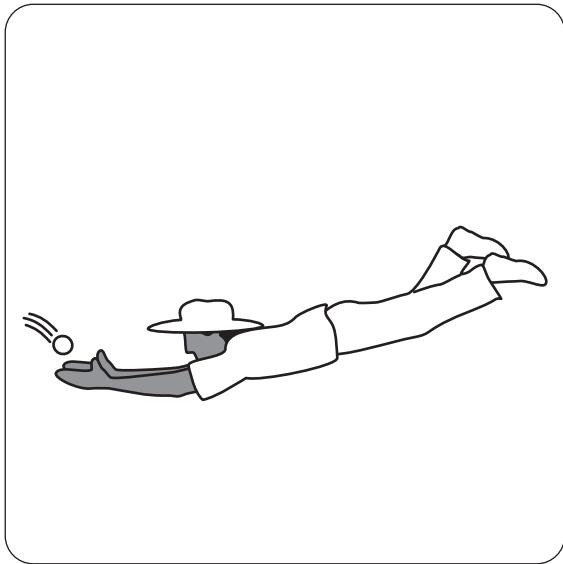
$$\begin{array}{r}
 & 9 \\
 + & 9 \\
 \hline
 \quad\quad\quad
 \end{array}$$

संख्या	पहिला भाग	दुसरा भाग
99	90	
99	९	
99	८	
99	७	
99	६	
92	90	
92	९	
92	८	
92	७	
92	६	

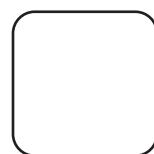
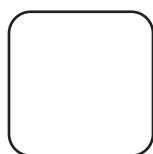
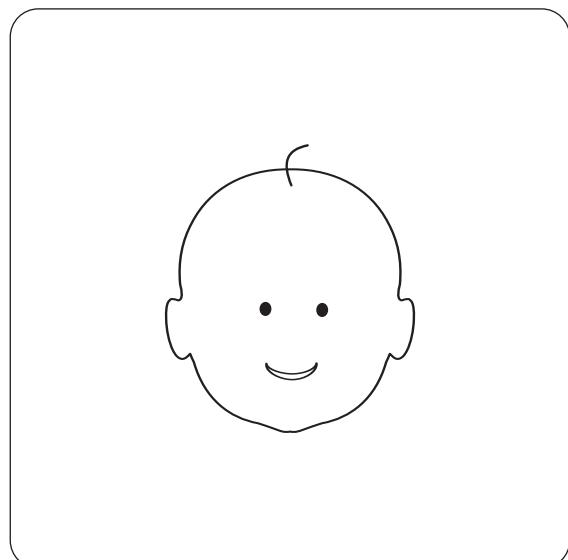
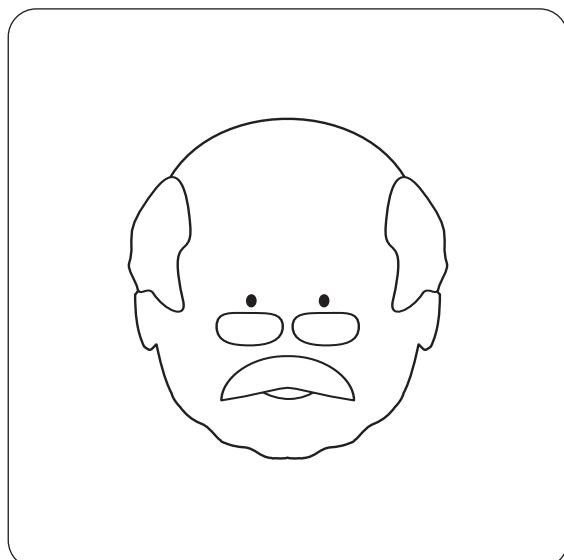
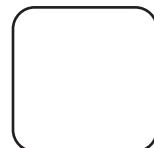
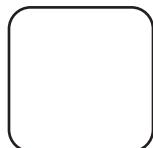
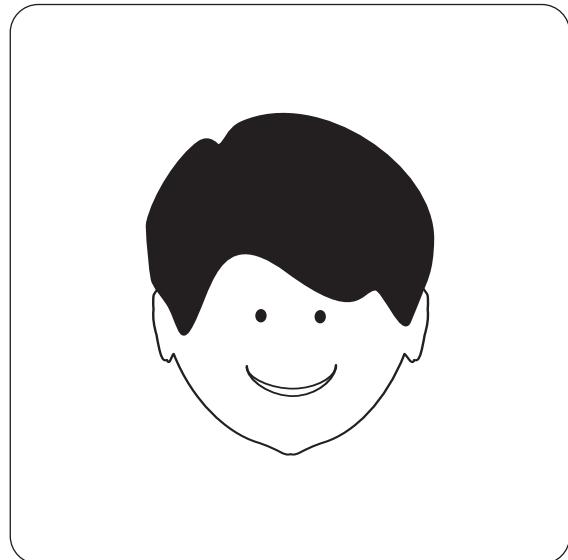
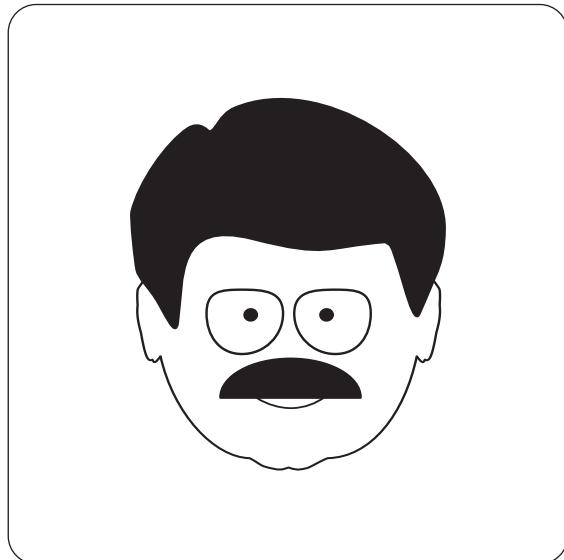
संख्या	पहिला भाग	दुसरा भाग
93	90	
93	९	
93	८	
93	७	
93	६	
98	90	
98	९	
98	८	
98	७	
98	६	

संख्या	पहिला भाग	दुसरा भाग
१५	१०	
१५	१	
१५	८	
१५	६	
१६	१०	
१६	१	
१६	८	
१७	१०	
१७	१	
१८	१	

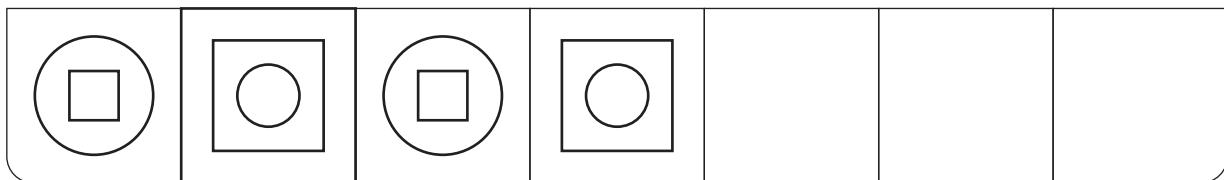
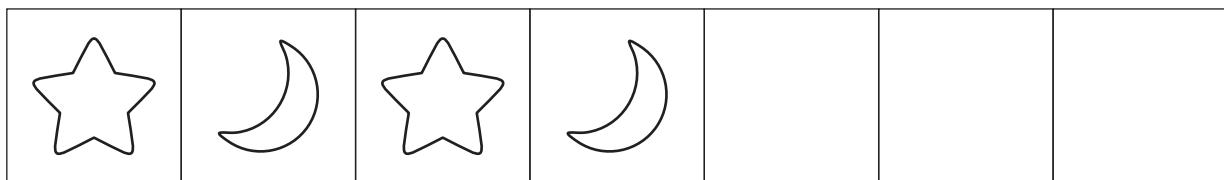
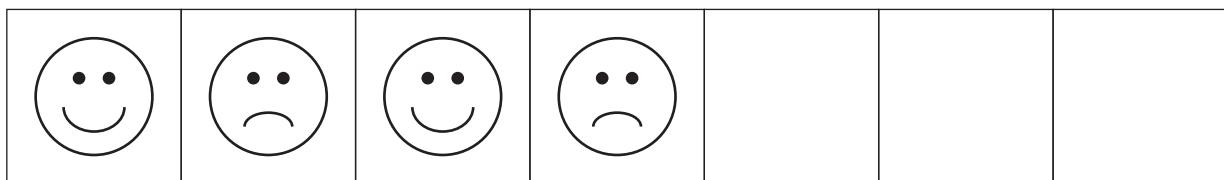
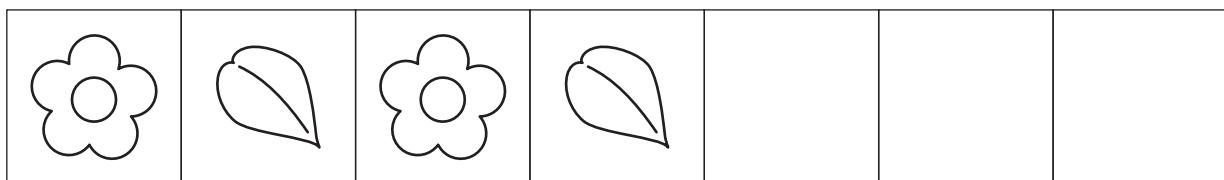
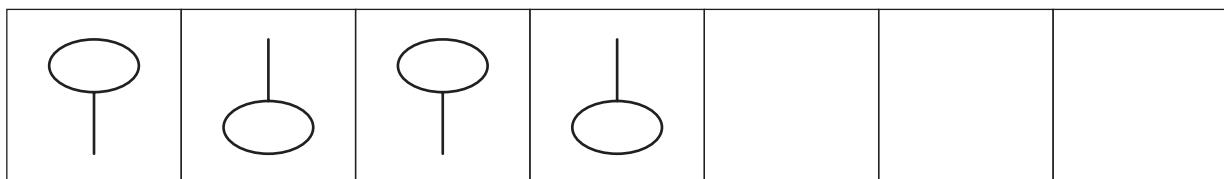
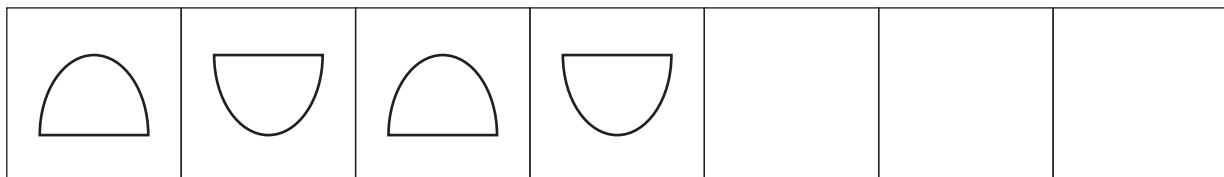
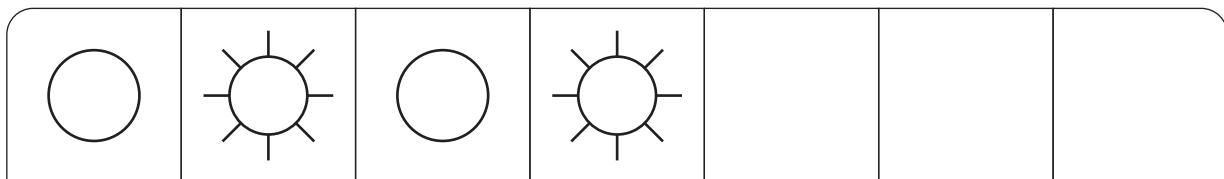
काय आधी, काय नंतर? चित्रांचा क्रम लाव.

काय आधी, काय नंतर? चित्रांचा क्रम लाव.

या क्रमाने नंतर काय? चित्रे काढ.

ही नाणी घेऊन दिलेल्या संख्येइतके रूपये
वेगवेगळ्या प्रकारे तयार कर. चित्र काढ.

9

2

2

3

3

ही नाणी घेऊन दिलेल्या संख्येइतके रूपये
वेगवेगळ्या प्रकारे तयार कर. चित्र काढ.

रु

रु

रु

रु

रु

रु

रु

ही नाणी घेऊन दिलेल्या संख्येतके रूपये
वेगवेगळ्या प्रकारे तयार कर. चित्र काढ.

३

३

३

३

३

